

≡ LAISVĖS KOVOS METAI ≡

DARBININKAS

LIII NR. 82 - 83

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODIS - DEC. 17, 1968

810 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Ar Nixono užsienių politika skirsis nuo Johnsono?

Daugiau dėmesio i Europą, mažiau i Aziją? Daugiau organizuoti regioninio saugumo blokus, mažiau dalyvauti pačiai Amerikai, kad nebūtų daugiau Vietnamų?

Prieš rinkimus kiekvienas kandidatas nori pasirodyti ateisiant su kuo nauja. Po rinkimų skuba pažymėti teisią savo pirmatako politiką. Panašiai ir su Nixonu.

ZODŽIAI — tokie pat:

Dėl savo užsienių politikos Nixonas kalbėjo Londono Observer: "Mes neturime turėti naujo Vietnamo. Tai reiškia, kad Jungtinės Valstybės neturi atsidurti tokioje padėtyje, ku-

roje jos būtų gausiausias ginklų, gausiausias pinigų, gausiausias žmonių davėjas kitai valstybei, besiginančiai nuo komunistų agresijos." Pasaulio taikai nebūsią sveika, jei J. Valtys turės tiesioginių konfliktų su Sovietų Sąjunga ar su komunistine Kinija. Aš tikiu, kad žmonių santykių reikalui daugiau galima padaryti intelingentą apeliaciją į gerą valią, supratimą, jog visi mes turime daryti nuolaidų, idant galėtume gyventi drauge, — ne gu mėginimu primesti bendruomeni doktrinas smurtu ar propaganda".

Šiais žodžiais Nixonas neskiria nuo Eisenhowerio, Kennedy ar Johnsono, kurie mėgino taip daryti, kaip Nixonas sako. Rezultatai betgi žinomi, nes jie priklauso ne nuo vienos pusės.

VEIKSMAI — ir ne nuo vieno prezidento priklauso:

Politinė kryptis ir atskiri veiksmai priklauso ne nuo vieno prezidento, nors atsakomy-

bė jam vienas tenka. Spėjama, kad pats Nixonas rodytų daugiau iniciatyvos užsienio reikalams. Bet artimiausi jo patarėjai bei vykdytojai šalia patarėjo Kissingerio bus valst. sekr. Rogers ir apsaugos sekr. Laird. Šis kvartetas bus pagrindinis vienetasis. Bet už jo bus, žinoma, ir daugiau įtakingųjų.

BENDROJI KRYPTIS — Europos link?

Jei prezidentui lems daugiau patarėjo Kissingerio įtaką, tai pastarasis daugiau svorio skiria Europai. Patį Vietnamo karą jis laiko klaida. Chr. Sc. Monitor gruodžio 12 mėgino taip apibūdinti naujos vyriausybės užsieninę kryptį:

— Sustiprinti Amerikos ginklo jėgas.

— Skatinti regionines saugumo sistemas atsilikusiose pasaulio kraštuose.

— Paremti šaltojo karo politinį vaidmenį, padrasinant vyriausybės tų kraštų, kurie yra nusistatę prieš komunizmą ir

nori ginti gyvenimo būdą toki, kokis jiems patinka.

— Panaudoti tam tikslui Amerikos ūkines priemones ir politines sugestijas. Pavartoti

karinę jėgą tik ten, kur regioninio saugumo sistemos neatlaiko. Amerikos kariniai įsipareigojimai atskiriems kraštams tokiu būdu susiaurinami.

— Atsiremiant į naują jėgą, pasiektą minėtais būdais, derėtis su Sovietų Sąjunga ar su komunistine Kinija dėl punktų, kur galimi konfliktai.

SOVIETAI JĖGAS STIPRINA, kol Nixonas apie jėgas kalba

Nixono pažadas derėtis su Sovietais remiantis jėgos pranašumu Sovietams nepatiko. Pravda pasmerkė tai ir plėtė toliau kaltinimų propagandą. Pravda gruodžio 14 apkaltino NATO, kad jis "graso Europos saugumui". Tai lietė pereito mėnesio NATO konferencijos Briusely nutarimą paruošti planus NATO šiaurinio ir vidurinio sektoriaus apsaugai. Nors NATO neskelbė nieko konkretaus, bet Pravda jau paskelbė, kad ta nauja jėga būsianti keturi ar penki lėktuvnešiai, 30-40 naikintuvų ir vaidinsianti tokią rolę kaip Viduržemio jūroje 6-ros laivynas. Tai esanti "provokacija" Sovietų pakraščiams, tai pasirošimas "intervencijai", "invazijai".

Savo ruožtu Sovietai padidino biudžetą karo reikalams. Izvestija gruodžio 8 grasino Turkijai, kad Montreux sutartis dėl Dardanelių būtų pakeista Sovietams naudingesne prasme. Bukarešte lapkričio 26-30 mėgino stiprinti Varšuvos pakto karinę vienybę. Ir čia Rumunija nusilenkė Maskvai. Maskvoje lapkričio 26 suveržta ekonominė priklausomybė nuo Maskvos centralizuojančios rankos. Ten pabrėžtas principas, kad prekybos su užsieniu nauda turi nusilenkti prieš politinius uždavinius. Budapešte lapkričio

17-21 buvo stiprinama viso pasaulio komunistinių partijų vienybė. Nors dalyvavo tik 67 partijos, bet jos sutarė Maskvoje visų partijų konferenciją gegužės mėn.

Tuos sovietinius pasirengimus vertindamas, Ch. Sc. Monitor teigia: "Socialistinių kraštų vienybė ir solidarumas yra Maskvos darbų tvarkoje. Jokio tolimosnio Čekoslovakijos "humaniško socializmo"; jokio daugiau rumuniško ekonominio nacionalizmo; jokio daugiau Jugoslavijos įtaigojamo revizionizmo".

Tokis pasiruošimas būsimom deryboms su naujuoju prezidentu Nixonu.

— Prezidento rinkimų duomenys paskelbti galutinai gruodžio 11. Nixonas gavo 31,770, 237, Humphrey 31,270,533, Wallace 9,906,141. Kiti 239, 908. Taigi Nixonas gavo 499, 704 balsais daugiau. Procentais: Nixonas 43.40, Humphrey 42.72, Wallace 13.53. Viso balsavo 73,186,819 arba 60.2 proc. visų galinčių balsuoti.

Izraelis reiškia susirūpinimo dėl Nixono politikos arabų atžvilgiu.

— Amerikos žydai pasiryžę surinkti Izraeliui ateinančiais metais 365 mil.

Ar Nixono vyriausybė bus ta šluota, kuri švariai šluoja?

Apie Nixono gruodžio 11 paskelbtą vyriausybę dar vis kalbama. Daugeliui jos nariai mažai girdėti, išskyrus gub. Romney. Kita vertus, nežinomi vardai kelia smalsumo ir laukimo — gal gi pasirodys naujos gabios jėgos. N. Y. Times apibūdino vyriausybę gan palankiai — kaip inteligentingą, išbalansuotą tarp respublikonų liberalų ir respublikonų konservatorių. Chr. Sc. Monitor vertino, kad tai mažiau filosofai, daugiau technikai, visi pasinėšę ne į "kaire" ar į "dešinę", bet į "vidurį".

Tvirtina, kad prezidentas Nixonas patelkė patikimiausius savo bendradarbius. Vidas reikaluose jis remsis Robert H. Finch, kuris yra gero, sveikatos ir švietimo sekretorius. Nuo seno ir sėkmingai jis organizavo Nixonui paramą Kalifornijoje. Jam priklausys sumanymų ir iniciatyvos sritis vidaus reikaluose. Jei daug buvo kalbama apie vidaus netvarką, tai teisingumo departamentas pavestas kitam konservatyviau nusiteikusiai Nixono patikėtiniui John N. Mitchell.

V-bės sekretorium paskirtas William P. Rogers, buvęs teisingumo departamento šefas Eisenhowerio vyriausybėje. Visi pripažįsta, kad užsienio politikoje Rogers yra be patirties. Tai turi reikšti, kad Nixonas savo patikimiausią draugą paskyrė pirmoje eilėje administraciniam reikalams departamente sutvarkyti, o politiką vykdys pats prezidentas su savo patarėju Kissingeriu. Pažymėtina betgi, kad tarp demokratų Rogers sutinkamas palankiau nei Dean Rusk. Net ir sen. Fulbrightas jam palankus. Nixonas jį prista-tė kaip nepamainomą derybose. Chr. Sc. Monitor prasi-tarė ta proga, kad vyriausybė numato išmėginti su Maskva visokias derybų galimybes.

Mažiausiai lauktas (bent N.Y. Times taip vertina) Mel-

vin R. Laird apsaugos sekretoriaus pareigose. Tačiau pripažįstama, kad jis kompetentingas, per eilę metų būdamas Atstovų Rūmuose biudžeto komisijoje. Pastebėta taip pat, kad Laird pasireiškė kaip aštriausias McNamara politikos kritikas. Ch. Sc. Monitor aiškina, kad Laird ir Nixonas sutaria dėl atsiradusios nesaugumo grėsmės Amerikai ligioliinės politikos įtakoję.

Kongrese ir spaudoje Nixono vyriausybė sutikta palankiau, nei galima buvo laukti. Gal būt, vadinamą liberalistinė

spaudą nuginklavo Nixonas pats pirmasis skyrimas — Kissingerio skyrimas patarėju saugumo bei politikos reikalams.

Tačiau pastebima, kad vyriausybėje nėra demokrato, žydo, negro, moters.

Kiti iš "dvilykos" yra šie: David M. Kennedy — išdo, Winton M. Blount — paštų valdytojas, Walter J. Hickel — vidaus ūkio, Maurice H. Stans — prekybos, George P. Schultz — darbo, George Romney — urbanizacijos, John A. Volpe — transporto.

Pavergtų Europos tautų seimo iniciatyva gruodžio 10 Overseas Press Club patalpose New Yorke surengtas simpoziumas žmogaus teisių deklaracijos dešimtmečiui paminėti. Iš k. į d.: Bolelaw Biega (lenkas), prel. J. Balkūnas, dr. Jan Papanek (čekas), moderatorius Hal Lehman — Overseas Press Club prezidentas, prof. Bogdan Raditsa (jugoslavas), Imre Kovaks (vengras).

Nuotr. V. Mažello

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTEJE

MIELIEM! MŪSŲ SKAITYTOJAM, BENDRADARBIAM IR REMEJAM LINKIME KALĖDŲ DŽIAUGSMO IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

"DARBININKO"
Redakcija ir Administracija

Džiaugsmingų Kalėdų sveikinimai ir Leimingų Naujų Metų linkėjimai visiems lietuviams pasaulyje

Pranciškonų vardu

TĖV. LEONARDAS ANDRIEKUS, O.F.M.
Provinciolas

Ją lengva pažinti... Ji gi lietuvaite
Hong Kongo laikraštis apie karo korespondentės Jūratės Kazickaitės pergyvenimus Vietname

J. Kazickaitė Hong Konge

Jūratė Kazickaitė, Vietnamo karo korespondentė, padarė ilgą išvyką — pro Japoniją, Vladivostoką traukiniu per Sibirą pasiekė Maskvą, Leningradą, Vilnių. Iš ten vėl patraukė pro Afganistaną, Indiją atgal į Vietnamą. Spaudos iškarpos su jos paveikslais pasiekė redakciją iš Hong Kongo, kuriame ji lankėsi dar prieš keliaudama aną ilgąją kelionę iki Vilniaus.

Sunday Post Herald moterim skirtame skyriuje rugsėjo 20 idėtos trys J. K. nuotraukos ir pasikalbėjimas su ja, antrašė "Atgal iš kautynių lauko. Jūratė labiau mėgsta mini-skirts negu kario uniformą".

Laikraštis stambiai raidėmis rašo:

"Ji yra aukšta ir brunetė", sakė mano draugas, "ir jos vardas yra Jūratė Kazickas. Ją lengvai galima pažinti — ji gi yra lietuvaite".

Tačiau surasti brunetę lietuvių — guodžiasi korespondentas — perkimštoje Hong Kingo kavinėje gali būti sunku — galvojau aš — ypačiai, kai neturi jokio aiškaus supratimo, kaip lietuvi turėtų atrodyti.

Bet surasti ją nebuvo sunku — gal dėl to, kad taip ji krito į akis, greičiau kaip čigonė — saulės nudeginta, ilgos plaukų sruogos rusvos, natūraliai rausvi veidai ir auksiniai žiedai ausyse. Visai ne tokia, kokią įsivaizdavau žurnalistę — tiesiai iš kautynių lauko Vietname.

Ar visada su lūpų pieštuku... "Stengiuosi išlikti moteris ir kautynių lauke", sakė Jūratė. "Aš visada vartoju lūpų pieštuką ir akių "make-up" ir kaspiną savo plaukuose, bet nė visada pasiseka išlikti moteriškai tokiose aplinkybėse, kurios iš esmės yra antimoteriškos. Aš dažniau dėviu mini-skirt negu fatigues, bet turiu pasakyti, kad džinglių batai yra patogiausi batai, kokius aš kada esu avėjusi.

Jūratė 25, Vietname išbuvo 18 mėnesių.

Pirmą sykį ji aplankė Saigoną 1966, grįždama į Ameriką po dvejų metų savanoriškos tarnybos rytų Afrikoje.

"Mano didžiausias laimėjimas ten buvo užkopti Kenya kalną su savo mokinių grupe — tai buvo pirmas Afrikos moterų užkopimas. Savaitę prieš tai kitos kolegijos berniukų grupė mėgino užkopti ir grįžo nepasiekę, baimindamiesi neatlaikysią. Bet mergaitės tikrai buvo patvarios ir pasiekė viršūnę su 30 svarų kroviniu ant savo kupros", sakė jina.

Karo korespondentės pradžia

Kai ji atvyko į Saigoną, ji įsivaizdavo, kaip būdama Afrikoje buvo atskirta nuo viso pasaulio.

"Aš pasikalbėjau kiek su GI vyrais ir greitai buvau suinteresuota karo eigos — pasiryžau čia grįžti." Po metų ji tikrai buvo vėl Saigone.

"Tur būt, aš galvojau kaip nepatyrusi mergina: o gal aš galėsiu ką nors pamatyti, ko negali pamatyti kiti seni vilkai žurnalistai.

"Aš laukiau du mėnesius, iki aš galėjau šį tą parašyti, nes aš tikrai baimindavausi: kiekvieną kartą, tardavau turinti nežemišką, nuostabią naujieną, lyg kažkas man būtų sakęs: 'O, tai jau pasenusios naujienos'.

"Paskui man atėjo į galvą laiškas, kuriuos gauna GI vyrai iš savo žmonių ir merginų. Aš

pasikalbėjau su kapelionu, ir jis sutiko su manim, kad laiškas yra tikra problema. Ir tai buvo mano pirmas straipsnis. Jį paskelbė.

"Ji ji buvo atgarsio. Tuojau keletas moterų man parašė, kad jos buvusios jau beveik nebeįtikimos savo rinkiniam, bet jos, paskaiciusios mano straipsnį, savo nuomones pakeitusios".

Kaip amerikiečių GI vyrų dauguma reaguoja į moterį fronte?

"Dvejopais skirtingais būdais", sakė Jūratė. "Kai kurie nemėgsta jos, nes jie yra įsivaizdavę amerikietę merginą, kuri dėvi klostytą drabužių, maloniai kvepia, ir staiga tu pasirodai tarp jų lygiai tokia kaip jie, ir jie pajunta, kad tu čia nepriklausai.

"Kita reakcija — 'Šaunu! jei gali taip pat padaryti, tai puiku. Jie ima galvoti, kad visa tai, kas aplink juos, ne taip jau bloga, jei čia yra moteris ir ji neįkykia".

Kada atėjo baimės jausmas

"Pirmus devynis mėnesius aš buvau labai agresyvi kovos laukuose. Aš nesibaiminau. Nežinau pati, kodėl. Aš dariau labai paikų dalykų, ir žmonės turėjo galvoti, kad aš pakvaišus ir noriu sau mirties ar ko panašaus.

"Paskui buvau sužeista, ir nuo tol kiekvienas dalykas mane baugino, bet aš vis tiek ėjau, nes aš jaučiau, kad negaliu leisti tiksliai nugalima."

Ji buvo sužeista — pastebi korespondentas — prie Khe Sanh, kai raketa sprogo už šešių pėdų, sužeisdama ją ir keturis marinius. Ji pabuvo ligoninėje tris dienas; šrapnelio skeveldros buvo išimtos jai iš veido ir kitų kūno dalių ("Kai kurie gabalai taip ir pasiliko, nes jie buvo taip gliai"), ir po trijų savaičių ji vėl grįžo į Khe Sanh.

"Tačiau tada aš baiminausi. Aš atsimenu patrankų puolimą, kada mes buvom sugulę į dviejų pėdų gylio duobę be jokios dangos, stebėdami aplink sprogstančius sviedinius... ir tada aš neišlaikiau ir balsu praverkau. Laimė, aš buvau su labai simpatingu reporteriu, nors jis ten buvo tik dvi trys savaitės, o aš turėjau dėtis esanti veteranas."

Paskutines Kalėdas Jūratė buvo išvykus iš Saigono.

Aš esu nepataisoma Pollyanna.

"Aš buvau pavargus ir prislėgta, ir aš ėmiau baimintis, kokios įtakos karas daro mano psichikai, dėl to aš išvykau į Europą. Aš slidinėjau ir lengvai žaismingai leidau dienas. Staiga atėjo Tet (Vietnamo Naujieji metai. Red.) ofenzyva, ir aš pamąščiau apie visus žmones ir vietas, kurias aš pažinojau — aš pajutau, kad turiu grįžti".

(mukelta į 2 psl.)

Kristaus Gimimo Šventėje

SVEIKINU MIELUS PARAPIJIECIUS,
LINKEDAMAS VISIEM DIEVO PALAIMOS
BEI GLOBOS.

Šv. Petro ir Povilo
parapijos klebonas

Kun. PRANCIŠKUS P. PLANTES

Homestead, Penna.

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

ALBERT J. SAVOLSKIS

Lietuvis graborius — Funeral Chapel

Private parking — Air conditioned

3501 Main Street Homestead Park, Munhall, Pa.
Phone: 462-2288

Season's Greetings
To All Our Cherished Patrons

JUDY'S CANDY & NUT SHOP

243 E. Eighth Avenue

HOMESTEAD, PA.

Tel. 461-9313

Merry Christmas and a Happy New Year

ESTHER'S PARK CAFE

BEER - WINE and CHOICE LIQUORS

Phone: 461-9248

4501 MAIN STREET

MUNHALL, PA.

MERRY CHRISTMAS and a HAPPY NEW YEAR

JOSEPH A. PROKOPOVITSH

Funeral Home

DAVID WASIK — Assistant
Ambulance Service

431 Ninth Avenue

Munhall, Pa.

Phone: 461-2267

A MERRY CHRISTMAS
AND
HAPPY NEW YEAR

KATILIUS INC.

FURNITURE - ELECTRICAL APPLIANCES

Cor 8th Avenue and McClure St.

Homestead, Pa.

Phone: 462-7100

Season's Greetings
from

GLOBE DISTRIBUTORS Inc.

Mgr. W. W. SZUBA
All popular brands of Beer

Home delivery — Phone: 462-2833

130 West 7th Avenue

Homestead, Pa.

SEASON'S GREETINGS

CAPITOL CLEANERS

TAILORING — Same Day Service

8th and McClure

MUNHALL, PA.

Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas kalba Vliko seime New Yorke gruodžio 7. Sėdi seimo prezidento pirm. A. Kasulaitis. Nuotr. V. Maželis

BENDRO DARBO DVASIA TESUJUNGIA LAISVĖS KOVAI

Dr. J. K. Valiūno kalba Vliko seime gruodžio 7

(tąsa iš pereinamo nr.)

Tragiškas buvo karo pabaigos sąmyšys mūsų tautos politinės vadovybės — Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — pasitraukimas į vakarus. Tačiau, antra vertus, tos institucijos, kuri gimė rezistencijos ugnyje pavergetoje Lietuvoje visos jos politinės tautos sutarimu, kuri yra ir pakartotinai gavusi įgaliojimus kalbėti pavergtos tautos vardu, tos institucijos buvimas čia laisvame pasaulyje turi nepaprastą svarbą visoje mūsų tautos laisvės kovoje. Tikėdami pavergtųjų mūsų brolių tautiniu susipratimu bei rezistencine dvasia, pasitikėdami išėjusių nesvyruojančių ir prasingu prisidėjimu prie laisvės kovos, manome, kad Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas turėtų būti tas židinys, kuriame susikonsoliduoti visos geriausios ir pajėgiausios mūsų tautos intelektualinės ir politinės jėgos, nes gi uždavinys, kurio siekiame, yra nelygstamos svarbos ir didybės — Lietuvos nepriklausomybės ir tautos laisvės.

Su malonumu galime konstatuoti, kad tremtiniško susi-

Ją lengvai ...

(atkelta iš 1 psl.)

Kai ji dabar iš Vietnamo vyko pro Hong Kongą — informuoja korespondentas — Jūrą buvo pakeliui į Lietuvą, į kraštą, iš kurios jos tėvai pabėgo, kai ji buvo labai jaunutė. Betgi ji vėl norinti grįžti į Vietnamą (ir tikrai po anos ilgos kelionės grįžo. Red.).

Ji turi susirankiojus tris puslapius savo nuotraukų, išspausdintų Paris Match, ir savo straipsnių, paskelbtų Look ar per Asso. Press.

Jos naujausias straipsnis, kurį ji pardavė AP, yra apie poeziją, kurią parašė GI vyrai ar Vietnamo kariai.

"Kartais, užuot sėdėję ir skaitę šlamštinę knygą, GI nori parašyti poezijos, ir jūs negalite įsivaizduoti, koki gerai posmai gali išeiti iš 210 svarų marino, kuris valdo 50 kalibro automatą."

Jūratė patenkinta, kad nuvyko į Vietnamą. "Tai patirtis — ir jeigu nieko kito ji neduotų, tai bent padeda realistiškiau pažvelgti į gyvenimą... Liūdna ir nemalonu, bet aš esu nepataisoma Pollyanna (tai reiškia: optimistė, kuri visame kame randa ką nors gera — vardas Pollyanna iš Eleanor Hodgman Porter, 1868-1920, knygos. Red.). Aš visada galiu ką nors gero rasti bet kame... Ir tie gerieji, kuriuos aš suradau šiame kare, tai yra vyrai kariautojai. Jie tikrai verti mūsų paramos", sakė ji.

naikinimo įkarštis, kai daug kas laikė sau už garbę suniekti Vliko veiklą ir net paneigti jo egzistencijos pagrindą, jau yra praėjęs. Vlikas bus tiek pajėgus ir veiksmingas, kiek mes jį tokį padarysime. Jo uždaviniai yra specifiniai, jo darbo laukas yra ribotas. Jis nėra ir negali būti masinė organizacija. Tačiau mūsų visų nuširdi ir veiksminga parama padės jam atlikti didžiulius uždavinius, kurių jokia kita mūsų organizacija negali atlikti. Iš tautos gelmių kylantis Vliko mandatas, 25 metų tarptautinio santykiavimo tradicija ir mūsų sugebėjimas bei noras jame sutelkti geriausias savo jėgas jį turi padaryti Lietuvos laisvės kovos veiksmingu centru, kurio balsas būtų išklausomas politiniuose pasaulio centruose ir su pagarba minimas visos lietuvių tautos. Tikiu, kad tai mes galime pasiekti. Tik reikia ryžto, pasitikėjimo savo jėgomis ir tautinio solidarumo.

Neturėdami iliuzijų, kad artimo ateityje Lietuva nusikratytų pavergtųjų jungu, vis dėlto tarptautiniame horizonte įvelgiame reiškinį, kurie ir Rytų Europos istoriją galės pasukti nauja linkme. Nors tarptautinius santykius, gal net daugiau nei kurią kitą žmonių bendravimo sritį, lemia interesų rivalizacija, tačiau čia taip pat turi žymios įtakos tautų laisvo apsisprendimo principas ir jo respektavimas, kurio, deja, istorijos bėgyje dažnai nesilaikoma. Nežiūrint to, jis yra mažųjų tautų pagrindinis ginklas kovoje dėl laisvės. Be to, tur būt, niekad istorijoje asmenys laisvės šūkiui nebuvo taip plačiai naudojami ir net piktnaudžijami. Šiaip ar taip, laisvės idėjos realizacija tarptautiniuose santykiuose yra didysis istorijos variklis, kuris neišvengiamai veda į visų, didelių ir mažųjų, tautų laisvo apsisprendimo teisės įgyvendinimą.

Per visą žemės rutulį, per visas tautas šiuo metu ritasi kažkokio nerimo, naujų socialinių formų ieškojimo banga. Vakaruose akademinio jaunimo tarpe tas nerimas reiškiasi protesto reiškiniais, demonstracijomis prieš esamą, jų manymu, nusigvenusiąją socialinę santvarką. Gaila, kad jų ateities vizija dažnu atveju neturi aprėžto bei pozityvaus turinio ir todėl labai dažnai patenka į komunistinio samoklos pinkles. Antra vertus, šis visuotinis nerimas ir maištas prieš socialines neigroves, kaip prerių gaisras, plinta ir rytuose. Laisvės idėjos nesulaikomai veržiasi pro surūdijusią geležinę uždangą. Jo židiniai aiškiai pastebimi ne tik satelitiniuose kraštuose, bet ir pačioje Sov. Rusijoje. Mesijinė komunizmo epocha, bent Euro-

poje, pasibaigė, ir bolševikinė santvarka laikosi tik naujosios klasės teroro ir rusiško imperializmo dėka. Klasiškas socialinės metamorfozės iš komunizmo į demokratinį socializmą pavizdys yra Čekoslovakija su visu tragizmu ir beviltiškom Maskvos pastangom tą procesą sustabdyti. Tačiau ji galima tik sulėtinti, bet ne sulaukyti. Šio proceso akivaizdoje vakaram tenka nepaprasta atsakomybė rasti būdus, kaip jį paskubinti ir padėti jam išplisti į visą komunistinį konglomeratą. Maskvoje laidojant rašytoją A. Kosteriną, komunistą nuo 1916, bet pastaruoju metu prisijungusį prie vis gausėjančių maištaujančių prieš komunistinę biurokratiją intelektualų, atsargos generolas P. Grigorenko, pasmerkęs komunistinę santvarką, su ašarom akyse savo kalbą baigė: "Laisvė ateis! Demokratija ateis". Ar tai ne pranašingi žodžiai, jau sklindą iš Maskvos ir prasiveržę į vakarus?

★

Šios kuklios, bet reikšmingos sukaikties proga pažvelgus į nerimo ir veržimosi į laisvę bangą, sukrečiančią socialinę anomaliją virtusią komunistinę imperiją, žvilgsnis taip pat krypta į mus pačius: ką mes darome, kad ta banga greičiau sugriautų okupacinę užvarą ir padėtų grąžinti Lietuvai laisvę. Neretas beviltiškai teisinasi, kad mes esame maži ir didžiųjų įvykių pakreipti negalime.

Tiem skeptikams verta priminti Lietuvos laisvės idėjos skelbėjus ir kovotojus, veikusius prieš pirmąją pasaulinę karą, kai Lietuva buvo niekam nežinoma ir seniai užmiršta, arba mūsų pirmuosius laisvės kovų savanorius ir dabartinės okupacijos karžygius — partizanus. Ar šių faktų prisiminimas neturėtų priversti susimąstyti kiekvieną laisvajame pasaulyje esantį lietuvių, kuris niekieno nevaržomas gali pasirinkti, kokiu būdu jis gali prisidėti prie Lietuvos laisvės kovos. Ir čekoslovakų tautos pastangos išsiveržti iš maskvinės dominacijos, nežiūrint brutalaus okupacijos fakto, negali nesukelti mums ryžto ir gal net aukos nusiteikimų. Lygiai turėtų mus sukrešti ir nuiteikti vieningai ir tikslingai laisvės kovai pastaruoju metu mus pasiekęs autentiškas pavergtųjų lietuvių prašymas didinti ir plėsti mūsų pastangas Lietuvos laisvės kovoje.

Esu kita proga užsiminęs kad mum reikalinga visuotinė jėgų mobilizacija laisvės kovai suintensyvininti. Mobilizacija šiuo atveju suprantu planingą jėgų ir resursų panaudojimą, o ne kokią organizacinę reglamentaciją. Kiekvienas lietuvis, kiek

(mukelta iš 5 psl.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS-FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLININ, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamas garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobilams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi mokesčiai, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Island state įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baltai (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kitų foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėse ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsiekite ir įstikinsitės!

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30 1/2 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. TW 7-3061, namų 849-1060 (nuo 9 r. iki 9 v.)

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntinių daiktų — geriausių siuntinių ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalauskite mūsų nemokamą katalogą — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Ruff". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743
BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasaulyje
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

NEW YORK

CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi trumpalaikių paskolų, nekilnojamo turto, ir akcijų biržos srityse. Visos autorizuotos LITO akcijos yra išparduotos. Vadovybės žiniomis tai pirmoji lietuvių suorganizuota bendrovė, kuri akcijas išplatino jas užregistruodama Securities Exchange Komisijoje. — Susipažinimui su bendrovės veikla kviečiame prisijusti savo adresą, pasinaudojant žemiau atspausdintu blanku.

LITAS Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y.

Mielas Pirmininke,

Susipažinimui su LITO veikla prašau prisijusti 1968 m. pirmo pusmečio veiklos apyskaitą.

Vardas ir pavardė

Adresas

Zip Code

DAR.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisydo savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Garbė ir ramybė—
kam ir kokiom sąlygom

Dviejų dalykų žmonės labiausiai ieško: ramybės ir garbės. Abu jie yra pasiekiami, bet ne lengvai suderinami. Labai dažnai pasitaiko, kad garbės besiekdamas žmogus praranda ir savo ramybę ir skaudžiai užkliudo kito. Tuo tarpu ramus ir taikus žmogus, nesistumdamas į garbės alkūnėmis, yra nustumiamas ir nuo tos pagarbos, kuri jam teisingai priklauso. Pasaulis čia tvarkosi kitaip, negu tylią žvaigždėtą naktį jis buvo pamokytas.

Angelai tą naktį giedojo taip pat apie garbę ir ramybę, bet viename posme, kuris visiems labai gerai žinomas ir dažnai kartojamas: "Garbė Dievui aukštybėje ir ramybė žemėje geros valios žmonėms". Žemėje gyvendamas žmogus išima iš to posmo tik tai, kas jai pažadėta, ir dar su sąlyga: geros valios žmonėms. Jis dažnai išleidžia iš akių ir gerą valią ir Dievo garbę. Jam rūpi ramybė, apgaubta tiksliai žmogiškos garbės, ir dar tos, kuri ne visada sutaria su gera ir taikia valia.

Taip pakeista Kalėdų giesmė jau nebeskamba angeliškai ir nebeneša ramybės žemei. Ji tada pasipuošia tikrai eglutės žiburėliais, kurie greitai po Kalėdų užgesa. Kur nėra garbės Dievui, nėra ir gilesnės Kalėdų švenčių prasmės.

"Ramybė geros valios žmonėms" dėl to ir buvo apreiškta aną tyliąją naktį, kad žmonės parodytų geros valios nusilenkti pirmiausia savo Viešpačiui. "Ramybė jums" — buvo dar kartą pakartota, Kristui žengiant į dangų. Visas Jo gyvenimas — nuo suspindusios žvaigždės iki kryžiaus — ir visa Jo kančia buvo apreiškimas žmonėms tikrosios ramybės. Tai

Kristaus ramybė yra ne kas kita, kaip atilsis Dievuje, apie ką yra kalbėjęs šv. Augustinas. Tai yra ta dieviška trauka, kuri veikia ir neramina žmogų, nors jis būtų nuo savo Viešpaties ir nutolęs. Jis tada ieško kitokios ramybės, bet jos neranda, ir jis tada vaikosi tik savo garbės, bet ją lengvai praranda. Atitolimas nuo Dievo yra žmogaus neramybės priežastis.

Yra tai pasaulio neramumų versmė. Kaip mes juos neaiškiname, esmėje vis tiek rasime religinį pagrindą: visoje painioje politikoje ir visam viešam gyvenime. Ji tvarko juk žmonės, o žmogų tvarko Dievo įstatymai. Jie aiškiai nusakė, kas yra gera ir pikta, ir žmogus to pakeisti negali: jam lieka tik tai prisitaikyti. Čia ir pasirodo, kiek žmogus turi geros valios paklusti Dievui ir Jo įsakymais tvarkytis. Čia jam duotas ir pažadas: ramybė bus pasauliui, jei tos ramybės bus ieškoma Dievo garbėje ir geroje valioje.

Jei pasaulis ramybės neturi ir jos vis tebeieško, tai yra kaltė pačių žmonių, kuriems dažnai pristinga geros valios. Jie nenori derinti jos su Dievo valia ir žemę risti su dangumi, kaip tai jungė angelų giesmė. Kalėdos kasmet vis primena, kad tik ta jungtis gali duoti pasauliui ramybę.

— Dail. Pauliaus Augiaus monografija prel. V. Mincevičiaus rūpesčiu buvo įteikta Romoje dideliame lietuvių bičiuliui kardinolui A. Samorė ir pačiam Šventajam Tėvui. JAV LB tainimas — nuo suspindusios žvaigždės iki kryžiaus — ir visa Jo kančia buvo apreiškimas žmonėms tikrosios ramybės. Tai

(Taša iš pereito numerio)

Laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergtaisiais lietuviams pasimetimo priežastys yra dvi:

1) Privataus veiklos apimtys skirtingumas laisvuosiuose ir pavergtuosiuose lietuviuose ir

2) Privataus bendravimo skirtinga aprėžtis laisvuosiuose lietuviuose.

Laisvajame pasaulyje visa žmonių veikla (pavienė — asmeninė ar net ir organizuota), išskyrus veiksmus, atliekamus viešos valdžios institucijų vardu, yra tvarkoma privatinės teisės nuostatų ir laikoma privataus dalyku. Tuo tarpu okupuotoje Lietuvoje visas gyvenimas yra susovietintas ir beveik visa žmonių veikla pajungta vadina-majai viešajai teisei. Ten beveik nieko nėra likę, kas būtų žmogui asmeniškai, privati, nes visos žmonės, visos organizaci-

Artimiausi Vliko uždaviniai

Dr. Broniaus Nemicko, Vliko vicepirmininko kalba, pasakyta Vliko seimo sesijoje New Yorke 1968 gruodžio 7

jos yra sovietinės, taigi valstybinės, ir beveik visi žmogaus veiksmai yra atliekami sovietinio autoriteto vardu, išskyrus labai jau siaurą asmens privatumą, kurio praktiškai nebega-lima gyvenime ir pastebėti. Trumpai tariant, būtų galima teigti, kad beveik nieko nėra privataus, kas eina iš okupuotos Lietuvos į laisvąjį pasaulį. O iš antros pusės viskas yra privatu (išskyrus diplomatinės tarnybos ir jos institucijų veikla, ir gal Vliko veiksmus), kas eina iš laisvojo pasaulio į okupuotą Lietuvą.

Tačiau iš šio subendrinto

teiginio vis dėl to tenka padaryti mažytę išimtis. Jokia, kad ir žiauriausia diktatūrinė sistema praktiškai neįstengia visiš- kai eliminuoti asmens privatumą, ir todėl kiekvienas pavergtasis lietuvis, bendradarbiaudamas su laisvuojų lietuviu, gali vykdyti okupanto jam primestą ar laisvu noru prisiimtą viešąją režimo funkciją ir taip pat reikštis kaip privatus asmuo. Tačiau nėra būdo nustatyti ko-kią nors bendrą taisyklę, kiekvienam atvejuje nurodantią aiškią ribą tarp asmens vykdomos viešosios funkcijos ir jo privatos veiklos. Tati galima tik pajusti bendraujant kiekvieno konkrečiu atveju.

Be to, pati privataus bendravimo apibrėžtis galėtų būti ir kitokia — ne teisinė, apie kurią čia buvo kalbėta, o grynai liaudinė. Privatiu bendravimu galėtų būti laikoma tokia veikla, kuri vyksta ne viešai, nesigarsinant, o slapčia ar apyslap-čiai, kaip sakoma, ant keturių akių, privačiame bute. Tačiau ši privataus bendravimo apibrėžtis vistiek neišsprendžia opaus klausimo, — kokių būdų galima bendrauti, — nes, viena, praktiškai nebūtų galima rasti aiškos ribos tarp privataus, taigi leistino, ir nebeleistino bendravimo ir, antra, ir privačiame bute ar ant keturių akių neišnyktų galimumas nusikaltamui bendrauti Lietuvos laisvės bylai.

Laisvųjų lietuvių visuomenėje ir spaudoje nuolat pasigirsta balsų, peršančių privatų bendravimo būdą su pavergtaisiais lietuviams pakeisti vadinamuoju kultūriniu bendravimu, kitaip tariant, ne tik laisvas rankas palikti, bet ir skatinti laisvųjų ir pavergtųjų lietuvių bendravimą mokslo, meno, literatūros, apskritai visose kultūros srityse, žinoma, visiškai atsiskant nuo politinio bendravimo. Neatrodo, kad besąlyginis vadinamasis kultūrinis bendravimas nebūtų žalingas Lietuvos laisvės bylai.

Net ir laisvieji lietuviai, neįsiskiriant nė tų, kurie perša besąlyginį kultūrinį bendravimą, ne visada ieško griežtos ribos tarp kultūros ir politikos. Dažnai kultūrinėmis apreiško-

mis yra ryžtamasi iškelti lietuvių tautos politiniai siekimai. Juo labiau to skirtumo nėra okupuotoje Lietuvoje, kur ne tik kultūra, bet visas gyvenimas yra smurtu pajungtas Rusijos ir rusų tautos interesams.

Man atrodo, kad veltui gaišinamas laikas ir liejamas rašalas kultūros ar politikos pirmumui įrodinėti — tos abi žmonių veiklos sritys yra tarp savęs taip susijusios, kad praktiškai gyvenime nieku būdu jų negalima atskirti. Ypač ten, okupuotoje Lietuvoje, kultūra yra klusni politikos tarnaitė. Todėl besąlyginis kultūrinis bendravimas neabejotinai būtų išnaudo-tas okupanto užmačiom, siekiančiom numerinti lietuvių tautos išsivadavimo viltis ir išgauti klasta ir smurtu Lietuvoje Sovietų Rusijos sukurtos politinės padėties tarptautinį pripažinimą...

II. Lietuvių tauta giliai išgyvena okupanto Lietuvoje plačiu mastu vykdomą rusifikaciją, ir pagalbos šauksmas prasiveržia į laisvąjį pasaulį. Laisvieji lietuviai negali to šauksmo praleisti negirdomis ir nematomis, bet turi, kiek galėdami, padėti savo tautai išsaugoti jos gyvastį. Iš Lietuvos ištremta šimtai tūkstančių lietuvių į tolimąsias Rusijos sritis (daugiausia į Azijos arktiką), o jų vieton prigabenta rusų kolonistų. Priverstinė gyventojų apykaita vyksta be paliovos, tik kiek kitiškai titulais: neteisėtai imami vyrai į Sovietų Sąjungos kariuomenę, mokyklų absolventai siunčiami į Rusijos gilumą vadinamos praktikos atlikti, jauni vyrai verčiami vykti į Rusijos pramonės įmones; ir visiems įvairiais pagrindais apleidusiems Lietuvai lietuviams kliudoma grįžti.

Lietuvos istorija išmesta iš visų laipsnių Lietuvos mokyklų, ir jos vieton įvesta Rusijos komunistų partijos istorija. Į visas Lietuvos mokyklas įvestas sustiprintas rusų kalbos ir rusų literatūros kursas, lietuvių kalbos ir lietuvių literatūros sąskaiton.

Lietuviškieji vietovardžiai, Lietuvos miestų gatvių vardai pakeičiami rusiškaisiais. Buvo net užsimota lietuvių kal-

bos rašmenys pakeisti rusiškąja kirilica, bet, matyt, pabū-gus laisvojo pasaulio lietuvių atveikos, nuo šios idėjos kol kas atsistakytas.

Lietuvoje kuriama pramonė, tarnaujanti ne Lietuvos, bet Rusijos ūkiniams interesams, siekianti Lietuvos ūkį sulydinti su Rusijos ūkiu, be jokios atodairos žalojanti Lietuvos gamtą, užteršianti vandenį ir orą, be paliovos gabenami Lietuvos vadinamieji pramonės specialistai kraštui kolonizuoti.

Tai tik keletas pavyzdžių, bylojančių apie rusifikaciją okupuotoj Lietuvoj. Mes turime apeliuoti į žmonijos sąžinę ir reikalauti, kad laisvasis pasaulis gelbėtų Lietuvą nuo rusifikacijos. Kad mūsų pastangos būtų įtikinamos ir sėkmingos, yra gyvas reikalas sistemingai sukaupti visą medžiagą, liečiančią lietuvių tautos rusifikaciją ir Lietuvos žemių kolonizaciją. Vliko valdyba todėl yra numatiusi paruošti dokumentotą knygą svetimomis kalbomis apie Lietuvos rusifikaciją. Šiam už-

(nukelta į 4 psl.)

MAŽYJŲ KANKINIŲ DIENA

Zygio už tikėjimo laisvę komitetas prašo lietuvių visuomenę gruodžio 28 prisiminti persekiojamą Lietuvos jaunimą, kur galima, surengiant pamaldas ir keliant šio jaunimo gyvenimą spaudoje.

Gruodžio dvidešimt aštuntąją Katalikų Bažnyčia paskyrė savo pirmutiniam šventiesiems — Erodo nužudytimui kūdikiam. Mūsų laikais ši mažųjų kankinių šventė primena ir visus, deportacijas bei Sibiro tremties metu, lėta mirtimi žuvusius mūsų berniukus ir mergaites. Primena ir gyvuosius viso pasaulio jaunimo kankinius, dažnai dvasios mirties grėsmėje ir materializmo vergijoje.

Jaunimas ilgisi ir siekia žmonių bendruomenės, kuri pilnai gerbtų kiekvieno, net ir jauno, asmens prigimtinių kilnumą. Praėjusiais metais Šventasis Tėvas ir Pasaulio Bažnyčių Taryba kreipėsi į visus geros valios žmones, prašydami pirmąją metų dieną padaryti taikos dieną. Tačiau krikščioniui dabartinis kelias į taiką prasidėjo su svetimųjų okupacijų gimusiu Kristumi ir vis dar vaikai tebekenčia už kitų kaltes.

Jaunimo Zygio už Tikėjimo Laisvę Vykdomasis komitetas
1911 Beverly Hills Drive
Cleveland, Ohio 44117

JONAS JASKAUSKAS

LEMTINGOS
DIENOS

APYSAKA

(10)

— Nesistebėkite mano atvirumu ir nelaikykite blogybe, jei pasakysiu kiek daugiau, negu dėl mūsų trumpo pažinties derėtų. Jūsų reikiamas nuosirdumas verčia ir mane būti nuosirdžia ir atvira. Tad noriu jums pasakyti, ko dar nežino nė mokytojas Zaranka. Man reikalingas kieno nors patarimas vienu klausimu.

— Jei manote, kad mano patarimas gali būti naudingas, jo nuosirdumui pilnai tikėkite.

— Tuo aš tikiu. Mano padėti jūs jau žinot, tad apie ją daug ir neaiškinsiu. Pasakysiu tik tiek, kad pastaruoju metu ji vis labiau komplikuojasi. Tas ponas darosi vis įžulesnis. Juo toliau, juo labiau nebeduoda mums ramybės. Prieš porą dienų vėl buvo atvažiuojamas. Paskutiniu metu, kai jis atvažiuoja, aš nesirodau. Motina visokiais būdais turi aiškintis, bet tai labai sunkiai vyksta. Ši kartą vėl grasino išvaryti iš ūkio. Išvažiuodamas pasakė, jog ateinančią ketvirtadienį atvažiuosias ir būtinai norįs matyti mane. Kaip jūs manote? Ką man šiuo klausimu patartumėte?

— Reikalas labai aštrus ir nemalonus. Aš, žinoma, netikiu, kad jis jus išvarytų iš ūkio. Tai tik grasinimas. Bet kad nuo jo siautėjimų ūkis gali kiek nukentėti, tai labai galimas dalykas. O kaip į tai žiūri jūsų motina? Ką ji galvoja?

— Ji man liepia nesirodyti. O kas bus vėliau — žiūrėsim.

Jonas, kiek pagalvojęs, kalbėjo vėl:

— Aš jums duočiau vieną patarimą. Be abejonės, jo galite nepriimti. Patarčiau ateinantį ketvirtadienį likti namuose ir jį priimti tariamai nuosirdžiai. Ar jis vienas atvažiuoja?

— Kai kada vienas lengvu vežimėliu, kai kada su kareiviu.

— Ar nebūtų geriau, jei aš ir Adomas, lyg nieko nežinodami, užeitume tuo metu jūsų aplankyti? Kaip neseniai grįžė iš Rusijos giminačiai. Tik iš anksto tektų nustatyti veikimo planą ir giminystės ryšį. Geriausia, jei Adomas būtų jūsų pusbrolys, ir jūs jam grįžus iš Rusijos, tik pirmą kartą matotės. Jūsų motina iš anksto apie tai turėtų žinoti. O aš, kaip artimas Adomo draugas, galėčiau būti tik atsitiktiniai užklydęs, dėl draugystės.

— Aš nežinau... Planas gal geras, tik man labai nemalonu velti jus į mano asmeninius reikalus ir sudaryti vargo, o gal net pavojaus.

— Čia joks vargas, o tik labai maloni pareiga. Dėl pavojaus netenka rūpintis, jo tikrai nebus. Be to, mes dar ir nežinome, kaip reikalai klostysis ateityje, gal kai kada ir jūs mums būsite naudingas. O kad tų reikalų bus, tai aš jau nujaučiu.

Besikalbėdami priešo Stasės namus. Mergaitė kvietė užėti, bet Jonas atsisakė. Būsia geriau, jei ketvirtadienį jie užeisią pirmą kartą. Tokiu būdu nereikėsiai vaidinti, kad su motina dar nėra matęsi.

Grįžęs pas Surdegius, rado jaunimą skirstantis. Jau temo. Mokytojas Zaranka jau buvo išėjęs, o Joną su Adomu dar pakvietė vakarienės, kurios metu jiems teko plačiau išsikalbėti apie čionykščio gyvenimo vargus ir apie gyvenimą Rusijoje, nusiaubus ją bolševikinei revoliucijai.

Einant namo, Jonas papasakojo Adomui apie savo susitarimą su Stase ir kad Adomui teks suvaidinti pusbrolio vaidmenį.

— Turėsiu gerą progą Stasę pabučiuoti, — pajaukavo Adomas.

— Mūsų susitarime to nebuvo numatyta.

— Kaipgi kitaip seniai matytą pusseserę turėčiau pasveikinti?

Vliko seime New Yorke gruodžio 7. Iš k. į d.: prezid. sekr. K. Čižiūnas, prezid. vicepirm. D. Krivickas, kalba J. Daugėla.

Nuotr. V. Maželis

— Aš nesakau, kad tu neturėtum taip daryti, bet...

bijau, kad ji nesuglumtų ir neišiduotų.
— Nebijok! Aš savo vaidmenį suvaidinsiu, priversdamas ir ją tinkamai vaidinti. Tik reikėtų dar pasikalbėti su mokytoju Zaranka.

— Aš rytoj einu Kalnuosna, galėčiau pakalbėti. Ar važiuoji Palomėn?

— Teks važiuoti. Gal nori važiuoti drauge?

— Būtų nebloga, bet sesuo prašė nunešti vokiečiams į Kalnų dvarą pieno ir kiaušinių duoklę ir išsiaiškinti dėl jos sumažinimo, nes namuose atsirado daugiau valgytojų, man prisidėjus.

— Na, tai laimingai tau Kalnuose.

— O tau Palomėj. Turėsi malonumo susitikt su savo bendrininku.

KALNŲ DVARE

Prieš karą Kalnų dvarą valdė jo savininkas Kulvietis. Dvaras buvo nedidelis, tik 300 dešimtinų dirbamos žemės. Be to, Kulvietis turėjo nemažą miškų, kurių dalį jau buvo išpardavęs ir išskirtęs, o tuščius plotus pardavinėjo apylinkės ūkininkams. Ant tos žemės jau buvo įkurta naujų ūkių ir pastatydinta trobesių.

Būdamas sėslus žmogus, Kulvietis iš savo dvaro niekur nevažiuodavo. Nei su kitais apylinkės dvarininkais, nei su rusų valdininkais nebeįdavo. Tuo metu jis turėjo apie penkiasdešimt metų amžiaus, o jo žmona buvo daug jaunesnė. Žmonės kalbėjo, kad ji prancūzė, nors neblogai mokėjo ir lenkų kalbą. Jie augino vieną dukrą, vardu Janeta, ir laikė prancūzė mokytoją. Dvariskiai juokaudavo, kad Kulvietis su savo dukra nesuikalba, nes jis nemoka prancūziškai, o dukrė lietuviškai ar lenkiškai.

Nors nedidelis, tačiau pavyzdinai tvarkomas dvaras savininkui duodavo nemažą pelną, ir jis galėjo didžiulius prieškus, net stambesnius apylinkės dvarininkus savo sugebėjimu sumaniai ūkininkauti bei tinkamojo aukštumo išlaikyti dvaro trobesius. Turėjo net savo pieninę, kas anais laikais net daug didesniuose dvaruose buvo retenybė. Laikė nemažą rinkinių karvių bandą. Gamindavo sūrius, sviestą ir kažkur išsiųsdavo,

o liesu pienu ir pasukomis girdydavo kiaules, kurias pardavdavo rusams pirkliams.

Vokiečiams Lietuvą okupuojant, Kulvietis paliko dvarą savo patikėtiniui, buvusiam savo paties vežėjui Kaziu Žiūriui, kurį apylinkės žmonės vadindavo tiesiai Kaziku, o pats su visa šeima pasitraukė Rusijos gilumon.

Neilgai Kaziku teko dvarą šeimininkauti. Kai tik vokiečiai atėjo, jį pašalino, o dvarą paėmė savo žinion, kaip karo grobį ar jiems neištikimo pabėgusio dvarininko turą. Tuojau atsirado vokiečių ūkvedys.

Iš buvusios jaujos padarė stovyklą belaisviams. Atsivežė apie penkiolika rusų belaisvių ir, pusbadžiai maitindami, jų pagalba apdirbdavo žemę. Buvusių kumečių beveik nieko nebeliko: vyrus rusai spėjo sumobilizuoti, o jų žmonas su vaikais vokiečiai iškraustė. Dvarė likusios šeimos už sauja grūdų turėdavo dirbti, kad kaip nors su vaikais prasimaitintų.

Apylinkės ūkininkai į dvarą suveždavo okupantų uždėtas pyliavas — javais ir kitais ūkio produktais. Už pavėlavimus ar netesėjimus būdavo smarkiai baudžiami. Todėl iš paskutiniųjų stengdavos visas prievoles laiku ir tinkamai atlikti. Dažnai net paskutinį kiaušinių ar pieno lašą atiduodavo.

Uršulė įpylė į asotį apie du litrus pieno, įdėjo į krepšį dvylika kiaušinių ir padavė Jonui nešti. Jonas, pamatęs, kad mažne visas to ryto melžimo pienas, sa- viams reikalsams jo beveik nebeliko, paėmė nuo stalo kitą asotį ir pusę pieno nupylė. Pasiziūrėjo į kiaušinius ir paklausė seserį:

— Kiek vištų laikai?

— Sešias, bet įregistruotos tik trys. Kas savaitę reikia nunešti po dvylika kiaušinių: nuo kiekvienos vištos po keturis.

— Betgi galėjo tiek nesudėti.

— Jie to nežino.

— O kas būtų jei nenuneščiau?

— Tektų kitą savaitę atiduoti. O pieno nešam kasdien po du litrus. Jei kada nenuneši, kitą dieną tenka dvigubai nunešti. Bet jei nori, kad neštume kasdien.

— O jei ir kitą dieną nenuneštum?

(Bus daugiau)

Ginčai dėl širdies perkėlimo

(Tąs iš pereito numerio)

Popiežius Pijus XII 1956 gegužės 4 tarp kitko pareiškė ir tai, kad miręs žmogus nėra daugiau joks teisės subjektas, nes jau netekęs asmenybės, kuri vienintelė tegali būti teisės subjektu. Todėl kai kurių organų iš jo paėmimas nėra joks neteisėtas jo nuosavybės pasisavinimas. Bet tai dar nereikia, kad artimieji neturėtų mirusiajam jokių moralinių įsipareigojimų bei nereikėtų paistyti draudžiamųjų nuostatų arba tokių nuostatų nebūtų galima paskelbti. Arba kad tie, kuriems patikėta rūpintis mirusiojo neliečiamumu, dėl tam tikrų priežasčių negalėtų tokių nuostatų atsisakyti.

Taigi tėvas turėjo teisę leisti Pietų Afrikos gydytojams išimti katastrofos ištiktos mirusios dukros širdį ir ją perkelti kitam pacientui, kad tokiu būdu būtų išgelbėta jo gyvybė. Tėvas iš anksto buvo apie tai painformuotas ir buvo davęs sutikimą.

Dr. Barnardo pareiškimai
Dr. Christian Barnard ypatingai aštrios kritikos susilaukė, kai jo pirmasis pacientas Louis Washkansky po tokios operacijos tegyveno tik 18 dienų. Buvo jis kaltinamas medicinos žurnaluose dėl pilno patyrimo neturėjimo ir nesiskaitymo su pasekmėmis. Daugelis kardiologų siūlė padaryti širdies perkėlimo operacijų moratoriumą, kol bus šioje srityje sukaupta daugiau žinių. Tautinė Amerikos mokslo akademija rekomendavo daryti širdies perkėlimo operacijas tik labai mažu mastu ir labai atsargiai tyrinėjant jos pasekmes.

Gi dr. Barnardas, kalbėdamas viename spaudos klube, pareiškė, kad jis, darydamas šitokias operacijas, prisilaikė visų medicinos autoritetų nustatytų reikalavimų. Paaiškino, kad Washkansky ir Blaibergo atvejais prisilaikė reikiamų taisyklių gauti iš davėjo širdį. Spaudos atstovams jis pareiškė, kad dabar lieka jiems padaryti išvadą, ar jis, taip darydamas, buvo moralus ir ar neprasilenkė su įstatymais.

Mane stebino, — kalbėjo jis, — kodėl nesulaukta kritikos dėl kepenų transplantacijos. Juk kepenys, kaip ir širdis, nėra porinis organas. Jei kepenų transplantacija nepavyksta, pacientas miršta.

Anglijoje kritika buvo didesnė, negu JAV. Amerikos kardiologai įsteigė komitetą, kuris turi nustatyti širdies transplantacijų ribas, bet dr. Bar-

K. V. ZAKARAUSKAS

nardas pareiškė, kad jis nėra įpareigotas jų laikytis.

Gydytojas turi teisę nuspręsti, ar reikia vykdyti širdies perkėlimo operaciją, ar ne, — pareiškė dr. Barnardas. Apie dr. Blaibergą štai ką jis kalbėjo: "Aš tikiu, kad jis bus paleistas į namus normaliam gyvenimui. (Tiesa, jis jau seniai yra išėjęs iš ligoninės). Nežinau, kaip jis ilgai gyvens. Niekas to negali pasakyti. Ar jis turės kokių komplikacijų su perkelta širdimi, to aš nežinau. Tik žinau, kad iki šiol jis yra gyvas ir kad ilgiau gyvens, negu būtų gyvenęs be šios širdies perkėlimo operacijos. Ir dar žinau, kad per tą laiką jo nekankins žiaurus širdies sutrikimas..."

Gydytojas turi teisę daryti perkėlimus

Dr. Barnardas pareiškė, kad chirurgas turi teisę paimti iš mirštančio paciento organą, skirtą perkėlimui. Juk gydytojų pareiga ne tik gyvybę palaikyti, bet ir išlaikyti žmogų, kad jis gyventų. Todėl chirurgas turi turėti teisę paimti organą iš tokio paciento, kuris jau tikrai mirs. Daktaras turi teisę gydyti pacientą tiek, kiek yra įmanoma. Nėra skirtumo tarp procedūros parašyti buvusiam pacientui jo mirties liudijimą ar pacientui, kuris neišvengiamai mirs, paimti jo širdį.

O vis dėlto vokiečių Wuerzburgo chirurgijos profesorius

Wachsmuth įspėjo, kad būtų paisoma žmogaus valios po jo mirties. Panašiai kalbėjo ir Miuncheno širdies specialistas prof. Zenker. Pastarasis kalbėjo net labai pesimistiškai. Esą ateityje galinti iškilti didelė grėsmė žmonių giminei. Galinčios atsirasti naujos žmonių skerdynės. Tokia grėsmė galėtų grėsti tiems, kurie turės sveiką širdį. Ir tokiu būdu galinti realizuotis anoji baisi George Orwell vizija — 1984 metai.

Slegiamai skambėjo, kai dr. Barnardas pareiškė, kad artimiausiu metu darys širdies transplantaciją dr. Blaibergui, tik jis laukias širdies davėjo. Reiškia, kad gydytojas laukia kito žmogaus mirties. Sakoma, kad šiandien Pietų Afrikoje šoferiai įspėjami atsargiai važiuoti, nes dr. Barnardas tyko jų širdies...

Iki šios dienos rimti medicinos atstovai vis dar kelia klausimą, ar dr. Barnardas turėjo teisę išimti iš mergaitės krūtines dar gyvą širdį. Tiesa, su tėvo leidimu, bet ar tėvas turėjo teisę duoti sutikimą tai daryti? Ir ar galima viską daryti, kas techniškai medicinoje yra įmanoma padaryti? Anapus gydytojų sugebėjimo dar lieka didelis neišspręstas moralės klausimas. Todėl Westminsterio katalikų vyskupas Kristupas Butler įsijungė į parlamentinį sąjūdį, kuris siekia įkurti pastovią komisiją širdžių perkėlimo ir kitom panašiom problemom studijuoti.

Artimiausi Vliko uždaviniai

(atkelta iš 3 psl.)

daviniai įvykdyti reikės pinigų ir visų laisvųjų lietuvių didelės paramos.

III. Dar tektų keliais žodžiais priminti reikalą sutelkti maksimumą intelektualinių pajėgų Lietuvos laisvinimo institucijos darbą. Mūsų vidurinioji karta (nevadinsiu jos jaunimu) gali pagrįstai didžiausios gražiai prasiskleidusiais savo intelektualiniais žiedais įvairiose profesinio gyvenimo srityse. Tačiau Lietuvos laisvinimo institucija kol kas dar neturi didelio pagrindo džiaugtis apčiuopiamu šios kartos atstovų prieaugliu savo darbo baruose, nes skaitant kelių labai vertingų pavyzdžių. Tos kartos patriotizmu, tėvynės ar tėvų žemės meile netenka abejoti, nes tos savybės yra akivaizdžiai įrodytos tos kartos atstovams dirbant kiek kitiškos pobūdžio lietuvių tautai vertingo darbo baruose. Šia proga noriu tik atkreip-

ti dėmesį į faktą, kad vidurinėsios kartos talka Lietuvos laisvinimo institucijai kol kas dar nėra pakankama.

IV. Lietuvos Laisvės Kovos Metais ir Vyriausio Lietuvos laisvinimo Komiteto ir visų kitų laisvųjų lietuvių organizacijų veikla supaveikėjo. Ypač Vlikas buvo pasiryžęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimties metų sukaktį paženklinti didesniais ir Lietuvos laisvei reikšmingesniais darbais, kurių vieni pavyko geriau, kiti išėjo silpniau, treči dar nebaigti. Šia proga drįsčiau kviesti Tamstas apsvaistinti būdus ir priemones, kurių reikėtų griebtis, kad sukaktuvių metų darbo įtampa neatslūgtų, kad mūsų politinė ir kultūrinė veikla negrižtų į priešukaktuvinės rutinos rėmus, o atvirkščiai — plėstųsi, stiprėtų, kad Lietuvos Laisvės Kovos Metų darbo potynis nepereitų į atoslūgį.

Season's Greetings
to all our Lithuanian Customers and Friends

First Federal Savings & Loan Ass'n of Homestead

4 convenient offices to serve you

HOMESTEAD — McKEESPORT
BRADDOCK — CLAIRTON

Home Office — 300 E. 8th Avenue, Homestead, Pa.
Insured Savings — Home Loans

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

BLACK & WHITE MARKET

CHARLES BURKE, Prop.

3414 MAIN STREET

Phone: 461-1044

MUNHAL, PA.

SEASON'S GREETINGS FROM

SHERMAN'S PHARMACY

JAMES H. DARLING, Ph.G.
Your Prescriptions Drug Store

3417 Main Street

Homestead Park, Pa.

Tel. 461-1214

SEASON'S GREETINGS

COMMUNITY PHARMACY

Prescriptions — Sick Room Supplies

815 Ann Street

Homestead, Pa.

Tel. 461-3442

Season's Greetings

The Prescription Center Pharmacy

CONVALESCENT NEEDS
Rent or Sell

1809 West St.

Munhall, Pa.

461-4454

Sveiki, sulaukę Šventų Kalėdų!

JOE'S TAVERN

JOSEPH STRAKA,
Prop.

FINE LIQUORS — HOT LUNCHESES

610 Ann Street

Homestead, Pa.

Phone: 461-9491

SEASON'S GREETINGS —

Hilk's Furniture

Your Home Comes First

461-2228 — 461-2229

Homestead, Pa.

Sveiki sulaukę Šventų Kalėdų

Al. Lutheran

Radio Dispatched Service
Distributor of all Local and Premium Beers

461-3133

2007 Whitaker Way, Munhal, Pa.

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA ir KEKSAI
Wedding and Birthday Cakes

304 Olivia Street

McKees Rocks, Pa.

Phone: 331-4455

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Carson Cafe

TONY ir MARY ZILINSKAI, savininkai
2019 Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.

431-9558

MERRY CHRISTMAS

MILLER FURNITURE

Furniture, Carpets, Drapes, Appliances, Bedding

Carson at 20th St. South Side Pittsburgh, Pa. 431-1024

McKees Rocks — 599 Chartiers Avenue, 771-4100

Homestead, Pa. — 120 E. 8th Avenue, 461-0800

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

ANTHONY URBON

LIGHT LUNCH and GRILL

214 Tabor Street

Pittsburgh, Pa.

Tel. 331-9249

Linksmų Kalėdų švenčių linkime

Iron City Clock Hospital

EXPERT WATCHMAKERS

Authorized dealers of Longines - Wittnauer and Bulova Watches
SIMON ALELIONAS

2120 Forbes St.

Phone 281-7399

Pittsburgh 19, Pa.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkime visiems mūsų kostumeriams ir draugams

ALEXANDER'S SUPER MARKETS

Cia galima gauti gerų dešrų ir kumpių

HOMESTEAD
310 E. 8th Avenue

BRADDOCK
714 Braddock Ave.

JOSEPH J. DONOVAN, O.D.

OPTOMETRISTAS

Jos žmona yra lietuvaite — Pašakarnytė

447 West Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Sveikina visus Kalėdų ir Naujų metų progą

Season's Greetings from

Crowley Insurance Agency

15 High Street, Nashua, N.H.
PETER J. M'ARDLE, Agent

SEASON'S GREETINGS FROM

STANLEY P. ZIS

Funeral Director

formerly

Michealonis Funeral Home
26 Kinsley Street, Nashua, N.H.

Tel. 882-3501

Sveikina visus ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ DRAUGIJOS ir jos klubo narius ir draugus 34 High Street, Nashua, New Hampshire — Kalėdų švenčių progą ir linki visiems laimingų 1969 metų.

Draugijos ir klubo narys

SEASON'S GREETINGS

MODERN HOTEL

DINING ROOM & LOUNGE

116 West Pearl Street, Nashua, N.H.

Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N.Y.

Tel. RE 4-4428

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikliausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė
Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

Sveikina visus Kalėdų švenčių progą

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston, Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD,
President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir trustees taryboje adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnauojomis galima susikalbėti ir lietuviškai.

TURTAS (ASSETS) virš \$132,000,000

Current dividend 5% on all accounts.

Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus.

MŪSŲ MENININKŲ IŠVYKA Į PIETŲ AMERIKĄ

PLB valdybos globojama lietuvių menininkų — solistės Aldonos Stempužienės, kompozitoriaus Dariaus Lapinsko ir dramos aktoriaus Leono Barausko išvyka į Pietų Ameriką neabejotinai pasisekė, — pareiškė PLB valdybos vykd. vicepir. St. Barzdukas. Su šiais koncertais susijusios kelionės išlaidos atnešė didelį dividendą. Tai atsitiko vykstančiųjų menininkų ir koncertų organizatorių pasišventimo ir sumanumo dėka. Pasisekimą neabejotinai užtikrino ir aukšto meninio lygio programa ir pačių menininkų ištvermingumas.

Spaudos atstovų susirinkime solistė Aldona Stempužienė, grįžusi iš menininkų išvykos, pasidalino išpučiais. Priminusi, kad spalio 15 1 val. p.p. visi trys išskridę iš Clevelando, o 5:30 v. p.p. iš New Yorko į Caracasą, kalbėjo apie koncertus Pietų Amerikoje:

“Spalio 17 koncertas amerikiečių centrui Venecueloje. Spalio 19 koncertas Valencijoje Venecuelos lietuviams ir užsieniečiam svečiam. Visais koncertais rūpinosi Venecuelos LB pirm. VI. Venckus. Spalio 20 atsisveikinimo pokylis. Globojo Vliko atstovybės pirm. Jurgis Biliūnas su poniu. Spalio 21 atvykstante į Bogotą, Kolumbiją. Spalio 25 koncertas Bogotos miesto teatre su simfonijos orkestru. Diriguoja Darius Lapinskas. Spalio 27 ant-rasis koncertas Bogotoje su simfonijos orkestru. Diriguoja Darius Lapinskas. Koncertais rūpinosi kun. M. Tamošiūnas. Spalio 29 atvykstant į Buenos Aires, Argentina. Spalio 31 spaudos konferencija Buenos Aires. Lapkričio 2 pasirodymas per Buenos Aires televiziją. Lapkričio 3 koncertas ir priėmimas Buenos Aires, Argentinos lietuvių centre. Lapkričio 4 koncertas San Martin teatre, Buenos Aires, argentiniečiams ir lietuviams. Buenos Aires koncertus rengė Argentinos lietuvių spaudos ir organizacijų tarybos sudaryta komisija, pirminkaujama Ar. Mičiūdo. Lapkričio 5 atvykstante į Montevi-

deo. Lapkričio 8 koncertas Montevideo miesto teatre su simfonijos orkestru. Dirigavo Darius Lapinskas. Koncertą ir priėmimą organizavo Urugvajaus LB valdyba. Lapkričio 10 koncertas Sao Paulo Brazilijos lietuviams. Organizavo komitetas, pirmininkaujamas prel. P. Ra-gaižinsko. Lapkričio 12 atvykome į Rio De Janeiro ir tą pačią dieną lėktuvu išskridome į JAV.“ Baigdama sol. A. Stempužienė pažymėjo, kad mūsų menininkus Pietų Amerikos vietinė spauda įvertino gerai, o lietuvių organizacijų atstovai, organizavę koncertus, gražiai atsiliepė laiškais bei spaudoje.

Venecuelos lietuvių savišalpos bendruomenės centro valdybos pirm. V. Venckus parašė laišką PLB valdybos vykd. vicepirmininkui St. Barzdukui, tarp kitko pareiškdamas:

“Garbė PLB valdybai, mūsų meilė ir padėka Aldonai Stempužienei, Dariui Lapinskui ir Leonui Barauskui, o mūsų pasididžiavimas (ypač mūsų jaunajai kartai), kad turime kuo-

mi pasirodyti esą kultūringos tautos kovojančiais už laisvę vaikais.”

Mūsų menininkai Bogotoje pasirodė ne vien lietuviams, bet ir kolumbiečių publikai. Koncerte buvo 3500 klausytojų, ir kelis kart daugiau išgirs antrąjį koncertą per televiziją (filmas). Olav Roots, Kolumbijos simfoninio orkestro dirigentas, pakvietė kompozitorių D. Lapinską diriguoti abonentiniam simfoninio orkestro koncertui (spalio 25) ir jį pakartoti (spalio 27). Pakviesta buvo ir sol. A. Stempužienė, jau anksčiau dainavusi su tuo pačiu orkestru. Kritikai H. Caro Mendoza ir D. Otto de Greiff labai palankiai atsiliepė apie kompozitorių dirigentą ir apie solistę.

Juozas Zaranka, rašydamas apie menininkų — A. Stempužienės, D. Lapinsko ir L. Barausko kultūrinį laimėjimą, pabrėžė: Lietuvių kultūros reprezentacijai padarytas puikus patarnavimas. Reikia tikėtis, kad šis jų apsilankymas nebus pasikartins.

L. Žvirkalnis

Bendro darbo dvasia ...

(atkelta iš 2 psl.)

viens organizacija ir institucija laisva valia pasirenka tą veiklos sritį, kurioje jo pasireiškimas būtų efektingiausias. Stai tik keletas taikinių, į kuriuos turėtume nukreipti savo pastangas pagal laisvą pasirinkimą: Lietuvoje — rusų kolonizacija, religijos naikinimas, kultūrinė invazija, ekonominis išnaudojimas; išeivijoje — okupanto pastangos sunaikinti politinę išeiviją, pavergtos tautos informavimas, Lietuvos bylos dokumentacija, naujųjų nepriklausomų valstybių informavimas, viešosios opinijos formavimas gyvenamam krašte, vyriausybinių sluoksnių įtaigojimas, Jungtinių Tautų forumo panaudojimo galimybės Lietuvos reikalui.

Tai tik užuominos. Svarbu, kad visuotinai būtų veikama be atvangos ir nepavargstant. Vy-

riausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas turėtų būti visų tų pastangų koordinacinis ir politinio planavimo centras. 25 m. veiklos tradicija, istorinė paskirtis ir organiškasis ryšys su visa lietuvių tauta Vlikui suteikia moralinį pagrindą ir likiminę misiją stovėti nesvyruojant Lietuvos laisvės kovos priekyje. Todėl jam priklauso mūsų besąlyginė ir visokeriopa parama.

Šios sukakties proga kviečiu visus į garbingą ir neišvengiamą talką. Praeities nukrypimai ir klaidos tenegriti — mūsų tarpą; mažiau žodžių, daugiau konkrečių darbų, asmeninė ambicijom Lietuvos laisvės fronte ne vieta, nei eiliniam susitelkime, nei aukščiausiose institucijose. Nėra mūsų tarpe nei valstybininkų, nei tautininkų partijų. Yra tik tie, kurie nuosirdžiai dirba, ir kiti, kurie sau priskiria visokios išminties monopolį ir traukiasi iš bendro fronto ar žaidžia žodžiais, mus rūšiuodami ir erzeli keldami. Duok, Dieve, kad nuoširdaus bendro darbo dvasia sujungtų mus visus šventai Lietuvos laisvės kovai

Šiuo garbingu susitelkimu dera prisiminti su pagarba ir dėkingumu tuos, kurie prieš 25 metus sunkiose okupacinėse sąlygose su pasišventimų dirbo, kad vieninga politinė vadovybė būtų sukurta, ir kurie buvo pirmojo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto posėdžio 1943 lapkričio 25 d. dalyviai ir aktyvieji ano sunkaus meto laisvės kovos pionieriai. Lenkime galvas prieš tuos, kurie, laiko srovės nunešti, jau išlis amžinybėje. Linkime sulaukti Lietuvos laisvės saulėtekio tiems, kurie tebėra gyvi.

Dvidešimt penkeri Vliko veiklos metai liko praeityje su visom mūsų sėkmingom pastangom, klaidom ir atsiekimais. Didysis uždavinys — Nepriklausoma Lietuva — tebėra neat-siektas. Su nauju ryžtu, nuoširdžiu vieningumu ir viltimi žengiamo į ateitį. Aukščiausias telaimina mūsų pastangas.

“Ir šviesa ir tiesa mus žingsnius telydi! Vardan tos Lietuvos vienybės težydi!

— Kun. Alfonso Lipniūno ir dipl. inž. Antano Šapalo antkapiai, per 24 metus vėjo ir lietaus ardomi, emė irti. Šie Stuthofa KZ-to kankiniai palaidoti vienas šalia kito Pucko kapinėse, Lenkijoje. Kas norėtų piniginę auką prie jų kapų atnaujinti prisidėti, prašomas siųsti piniginę auką adresu: P. Narutis, 6441 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629.

Prel. J. Tadarauškas sveikina Hamiltono lietuvių abiturientus pristatymo metu spaudos baliuje Jaunimo centre. Nuotr. A. Juraičio.

“ŽIBUOKLIŲ” KONCERTAS HAMILTONE

Hamiltono ateitininkai savo tradiciniam spaudos baliui šiais metais buvo pasikvietę “Žibuoklių” sekstetą iš New Jersey, vad. muziko L. Stuko. Susidomėjimas sekstetu sutraukė daug žmonių. Matėsi svečių iš Toronto, St. Catherine's ir kitų vietovių. Sekstetas atvykusių neapvyklė, davė idėjų ir turtingą programą. Programoje sekstetas pasirodė solo, duetu, ir sekstetiniu dainavimu, išpildydami lietuvių ir kitų tautų kompozitorių dainas. Šis meno vienetas jau seniai dainuoja, rytinėje JAV bių dalyje ir turi įgijęs gerą vardą. Sekstetas pirmą kartą koncertavo Kanados žemėje. Tai vertas dėmesio meninis vienetas, turįs gerą balsinę medžiagą ir puikų artistinį scenos pajautimą. “Žibuoklių” sekstetas taip pat turi išleides gražių plokštelių.

Spaudos balius metu Hamiltono buvo pristatomi publikai lietuvių abiturientai, kurių šiais metais buvo 29. Abiturientus sveikino klebonas mons. dr. J. Tadarauškas, Bendruomenės pirm. A. Juozapavičius. Kiekvienam abiturientui buvo įteiktas prisiminimui po knygą su atitinkamu įrašu.

Sokių metų buvo išrinkta spaudos baliu karalaitė — lietuviškiausia mergaitė. Šiais metais karalaitės vardas atiteko Vidai Urbonavičiūtei. Ji veikli lietuvių jaunimo organizacijose. Princesėmis tapo išrinktos R. Bagdonaitė ir A. Sakalaitė.

Spaudos balius karalaitė buvo įteikta dovana — medžio drožinys.

Šiuose ateitininkų parengimuose visada daug jaunimo, Ateitininkai sugeba tos rūšies parengimus puikiai pravesti, kur vyrauja graži jaunatviška nuotaika.

J. Šilelis

Detroit, Mich.

Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Mykolas Kundrotas pasikvietė asistentu kun. Alfonsą Baboną, kuris pradėjo eiti pareigas nuo spalio 25.

Dėl tiesiamo greitkelio parapičiai turės palikti šią bažnyčią 1970 metų kovo mėn.

Norint neprarasti turimo lietuviškos bažnyčios statuso, reikia įrodyti, kad lietuviai vieni pajėgs savo parapiją išlaikyti. Toks yra arkivyskupo John Dearden pageidavimas, ir tam tikslui jis paskyrė bandomąjį periodą. Jis leido pasikviesti lietuvių kunigą, kad per tą bandomąjį laikotarpį lietuviškos mišios būtų kas sekmadienį.

Klebonas kun. Mykolas Kundrotas ir naujos bažnyčios komiteto pirmininkas Antanas Dainius parapičiam skirtame aplinkrašty pažymi, kad naujos bažnyčios statybai arkivyskupas Dearden yra rezervavęs keletą sklypų šiaurės vakarinėje Detroito dalyje.

Tikslui atsiekti esą reikalinga: 1) pamaldos būtų regu-

Hartford, Conn.

Ispūdingas Smetonos koncertas

Gruodžio 8 lietuvių klubo salėje buvo gražus koncertas. Vokalinę koncerto dalį atliko solistas Benediktas Povilavičius iš Bostono, pianu palydėjo Jeronimas Kačinskas. Solistas buvo šiltai priimtas.

Piano virtuosas Antanas Smetona, iš Clevelando, skambino garsųjų pasaulio kompozitorių kūrinis: Haydn, Beethoven, Chopeno, Stravinskio. Bisui paskambino Čaikovskio kūrinį ir dar vieną man nežinomo kompozitoriaus.

A. Smetona yra aukšto lygio pianistas virtuosas. Jį galima, gal, lyginti su rusų kompozitorium ir pianistu Rachmaninovu, kurio koncertą esu girdėjęs prieš 48 metus Worcesterly. Esu taip pat girdėjęs ir lenkų pianistą Ignace Paderewski ir kitus Europos garsius pianistus. Toks Paderewski mėgdavo vaidinti, sudramatinti. Gi Rachmaninovas skambino labai paprastai, be dramatiškų gestų, labai lengvai nugalėdamas visus techninius sunkumus. Panašiai skambina Antanas Smetona — didelius ir sunkius kūrinius jis lengvai nugalai, įveikia jų techninius sunkumus, neparodydamas įtampos nei nuovargio. O tai jau yra labai daug.

Koncerte buvo ir Hartfordo miesto “deputy mayor” Geo. Kinsella. Jis pianistui A. Smetonai įteikė miesto herbą ir šiltų žodžių įvertino šį puikų koncertą. Visiem šis koncertas paliko labai puikų įspūdį. Kad tokių koncertų būtų daugiau Hartforde.

V.M.K.

ZINIOS IS NASHUA, N.H.

Nashuos Balfio skyrius, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, lapkričio 13 suurošė parapijos salėje kortų vakarėlį. Iš šio paruošimo ir parinktų aukų gauta gryno pelno 149.75 dol., o pridėjus vėliau gautą Alfonso Ulčicko 5 dol. auką, pelnas padidėjo iki 154.75 dol.

Balfio skyriaus valdyba visiem aukotojam ir prisidėjusiems darbu asmenim nuoširdžiai dėkoja. Ypatinga padėka priklauso klebonui kun. J. Bučevičiui už auką ir leidimą nemokamai pasinaudoti sale, o kun. A. Vainauskui už auką ir pagalbą ruošiant kortų vakarėlį.

Balfio skyriaus valdyba

liariai lankomos; lietuvių kalba mišios aukojamos 10 val. sekmadieniais; 2) kad registruotųsi klebonijoje visi, kurie bažnyčią lanko ir dar nėra įsirašę į parapiją; 3) kad parapičiai remtų parapiją naudodami savaitinius aukų vokelius ir pagal galimybę padidintų savo aukas; 4) kad visi aktyviai dalyvautų parapijos gyvenime; 5) kad ko gausiau būtų kviečiami draugai ir giminės įsirašyti į parapiją.

IŠ VISUR

— Waterburio LB apylinkė ruošia naujų metų sutikimą, kuris įvyks gruodžio 31, antradienį, nuo 9 val. vak. iki 3 val. ryto šv. Juozapo mokyklos salėje, John St., Waterbury, Connecticut. Bus vaisės, šampanas, skambalai, jauki nuotaika ir šokiai, grojant Rudačio orkestrui. Bilietų kaina 10 dol., porai 18 dol. Galima užsakyti Spaudos knygyne, 10 John St., Waterbury, Conn.

— Šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte, Maine, mokiniai Kalėdų atostogų paleidžiami gruodžio 19. Po atostogų pamokos prasidės sausio 7.

— “Muzikas Zemaičių ir Lietuvos”, lietuviškojo klasicizmo poeto Dionizo Poškos dramatiška oda, statoma Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventų vakare gruodžio 28 Jaunimo centro didžiojoje salėje. Vaidina Instituto studentai. Režisuoja akt. Stasys Pilka.

— Dr. Juozas R. Vaišnys ir dr. Elona M. Vaišnienė (Champaign, Ill.) Pedagoginio Lituanistikos Instituto stipendijų fondui paskyrė 200 dol. Šio dydžio stipendija duodama tokiam studentui, kuris piniginių trūkumų verčiamas savaitgaliais turi uždarbiauti ir dėl to nebegali lankyti Instituto. Gaudamas tokią stipendiją, studentas atsipalaiduoja nuo minėto uždarbiavimo. Praeitais mokslo metais pirmą tokią stipendiją parūpino inž. Valdas Adamkus. Jo dėka stud. Jūratė Suopytė galėjo baigti Institutą.

— Amerikos Lietuvių Taryba Maryland universitete rengiamam politiniam simpoziumui lietuvių dalies išlaidoms padengti paskyrė 200 dol. Taip pat Loyolos u-tui Chicagoje įsipa-reigojo parūpinti knygų Lietuvos klausimais ir paskyrė 200 dol. finansinę paramą rengiamam rytų Europos kraštų simpoziumui.

— Prof. dr. Prano Skardžiaus “Lietuvių kalbos kirkštas”, kuriame dėstomos paties naujausios mokslinės patirtys apie lietuvių kalbos intonacijos raidą, iš spaudos išeina šių metų gale. Šio kalbos mokslo veikalo viešas sutikimas bus Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventų vakare gruodžio 28 Chicagoje Jaunimo centro didžiojoje salėje. Tą vakalą išleids P. L. Institutas.

— Lietuvių Tautos Genocido parodai išbaigti beliko tik užrašų išspausdinimas ir jų priliipinimas prie skydų. Prie Alto veikianti genocido parodos komisija ieško tinkamos vietos parodai išstatyti. Specialiai parodai rengiama anglų kalba brošiūra. Ją redaguoja Algirdas Pužauskas.

Parodai surengti, išstatyti ir leidiniui išleisti reikalinga daug lėšų. Mielai laukiame iš vos lietuvių visuomenės paramos. Aukas siųsti adresu: Amerikos Lietuvių Taryba — Genocido paroda, 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636.

A + A

LEONUI RAMANAUSKUI

mirus,

jo broliui muzikui Vaclovui Romanui-Ramanauskui širdingą užuojautą reiškiamo

A. Tunkevičienė
ir N. T. Bayoras

A + A

LEONUI RAMANAUSKUI,

buv. Šventosios uosto direktoriui, mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo jo broliui, LB valdybos nariui — muzikui Vaclovui Romanui-Ramanauskui.

Šiaurės Rytų Pensilvanijos
Liet. Bendruomenės Apylinkė

Sesės lietuvių, Broliai lietuviai,

Sveiki sulaukę Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių!

Teneša jos mums visiems, laisviems ir pavergtiems, džiaugsmą, mūsų lūkesčių ir vilčių išsipildymą, tekalia mūsų dvasią ir pasiaukojimą bendruomenės bei organizacijų darbuose, tepriartina Lietuvos laisvės aušros patekėjimą.

PASAULIO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
VALDYBA

Kalėdų sveikinimas

Dėkingai reiškiamo ir širdingai linkime didžiai gerbiamai Kunigijai, mūsų mylimoms Rėmėjoms-Rėmėjams, ir mūsų brangiems Gerardams džiaugsmingos mūsų Išganytojo Gimimo šventės ir Dievo palaimos pilnų Naujų Metų.

Kalėdų švenčių metu bus paaukotos šv. Mišios nuo gruodžio 16-tos iki 25-tos Jūsų šeimų intencijoms.

Maldose kasdien primename Jėzui Jūsų uolų pasišventimą ir dosnumą mūsų Vienuolijai. Prašome Dieviško Kūdikėlio suteikti Jums dangiškos ramybės ir labiausiai pageidaujamų malonių.

SV. KAZIMIERO SESERYS

Zengdami į 1969 metus, ryžtamės dar intensyviau dirbti, daugiau aukotis ir išverti, siekiant Lietuvai laisvės ir stiprinant lietuvių tautinę gyvybę Krašte ir laisvajame pasauly.

Mūsų nuoširdžiausi linkėjimai visiems Bičiuliams šv. Kalėdų ir Naujųjų 1969 metų proga!

Kanados ir JAV Lietuvių
Fronto Bičiulių
Centro Valdyba

Cleveland, Ohio

**RUG
RESTAURANT**

312 East 72nd Street
New York City
RH 4-9185

**HERRMAN'S
Funeral Home**

Courteous and Efficient
24 Hour Service
Fully Air Conditioned
Center Moriches, L.I.
495 Main Street
Dial:
516-878-0301

**JIMMY'S
Backyard**

Serving Luncheon and Dinner
Finest in Seafood,
Steak, Chicken and Duck.
Famous for our Lobster
HAWTHORNE & SHORE
DINERS
415 Main Street
Port Washington
(516) 767-6070

**Bronco Charlie
ORIGINAL LOG CABIN
RESTAURANT**

Fully Air Conditioned
Open 7 days a week all year
Bring the Entire Family
Ample parking space
Montauk Highway
Oakdale
516-LT 9-1132

**HALF-WAY
STOP**

Specializing in Family Dinners
Sea Foods - Steaks - Chops
Italian Cuisine
Your Genial Hosts
Mr. Jack Navarro & Mr. Angius
730 Merrick Road
Lindenhurst
Near Strong Ave.
516-TU 8-9580 / 516-TU 8-9569

Enjoy
CHRISTMAS DAY
DINNER
with your
Entire Family
at

**Herbie's
International**

5321 FLATLANDS AVENUE
Brooklyn
CH 1-2900

**OLD
SEIDELBURG
Restaurant**

626 3rd Avenue
New York City
For the Finest of Food
TW 7-2678
Ask for Joe or Jack

Art - Drafting - Architect supplies
for professional, students, hobbyists
CHARLIE'S
INSTITUTE ARTISTS'
MATERIALS CO.
274 Hall St. Brooklyn; ST 9-9514

**Prestige
Diner and
Restaurant**

Open every day 7 AM to 1 AM
*Good Food and
Reasonable Prices*
1318 Springfield Avenue
New Providence N.J.
Call 201-273-6337

**SURIANO
Trucking
Company**

113 Lombardy Street
Brooklyn, N.Y.
Call 388-0519

**POMPTON
SKI
SHOP**

1955 Route 23
WAYNE, N.J.
201-839-1345

**Lake Ronkonkoma
Bowlerland**

20 Brunswick Bowling Alleys
Instructions by Pro
Pinpointers, Snack Bar, Rest,
Cocktail Lounge
260 Portion Road
Lake Ronkonkoma
Call 516-585-7676
Ask for Charlie Franciose
and John Spadaro

**COMPUTER
USAGE CO.**

344 Main Street
MT. KISCO, N. Y.
Consulting Service
Analysis, Programing
Machines
Time rental, Market research
Tabulations
Call 914-666-6741

**MOTT HAVEN
TRUCK PARTS
Inc.**

429 Bruckner Blvd.
BRONX, N. Y.
Call
CY 2-7600

Merry Christmas**WOODLAWN
MORTICIANS
Inc.**

4418 White Plains Road
BRONX
*For Integrity
Dependability
and Ethics*
Call FA 4-4500

**ATTONITO, C.
& SONS
Inc.**

Scrap Iron and Metals
Scrap Copper - Brass
Aluminum - Lead.
We buy from dealers,
Individuals, Factories.
Prompt pick-up service
Top prices paid
93 Kindel St. Westbury
(off Old Country Rd.)
ED 3-2130

**LARISON
TURKEY
FARM**

A Family Place
ROUTE 206 & 24
CHESTER, N.J.
Call (201) 879-5521

**FIVE
BROTHERS
CARTING
COMPANY**

84 Williams Street
New York, New York
We Try A Little Harder

**MITZ'S
JAGER
HOUSE**

For Weddings,
Banquets and Parties
1253 Lexington Avenue
New York City
Call RH 4-3820
for reservations

**SAMANTHA'S
INN**

ROUTE 23
LEEDS, N. Y.
*Good Food
A Family Place*
Call
(518) 943-9802

**McCRORY
McLELLAN
& GREEN**

697-707 BROAD STREET
NEWARK, N.J.

**CROYDEN
HOTEL**

12 EAST 86th STREET
New York City
Ideal for the Family

**National
Bank
of
North America**

60 Hempstead Avenue
West Hempstead, L. I.
New York
(516) 481-9000

**SAM
GOODY**

46-35 54th Road
MASPETH, N. Y.
CI 6-1708
*World's Largest Audio
and Record Dealer*

**BROWN'S LOBSTER
HOUSE**

Bayside Drive
Point Lookout, Long Island
A Family Place
Call 516 GE 1-3196

**HILLSIDE
HOUSE
CATERERS**

*For the Finest
in Catering*
206-10 Hillside Avenue
Near Francis Lewis Blvd.
HOLLIS, L. I.
Tel. HO 5-7788

**YOUR
BAKER**

7703 13th Avenue
Brooklyn, N. Y.
*We Use the Purest
of Ingredients*
Tel. BE 6-2416
Ask for Karl

Our Specialty—Luxurious
SMALL OR LARGE
RECEPTIONS
40 to 300 Persons
Wedding Packages
Communion Breakfasts
Catholic Teachers Dinners
Confirmation Receptions

**Golden Gate
Inn**

3867 Shore (Belt) Parkway at
Knapp St., Brooklyn, N.Y.
Free on premises parking
For banquet info call SH 3-4000

**POOL KING
International**

MANUFACTURERS
OF
REDWOOD POOLS
1600 Sunrise Highway
Copiague L.I.
Call
516-598-3500

**V. I. P.
LINCOLN
MERCURY**

1 MAIN STREET
NEW ROCHELLE
Call
914-632-8800

**VIGNOLA
HAULAGE**

824 64th Street
Brooklyn, N.Y.
Telef. 748-7276

**ISLAND TRAVEL
AGENCY**

481 Old Country Road
WESTBURY, L. I.
516 ED 3-3568
212 441-9292

**GEORGE PATANJO'S
Cesspool Service**

Cesspools cleaned built and repaired
Boats and cellars pumped — all work guaranteed
32 Furman Ave East Patchogue L.I.
Call 516 GR 5-0978

**SOUTH BAY MOTEL
YE OLDE MARINERS REST**

Your Home Away from Home
40 luxurious rooms kitchenettes available daily weekly
weekends commercial rates
Serving the finest of Italian cuisine and seafood
1159-63 Merrick Ave Copiague L.I.
Call 516 MY 1-0700

**MEAT CUTTERS UNION
LOCAL # 464**

67 SANFORD STREET
EAST ORANGE, N. J.

BUICK Sales

New - Used
Special - Skylark - Le Sabre - Wildcat - Electra - Riviera
Opel Kadett
Direct Factory Dealer — Sales - Service - Parts
Ask about our *Guardsman Lease Plan*

ED Di BENEDETTO, Inc.

204-11 Northern Blvd. Bayside BA 5-7700

**SICILIAN ASPHALT
PAVING COMPANY**

99 PAIDGE AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tele 383-4100

**AUER'S BAKERY
Inc.**

598 Richmond Road Concord S. I. N. Y.
For the Finest of Bakery Products
SA 7-3925

WALDORF

One of the Largest Authorized Factory Dealers
Inventory for immediate delivery

**Chrysler - Plymouth - Imperial - Valiant
Taxicab Specialists**

We honor all buying service certificates
2015 Coney Island Ave. (at Kings Highway)
375-7700
Service Dept.: Quentin Rd. and East 9th Street 998-5353

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ
ISPARDAVIMASTrys ilgo grojimo lietuviškos
plokštelės už penkis dolerius

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 net. dainų: Mergužėlė, Brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šiandien, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu jėva, Jėvužė, Augu pas tėvelį, Stukliukėls.

Kur Banguoja Nemunėlis, Sol. Algirdo Brazio, įdainuota 16 liet. kūrinių: Kur banguoja Nemunėlis, Suvintas, Patekė aušrine, Siuntė mane motinėle, Piliu stiklę, Kur bakažė samanota, Ilgės, Kur tas šaltinėlis, Aria iš op. "Gražina", Tėve mūsų, Sveika Marija ir Sventa Nakus.

Lietuvos Kanklės: O. Mikulskienė vadovaujant įgrota: Pas močiutę augau, Sukintis, Supinsiu dainužę, Pas motulę, Rugučiai, Lenciugėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Siuntė mane motinėle, Kepurinė, Per giria, girelę ir Sveikas Jėzau.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agonėlė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzindzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siubavo, Šiandienėlė, Plaukia Nemunėlis, Munšainiukas ir 5 lietuviškos polkos.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambraskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktuzė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langelio, Oi berneli vienu, ri ir Vakaras.

Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėlė, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lelijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linėlius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasisėjau žalią rūtą, Kur bėga šėsupė, Plaukia žaselė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainele, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Uncių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jo jau diena, Sutems tamsi naktulė, Aušta aušrelė, šviesi parazėlė. Tris dienas, Šiandien, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, Žalia liepėlė, Garsys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris ilgo grojimo plokštelės, moka tik penki doleriai. Atskira plokštelė kainuoja 2 dol. (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol. Norį įsigyti papigintų plokštelių, prašomi rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridėdama 50 c.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

BUCKY 11
FOR FISHING
CAPT HEGNER

Open All Year

Joe's DockMONTAUK, N.Y.
Call 516-668-2462**SACHMATAI**

Veda K. Merkis

Kanada gauna antrą didmeistrį. Lugano olimpiadoje pulkiai pasirodė kanadietis, tarpt. meistras Duncan Suttles. Jis surinko 6:5 tš, žaisdamas su didmeistrais, 1:0 prieš tarpt. meistrą ir 5:1 su kitais. Šie pasiekimai garantuoja jam didmeistro titulą.

Lugano olimpiadoje, Vak. Vokietijos didmeistris Lothar Schmid, vienoj partijoj priverst savo oponentą pasiduoti po 7ėjimų. Lothar Schmid lošė juodais, Allohino apsigynima.

1 P-K4 — N-KB3
2 N-QB3 — P-Q4
3 PxP — NxP
4 KN-K2 — N-QB3
5 P-KN3 — B-N5
6 B-N2 — N-Q5
7 BxN? — QxR!!

Cia baltieji pasidavė, nes jei 8. NxQ NB6+ 9. K-B1 BR6 matuoja.

Maliorkoj, Ispanijoje, vyksta tarpt. turnyras. Po 4 ratų ten pirmavo nepaprastai stipri Sovietų trijulė: Petrosian, Spaski, Korčoj. Po 8 ratų, vaizdas gerokai pasikeitė. Korčoj turėjo 7 tš., Danišis didmeistris Larsen 6½ ir pasaulio čempionas Petrosian 5½ tš.

Bostono tarpt. klubinėse, praėjusį penktadienį Harvardo B, kuri pirmąją lygoje, rungėsi So. Bostono LPD klube su Lietuvių B. Po atkaklios kovos Harvardo laimėjo 3-2. Tašką iškovojo B. Skrabulis ir du vyrai po puslaikį. Šį penktadienį, Lietuvių B rungiasi su MIT, o pirmoji komanda su Boylston klubu.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mgr. Pm. Direktorius
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schell-
fer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-
289-6878.

Laisvės Žiburys — **NEW YORK** —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekma-
dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9
FM banga. Vedėjas: Romas Kezys,
TW 4-1238, 62-15 69th Pl., Middle
Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER
BROCKTON, P.
Vedėjas P. VISČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8-9 val. ryto
WHIL — 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ
RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p.
iš Detroito stoties WJLB-AM-1400
kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir
Algis Zaprackas; vedėjas — Ralph
Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich.
48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI — FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249-4502
Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCHUS
62 Shady St. W. Pgh., Pa. 15228
Tel. 563-2754
Sekmdieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENES BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — AM — 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė-komercinė programa
Sekmd. 9:35 iki 10:30 ryto

Merry Christmas**MARRS**
NURSING HOME

Lexington Avenue
Lake Mohegan N.Y.
914 LA 8-2000
Fully Licensed and Approved
Constant R.N. supervision
moderate rates, home type meals

RAY McARTHUR
TRAVEL SERVICE

1841 BROADWAY
New York
CO 5-7800

ENRICO'S, GREENTREE
REST

Opera at your table
While you dine
Open Fri-Sat-Sun

199 Post Ave. Westbury, L.I.
Call 516 ED 4-9636

ENTENMANS
BAKERY INC.

1724 — 5th Ave.
Bayshore, L.I.
For the Finest
Call 516 273-6000

F & C
LaboratoriesComplete Laboratory
Service

Blood Tests
Urinalysis Basal
Metabolism
155 West Merriek Rd.
Freeport, L. I.
Call: (516) FR 8-6187

First National
Bank of
Glen Head

Home Improvements - Personal
Branches at:
Glen Head, Roslyn Heights
Greenwich, Northport
Main Office:
10 Glen Head Rd., Glen Head
OR 1-4900

LARISON
Turkey Farm

LUNCHEONS
DINNERS &
COCKTAIL LOUNGE

12-8 PM
Closed Friday
Route #206 and 24
Chester, N. J.
201-879-5521

East Islip Paint
and Wallpaper
Co.

ED BENEDICT —
Authorized Dealer
Benjamin Moore, Colorizer
Dupont, McCloskey, Varnish
Complete selection of Wallpapers
Thibaut - Schumacher - Lenox
64 West Main St. East Islip
(516) JU 1-7575

SIL'S
Foreign Auto
Parts

Largest in Long Island
Free Teletype Service
Large Stock of Parts
JU 1-7624 — 799-4466
1498 Spur Drive
South Islip

WEAVERS'

NEED MONEY?

Top Dollar Paid for
Cameras, Old Coins, Rifles
Musical Instruments, Diamonds
Anything of value.

8 Church Street
Freeport, L.I.
Call (516) FR 8-8322

Stride Rite
Shoes for
Children

1184 Fulton Street
Brooklyn, N. Y.

MR. L. COLE
Proprietor
Phone 783-2318

Emergency Private Ambulance
and Oxygen Service

24 hr service, radio dispatched, to
all Boros. Rentals: hospital equip-
ment & sick room, all other ser-
vices. Call 492-7217. — 705 60th
Street, Brooklyn

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923**SERVICE****PET CENTER**

We've Got A Pet For You...
This Week SALE — tank set-ups,
fish & birds. Use your Everything
Card Richmond Discount Aquarium
465 Richmond Ave., P.R. 448-6688

RECOLOR CARPETING
SOFA—DOG STAINS
Your Home Clean Glow
All Work Guaranteed
— Call MU 9-1910 —

PLANNING
A PARTY or A DANCE
At your Service
Band and Entertainment
Call AT 9-1027 ask for Mr. Dailey

GENERAL PAINTING
CEILINGS \$12 - ROOMS \$35
Also plastering, Old walls repaired
with sheetrock or paneling. Clean
and dependable. Call: 846-9624

GENERAL AUTO BODY
SERVICE
Open from 7 AM to 6 PM
Over 30 years of experience
Ferry Ave & Fillmore Street
Camden N.J.
Call 609-966-8678

EXP CARPENTRY
FINISHED BASEMENTS
Wood Paneling Ceilings Closets
All work guaranteed
Call 24 Hours
335-5995

H. W. FEMALE

CLERK TYPIST
Some experience
General Office Work
Midtown
Call LO 4-5370 — Ext. 25

WOMEN

WILL TRAIN LIGHT FACTORY
work 7 AM - 3:30 PM & 3:30 PM to
midnight, premium pay for evening
shifts Cosmetic Firm air-cond'nd.
Liberal benefits, near 241st St. sub-
way Nice Pak Products, Inc. 150 N.
MacQuestin Pkwy Mt. Vernon, NY

DISPLAY**PAULMAX WIGS**

Wigs - Falls - Wigglets
Custom and Ready-Made
166 West 72nd Street N. Y. C.
Tele 789-4930 — Special Prices.

PAT'S AUTO BODY
COLLISION SPECIALISTS

Top quality Body and Fender work
on foreign and domestic cars
You Can't Beat Pat's
For Quality and Service

YE 2-7542

61-15 32 Avenue, Woodside
90% of our customers are
recommended

RETAIL TAILOR & DROP STORE
for sale Parkchester area Bronx —
very reasonable. This is a great op-
portunity to become well-to-do —
great potential. Call LARRY, 655-
9342

Kas norėtų skelbtis Darbininke
prašomas skambinti:
Glenmore 2-2923

H. W. MALE

INSPECTORS: Electrical & Mecha-
nical, Sheet metal, Wire men, As-
semblers, Machinists Millers, Drill
press, Power press and Tool crib
attendants with some experience —
TALLER & COOPER INC. Div.
LITTON INDUSTRIES, 75 Front
St., Brooklyn (212) 858-0500

Automotive Used Car recondition
man and maintenance man for used
car lot. Excellent salary plus fringe
benefits 40 hrs week plus overtime
Call Mr. Tim Byrne — Vince Byrne
Chevrolet, 251 Main St. Mt. Kisco,
N.Y. 914 MO 6-5144

PORTERS — NITE SHIFT
8 PM to 4 PM & 11 PM to 7 AM
Steady jobs for large restaurant —
good salary excellent benefits and
free meals for International Hotel
J.F.K. Airport. Call 995-9000 ask
for Mr. Gus.

Jei planuojate ką pirkti ar
dovanoti — pirma gaukite ká-
talogėlius apie rašomas, skaičia-
vimo mašinėles, radio, TV,
magnetofonus ir kit. vokiečių ir
vietinių firmų gaminius su la-
bai sumažinta kaina. Klauski-
te: J. L. Giedraitis, 10 Barry
Dr., E. Northport, N. Y. 11731.
Tel. (516) 757-0055.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Dekon, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

HELP WANTED

Machine Assemblers - Machinist -
Model Makers immediate positions,
steady excellent conditions; Stein-
way Station on IND Subway Tele-
Sonic Packaging Corp 37-11 35th
Avenue Long Island City — Call
361-2550

Mechanics

Excellent Opportunity for Men
looking for new future in
high paying elevator industries

MULLAR ELEVATORS

501 West 42nd Street, N. Y. C.
Call 279-3000

AUTOMOBILIŲ**PATAISYMO****ir NUDAŽYMO**

reikalais kreipkitės į gerai pa-
tyrusius mechanikus, kurie są-
žiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.

83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 11227
Tel. 894-4188

Alfa Jeweler

A. USELIS

Garantuotas laikrodžių taisymas

Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laik-
rodžiai • Pulkis importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

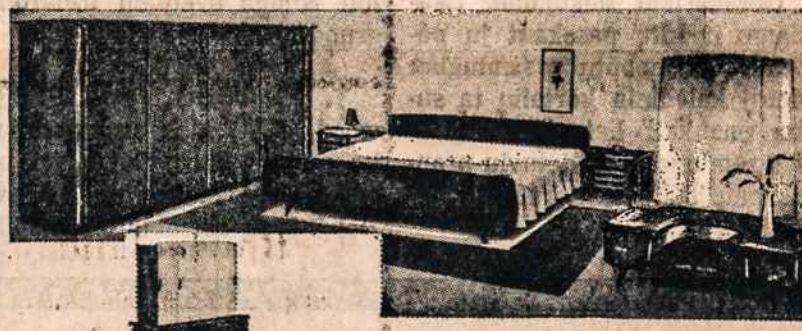
Charm Beauty Shoppe

REGINA USELIENE — Tel. 497-8865

Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.

Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

MEISTERISKA IR KULTURINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet
kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų
miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400

(Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių)

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!
visiems mūsų kostumieriams ir draugams
linki

KRAMER'S PASTRIES

TORTAI - PYRAGAIČIAI

vestuvėms, sukaktuvėms, šventėms ir kitokiems parengimams

1643 Second Avenue (bet. 85th & 86th Sts.) New York 28, N. Y.

Tel. LEhigh 5-5955

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES**SCHALLER & WEBER**

AUGŠČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios desros
Kelioinei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Darbininkas dėl dviejų redaktorių ligos šią savaitę išsina tik vieną kartą — trečiadienį. Kartu siunčiamas ir kalėdinis priedas.

Advokatas Antanas J. Šavelskis, baigęs Sv. Jono universitetą New Yorke, ilgesnį laiką dirbęs policijoje ir turėjęs įstaigą Manhattane, persikėlė į Woodhaven, N.Y., 80-32 Jamaica Ave., Tel. TW 7-3061, namų 849-1060. Darbo valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro, išskyrus sekmadienius. Perkėles įstaigą į daugiausiai lietuvių apgyventą vietovę, mielai patarnaus visiems, kurie pas jį kreipsis. Ta pačia proga visus savo klientus sveikina su Sv. Kalėdom ir linki laimingų Naujų Metų.

Adv. A. J. Šavelskis

Stasys Jakštas vietoj kalėdinių sveikinimų 10 dol. skiria Kultūros židiniui — Jaunimo centrui.

H. Kirkilienė iš Ridgewood, N.Y., vietoj kalėdinių kortelių prisiuntė 5 dol. spaudai paremti.

Geradariams dėkojame. Laukiame ir kitų pasekančiųjų pėdomis. Ar nebūtų prasmingiau vietoj kalėdinių kortelių tą sumą paaugoti lietuviškos spaudos rėmimui arba lietuvių pranciškonų statomam kultūros židiniui.

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Benedikta Jasinskienė, gyv. Vilkaviškyje, Lietuvoje mirė lapkričio 15. Palaidota Vilkaviškio kapinėse. Paliko liūdintį vyrą Juozą, 3 sūnus ir 6 dukteris, kurių viena gyv. Woodhaven, N.Y. Už velionės vėg buvo atlaikytos gedulingos pamaldos pranciškonų koplyčioje gruodžio 14. Taip pat prisiminta velionės 3 sūnus, krite partizanais pavergti Lietuvoje.

Bronė ir Petras Macijauskai, iš Kearny, N.J., vietoj kalėdinių sveikinimų paaugkojo "Laisvės žiburio" radijui 20 dol. Radijo vadovybė širdingai dėkoja.

Romas Kezys, "Laisvės žiburio" radijo programos vedėjas, šiomis dienomis savo firmoje buvo paskirtas rinkos tyrimo ir statistikos skyriaus viršininku.

Juozui Šapolui iš Maspetho, N.Y., padaryta vidurių operacija Booth Memorial ligoninėje, Flushing, N.Y. Linkim greit pasveikti.

Agnieška Varanaskienė mirė gruodžio 13. Palaidota iš Atsimainymo V. J. bažnyčios sv. Kazimiero kapinėse, Pittston, Pa. gruodžio 15.

Aldona ir Jonas Alytai vietoj kalėdinių atviručių paaugkojo Laisvės žiburiui 15 dol. Radijo vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Rimos ir Juozo Bružų siuntinių išstaiga šventėms uždaroama gruodžio 23 — sausio 6.

T. Liveikienė, gyv. Ridgewood, N.Y., kiek susirgusi ieško moters, kuri galėtų jai pagelbėti 3-4 dienas po 3-4 val. Dėl sąlygų skambinti 386-3698.

Ar turi bilietą į Naujųjų Metų sutikimą?

Siemiet pirmą kartą New Jersey visuomenė turės progos Naujuosius Metus sutikti gražioje Svč. Trejybės parapijos salėje, Newark, N.J. (Adams St. ir New York Ave. kampas). Sutikimą ruošia Lietuvių Bendruomenė. Pradžią 8 val. vak. Rengėjai kviečia visus nepalėisti progos skaniai pasivaikinti gerų šeiminių pagamintais valgiais, dosnių vyrų patiektais gėrimais ir linksmai pasisukti geram orkestrui grojant.

Apsirūpinkim bilietais kiek galima anksčiau, tuo duodami galimybės rengėjams pasiruošti kiek galima gražiau.

Bilietus platina: Albinas Žukauskas, 81 Grove Ave., Metuchen, N.J., telef. 549-0936. Kazys Trečiokas, 311 Walnut St., Newark, N.J., tel. MA 2-4867, Raudys, 2142 Albert Ave., Linden, N.J., telef. 925-4796.

L. Š.

Lt. Petras J. Slapikas, Jr., sugrįžęs iš Japonijos, perkeltas į Hickman A.F.B., Hawaii, kame turės išbūti 18 mėnesių.

LB Apygarda New Yorke finansiskai parėmė Maironio mokyklos Kalėdų eglutę. Jei rastų daugiau gėrų širdžių, remiančių lituanistines pastangas, aukas prašome siųsti mokyklos išdėdinto vardui: V. Kulpas, 84-01 101st St., Richmond Hill, N. Y. 11419.

Kalėdų dovana tik už 6 dol. Linksmy Kalėdų plokštelė su 12 giesmių ir Šiluvos Religinio Kongreso plokštelė (Šiluvos koplyčios pašventinimo apeigos bei koncertas). Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221 arba skambinti GL 2-2923.

Patyręs plaukų kirpėjas Jonas Malinauskas perėmė kirpyklą vyram. Kirpykla yra 80-12 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Kirpykla atidara kasdien, išskyrus trečiadienius. Atvyksiant iš toliau — važiuoti BMT Jamaica linija ir išlipti Forest Parkway stotyje.

SPORTAS

LINKSMŲ SVENČIŲ!

Pereito savaitgalio sniegas palaidojo visą New Yorko futbolą pirmenybių tvarkaraštį. Tai, atkrito ir mūsų kėlionė į New Jersey pas Dalmatinac. Ateinanti savaitgalį žaidžia tik jaunieji, t.y. sekmadienį 12:45 val. prieš Gottschee East N. Y. aikštėje.

Tuomi baigiame 1968 metus. Lietuviai futbolininkai, N. Y. žvelgdami į naujus metus, gali be baimės tvirtai ir toliau didžiulis sugebėjimas skelbti "Lithuanians" vardą plačioje spaudoje ir visuomenėje. Keletas užsispyrusių idealistų dėka traukiamas lietuviško sporto vežimėlis ir ateityje pasiryžęs sustoti. Belikusi tik futbolo šaka. Šiame sezone atsiskaidius rezervinės, likome su keturiomis komandomis. Jaunieji, jaunučiai ir ypač mažučiai duoda vilčių ateičiai. Dideliam kitų vietos klubų nustebimui, galime verstis vien tik savais lietuviškais. Sunku patikėti, kad jau seniau finansiskai pajėgus grupės (šveicarai, prancūzai ir eilė vokiečių) baigė savo gyvenimą, bet mes vis tebestovime. Ir stovėsime... Padėka ir pagarba nenuilstantiems vadovams. Visiems — vadovams, žaidikams, rėmėjams, o taip pat ir šio skyriaus skaitytojams — visiem linksmy Kalėdų švenčių ir sėkmingų Naujų Metų!

Atleistas

Laikrodininkas specialistas, lietuvis, išmokęs šio amato Šveicarijoje, taiso įvairių rūšių ir firmų laikrodžius. Darbas atliekamas naujaisiais metodais ir pačiom naujaisiom priemonėmis. Sureguliuojamas veltui. Pasiūlaukiet prieš perkant naujus ir apsisaugokit nuo nesąžiningų pardavėjų. Adresas: Jono Pašukonio knygyklas, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. (Woodhaven Blvd. stotis). Darbo val. nuo 9 ryto iki 6 v.v. Tel. HI 1-7747.

PAGERBTAS ADV.
A. O. SHALLNA

Laisvojo pasaulio lietuvių organizacijų federacija, įvertindama Lietuvos garbės konsulą advok. A. O. Shallną Bostone ir jo ilgąmetę veiklą, Latvijos nepriklausomybės 50 m. sukakties proga apdovanojo sidabrinio "Latvia pro merito" medaliu, kuris buvo įteiktas lapkričio 17 — Hotel Somerset, Bostone — Latvijos nepriklausomybės sukakties iškilmėse. Ta pačia proga lietuvi medaliai buvo įteikti Ervin D. Canham, vyr. redaktoriui "Christian Science Monitor", ir Endel Kalam, Baltijos koncerto serijos muzikos direktoriui.

MALONUS DARBININKO SKAITYTOJAI!

Kam sukti galvą apie dovanas Kalėdų proga. Neskaitančiam Darbininko užsakykite laikraštį už 5 dol. Tai bus tikrai graži dovana, nes laikraštis lankys ištisus 1969 metus. Tuo paremsite lietuviškos spaudos ilgesnį gyvavimą, nes nuo skaitytojų pareina laikraščio likimas. Baigiant laisvės kovas metus, kiekvienas skaitytojas yra kviečiamas padidinti Darbininko skaitytojų šeimą. Jaunavedžiam ir kariuomenėje tarnaujantiems jaunuoliams pirmiems metams siunčiama veltui. Prašoma prisiųsti adresus. Prenumeratos reikalais rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221. Tel. GL 2-2923.

Pranas Dulevičius, sirgęs gripu, pasveiko, bet labai apgailestavo, kad negalėjo dalyvauti Vliko seime.

BOSTONO ŽINIOS

Vasario 16 gimnazijai remti būrelis nr. 120 įsisteigė 1952 rugsėjo 15. Iki šiol iš būrelio narių surinkta ir gimnazijai pasiūsta 5,226.65 doleriai. Artinasi Kalėdų šventės. Tų švenčių proga prašoma prisiminti Vasario 16 gimnaziją ir savo auką pralinksminti gimnazijos mokinius. Aukais galima įteikti: Keleivio redakcijai arba Baltic Real Estate V. Stelmokui.

Visi padėkime

LIETUVOS KANKINIŲ VARDĄ

Jamžinti paminklinėje lietuvių koplyčioje sv. Petro bazilikoje Romoje. Laiko jau nedaug. Neatidėliokite įrašyti save ir savuosius koplyčios kūrėjų tarpe.

Aukoms adresas:

LITHUANIAN MARTYRS CHAPEL FUND
2701 West 68th Street
Chicago, Ill. 60629

South BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS V. BA nuoširdžiai sveikina Kalėdų švenčių proga ir linki džiaugsmingų ir laimingų Naujų Metų visiems South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos nariams, visiem draugijos bičiuliams, ypatingai Elevatoriaus Fondo rėmėjams.

Mūsų draugijos tradicinis Naujų Metų Sutikimo banketas įvyks gruodžio 31, trečio aukšto auditorijoje, nuo 8 val. vak. iki 2 val. ryto. Kiekvieną iš 10 asmenų stalų, apart pirmos rūšies jautienos kepsnio ir su juo visais prieskoniais, stalą papuoš butelis šampano ir "Candian Club" arba ką svečiai pasirinks.

Kiekvienas iš dalyvių gaus Naujų Metų lauktuvių pritaiktų dzinguliukų, kepuraitės ir kitokių papuošalų. Malonėkite status rezervuoti iš anksto, nes šiais metais tikimės daug svečių. Bilietų kaina 8.50 dol. asmeniui. Jų galima gauti pas Draugijos Valdybos narius arba Klube prie baro.

South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos 1968 metų valdybą sudaro: Stanley L. Dreivinskas — pirm., Longinas Švelnis — vicepirm., Adomas W. Druzdys — fin. sekr., adv. Jonas J. Grigalius, Jonas Šilalis, Juozas C. Lubinas, Antanas Andriulionis, Vytautas Stelmokas ir Antanas Matjoška — direktoriai; Juozas Markelionis maršalka; Dr. Antanas L. Kapochy, garbės direktorius, ir Stasys K. Griganavičius — Kluboreikalų vedėjas.

Pašventintas a.a. dr.

J. Petronio paminklas

Lapkričio 17 Bostono lietuvių Sv. Petro bažnyčioje atlaikytos pamaldos už a.a. dr. Juozo Petronio vėlę. Jis mirė prieš pusantros metų. Po pamaldų kapinėse, dalyvaujant velionies artimiesiems šeimos nariams ir bičiulių būreliui, tėvas Juozas Venckus, S. J., pašventino paminklą. Po pašventinimo Petronienės bute surengti pusryčiai, kurių metu buvo nuoširdžiai pasidalinta išpuošiais. Tik ką iš kelionės grįžęs inž. Izbiakas papasakojo būdingų dalykų iš arabų gyvenimo. Jis yra bendrovės igaliojamas atstovas Kuwait statomai elektrinei. Bendrovės reikalais buvo nuvykęs į Japoniją.

Pusryčių pabaigoje Tėv. J. Venckus ir Pr. Pauliukonis, Bostono ateitininkų sėndraugių pirmininkas, tarė trumpą žodį, prisimindami taurią velionies asmenybę, jo didelę meilę savo tėvynei ir norą būti palaidotu tėvų žemėje. Baigta trumpa malda už velionies vėlę. Kor.

Mokykla dėkoja

Bostono lituanistinės mokyklos lapkričio 16 d. pobūvis buvo sėkmingas. Mokyklos tėvų komitetas dėkoja iš Clevelando atvykusiai Aldonai Augustinavičienei už kruopščiai paruoštą ir įdomiai skaitytą paskaitą apie dr. Vydūną, poetui S. Santvarui už gražų paskaitininkės pristatymą ir padėjimą ruošiant programą.

Didelis ačiū priklauso Vencui ir Vencikenei už dideliu atsidėjimu skaniai ir gerai paruoštą maistą ir svečių pavaišinimą.

Dėkojame už dovanas loterijai, gautas iš: arch. J. Okunio — paveikslas, akvarelė, atitekęs inž. Užpurviui; O. Morkūnienės — aliejaus paveikslas, atitekęs p. Grausliui; M. Kvedarienės austą takelį laimėjo inž. A. Girmius; D. Eikinišienės tautinę lėlę gavo O. Vilenišienė ir I. Nenortienės vyti laimėjo inž. J. Vasy.

Nuoširdžiai dėkojam visom talkininkėms, ypač paslaugiajai Daliai Jasaitytei už patarimą vaišių metu prie stalų.

Taip pat dėkojame visom ponioms, neatsisakiusiom iškepti po tortą, parėmusiom pobūvį ir lituanistinę mokyklą.

Tėvų Komitetas

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD
President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikav su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Current dividend 5% on all accounts.

Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus.

KODĖL?

O kodėl Kalėdų dovanoms kokio blizgučio nepakeisti į knygą? Juk Jūs mėgstate lietuvišką knygą ir ją mieliai skaitote. Ir Jūsų šeimos biblioteka dar nėra pilna. Lietuvių Enciklopedijos leidykla kviečia Jus pasirinkti:

1. Lietuvių Enciklopedijos 35 tomas
2. Vinco Krėvės Raštų 6 tomas
3. "Mūsų Lietuvos" 4 tomas
4. Pulgio Andriūšo Raštų 3 tomas.

Kas pageidautų, atskiru susitarimu galėtų gauti labai palankias išsimokėjimo sąlygas. Rašyti šiuo adresu:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
361 W. Broadway, P.O. Box 95
So. Boston, Mass. 02127

LIETUVIŲ RADIO KLUBAS

Laisvės Žiburys

kviečia visuomenę atsilankyti į nuotaikingą pobūvį

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

antradienį, gruodžio 31 d.

SAIEVA'S PARKVIEW MANOR

260 Knickerbocker Ave.
(kampas Willoughby Ave.)
RIDGEWOOD, N. Y.

Trumpą, linksmy programą atliks
New Yorko vyrų okto dainininkai.

Svečiams vaišės:

karšti pietūs (jautienos kepsnys), kiekvienam stalui 1 butelis degtinės ir 1 butelis šampano.
Kepuraitės, barškučiai ir t.t. — veltui.
Gros KAZLO orkestras.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto:

V. PADVARIETIS (koordinatorių) 87-40 127 St., Richmond Hill, N.Y. Tel. 847-5619

B. MACIJAUŠKIENĖ, 429 Highland Ave. Kearny, N.J.; 998-6797 Tel. 998-6797

RELIGINĖS ŠALPOS CENTRAS (J. Pumputienė) 64-09 56th Rd., Maspeth, N.Y. Tel. 894-7351

LITAS Traveling Service (V. Gerulaitis), 94-10 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. Tel. 847-5522

P. DIMAS (Real Estate), 705 Seneca Ave., Ridgewood, N.Y. Tel. EV 1-4774

J. ANDRIUSIS (Haven Realty), 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. VI 7-4477

Pradžią 9 val.
Auka: 14 dol.

LAISVĖS ŽIBURYS —

sekmadieniais nuo 9 iki 10 v. ryto WHBI 105.9 FM
Vedėjas: ROMAS KEZYS
62-15 69 Place, Middle Village, N. Y. 11379 — Tel. TW 4-1288

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

- Pranešame, kad š.m. gruodžio mėn. 31 dieną, Jersey City Lietuvių Bendruomenės apylinkė ruošia NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ gražioje sv. Trejybės parapijos salėje — 209 Adams St., Newark, N.J.
- Maloniai kviečiame visus New Jersey ir New York apylinkės lietuvių ir lietuviškai ruošiamą Naujų Metų sutikimą. Bus skani lietuviška šalta ir šilta vakarienė, o naktį 12 val. šampanas. Gros geras orkestras. Stalas susideda iš 10 asmenų. Auka asmeniui 10 dol.; moksliviams iki 18 metų 6 dol. Pradžią 8 val. vakaro.

Štalus ir pavienius bilietus galima užsisakyti iš anksto pas platintojus:

A. ZUKAUSKAS — 81 Grove Ave., Metuchen, N.J. Telef. 549-0936

J. AVIZIENIS — 21 Botwick Ave. Jersey City, N.J. DE 2-8423

A. RAUDYS — 2142 Alberta Ave., Linden, N.J. Telef. 925-4796

Valdyba

Visi kviečiami į

LIETUVOS VYČIŲ 41-mos KUOPOS 10 METŲ VEIKLOS MINĖJIMĄ

sekmadienį, 1969 sausio 5

6 val. vak.

ATSIMAINYMO PARAPIJOS SALĖJE
64-14 56 Rd. Maspeth, N. Y.

Dainos, muzikos, modernaus šokio koncertas • Filmas Tautiniai šokiai

Meninė programa prasideda 6 v.v. Šokiai prasideda 8 v.v. Pirmą kartą New Yorke lietuviškas angliakasių orkestras iš Pensilvanijos... Vakaro metu veiks kultūrinė paroda, nemokamos vaišės, loterija.

Kviečiami visi — Auka \$2.50 — Rengia Lietuvos Vyčių 41-a kuopa

Waterburio LB Apylinkė rengia

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS SALĖJE

JOHN ST., WATERBURY, CONN.

Pradžią 9:00 val. vak.

Bus VAIŠĖS, ŠAMPANAS, GERAS ORKESTRAS

Kaina: \$18 Porai
\$10 Vienam

Stalus užsisakyti: SPAUDA
10 John St., Waterbury
telef. 756-5173

ANOMIS DIENOMIS išėjo ciesoriaus Augusto įsakymas surašyti visus žmones. Tas pirmasis surašymas įvyko, kai Siriją valdė Kirinas. Visiėjo įsirašydinti, kiekvienas į savo miestą. Ir Juozapas iš Galilėjos Nazareto nuvyko į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, nes buvo iš Dovydo giminės. Nuvyko įsirašydinti drauge su sau pažadėta moterimi Marija, kuri buvo nėščia. Ten besant, atėjo jai metas gimdyti. Pagimdė savo pirmagimį sūnų ir paguldė prakarte, nes jiems nebuvo vietos užiegoje.

Toje apylinkėje buvo piemenų, kurie gyveno laukuose ir naktimis saugojo savo bandas. Jiems pasirodė Viešpaties angelas, ir Dievo spindesys apgaubė juos savo šviesa. Labai išsigando. Angelas jiems tarė: "Nebijokite! Skelbiu jums naujieną, džiugią visai tautai. Šiandien Dovydo mieste gimė jums išganytojas, kuris yra Kristus, Viešpats. Tai bus jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą prakarte." Staiga prie angelo prisijungė eilės dangiškų būtybių, kurios šlovino Dievą ir sakė: "Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms!"

Visam pasauly gieda vaikai ir suaugę "Tyli naktis, šventa naktis"

1818, pora dienų prieš Kalėdas, jaunas, 26 metų amžiaus, kunigas **Joseph Mohr** mažame Austrijos bažnytkaimyje sukūrė pasauliui gražiausią kalėdinę giesmę — "Tyli naktis..." Jo draugas, kaimo mokytojas ir vargonininkas **Franz Gruber** sukomponavo giesmei gaidas ir prieš Bernelių mišias, Kalėdų vidurnaktį, jiedu sugiedojo tą giesmę bažnyčioje. Daugeliu pasaulio kalbų, visur — kur tik gyvena krikščionys, kasmet Kalėdų metu milijonai tikinčiųjų sutartinai gieda "Tyli naktis." Tik ne visi žino, kad ši giesmė buvo sukurta lygiai prieš 150 metų ir vėliau keturi tirolicio batišvio vaikai ją išnešė į platųjį pasaulį. Giesmė išvers-ta į 97 pasaulio kalbas.

Sibiro Vorkutoje, komunistų koncentracijos stovykloje, su lietuviais, latviais, lenkais, ukrainiečiais, vokiečiais pats kartu išgyvenęs septynerių metų nelaisvę, 1955 sugrįžęs laisvėn, austras dr. R. Spann "Der Volksbotte" laikrašty ap-rasė 1950 metų Bernelių mišias, pranciškono lietuvio A.P. pa-mokslą, kalėdines giesmes: "...tėvas A. P. šneka, šneka ugningai ir ragina laikytis ir sekti tą žvaigždę, kuri suspindė-jo virš Betliejaus ir neseniai sušvito mūsų širdyse. Klausomės kvapą užčiaupe. Nors už lango dūksta ir kaukia ledinės Sibiro vėtros, bet mūsų sielose taip ramu ramu, net gera. Iš

TYLI
NAKTIS,
ŠVENTA
NAKTIS

BENVENUTAS
RAMANAUSKAS, O.F.M.

mūsų lūpų ir širdžių išsiveržia įvairiomis kalbomis kalėdinės giesmės. Jos skamba galingai. Tyli naktis, šventa naktis... Melodija ir žodžiai perskrodžia mūsų sielas, pasakojimai virsta tikrove... Su paskutiniaus giesmės žodžiais pajuntame trium-fą ir pergalę. Linksma viltis ir paguodžianti tiesa: Kristus yra čia, yra su mumis!"

Vietname jaunų amerikiečių karių balsai, giedodami šią gies-mę, perskrodžia tylą, kada ap-rimsta karo laikas.

Chicagoje seselės vienuolės, **Vermonto** valstijoje, Equinox kalnuose vienuoliai kartūzai, dargi **Putnamo** lietuvių sė-selių sodybos visi gyventojai sa-vo Betliejaus prakartelės vizi-tą užbaigia su muzikalia, malo-nia "Tyliąja naktimi..."

Hallein kaime, Austrijoje, uniformuoti muzikantai ir kai-miečiai su degančiomis žvakė-mis rankose, susirinkę prie Franz Gruber kapo, ilgesingai perduoda "Stille Nacht".

New Yorke filharmonija Ka-lėdų šventės simfoninį koncer-tą uždaro su tyliai raminančiais giesmės "Tyli naktis" tonais.

San Francisco, Californijoje, policininkas, gatvėse bepatru-liuodamas, nugirsta iš smuk-lės išeinančius linksmus pilie-čius, niūniuojančius "Tyli nak-tis".

Meksikoje ne vienas ameri-kietis turistai, nemokąs ispaniš-kai, betarpiškai atpažįsta vai-kių giedamą giesmę "Noche silentiosa".

Milwaukee, Wisc., Šv. Roži-nio bažnyčios choras, Magdale-nos Gruber (kompozitoriaus F. Gruberio giminaitės) veda-mas, sugieda šią giesmę su di-desniu įsijautimu negu papras-tai.

(nukelta į 10 psl.)

Kaltė ir atleidimas

Nusileido šventa Kalėdų nak-tis ir sparnais uždengė visą že-mę. Tiesa, tie sparnai juodi, bet nusagstyti žvaigždėm. Po jais miela žmogui jausti dan-gišką apsaugą savo baimėje ir nerime. Po Kalėdų nakties spar-nais pridūsta žmogaus pavojin-giausios aistros — pyktis, kerš-tas, neapykantą. Karų frontuo-se sustabdomos kautynės. Duo-dama valandėlę laiko gyti žai-dom.

Bet kaip jos suspės užgyti per valandėlę, jeigu buvo atver-tos per tūkstančius metų? Pir-mas konfliktas įvyko tarp žmo-gaus ir Dievo tolimoj praeity. Ten nebuvo kraujo, bet taikos principas visgi buvo giliai pa-žeistas. Žmogus neklusnumu pa-sišiaušė prieš Kūrėją, ir liko perbloktas menkybėn.

Po to sekė brolių, Kaino ir Abelio, dvikova. Kraujo srovė ėmė tekėti prie uždaryto rojaus angos. Ji skubiai platėjo ir gi-lėjo, kol pagaliau išaugo į siau-bią upę. Praeitės knygos pri-pildytos skaičiais bei vardais, kurie liudija karus. Už pralie-tą kraują valdovai įsigijo aukso vainikus ir įsiamžino save ra-stuose. Ką jie pasiekė, ką jie ap-gynė, tolimesnėje laiko žvaigž-dėje atrodo niekas. Kraujo upė, pra-sidėjusi prie rojaus angos, yra žmonių gėda.

Kaip miela, kad ją gailėstin-gai uždengia Kalėdų naktis žvaigždėtai sparnais! Kristaus gimimu prasideda visuotinės taikos metai. Jis apima ir pradi-nį žmogaus konfliktą su Dievu, ir pirmųjų brolių dvikovą, ir biblines žiaurības. Dieviškos taikos metas įjungia savin Alek-sandro Didžiojo siautėjimus, Ce-zario kruvinus žygius, Gžengis-kano kerštą, Hitlerio pamišimą, Stalino sadizmą ir Vietnamo tragediją. Dievo taika yra visuo-tinė, apimanti praeities ir ateit-ies amžius. Kalėdų nakties žvaigždėti sparnai neša dangaus atleidimą ir viltį. Šventasis Tė-vas, kalbėdamas Jungtinių Tau-tų rūmuose New Yorke, šau-kė "Niekad daugiau karo!" Bet žmonės tebelieja kraują net ke-liuose kontinentuose. Dar blo-giau — kalbama apie visišką sa-vęs sunaikinimą atominiais į-nagiais. Kokia tai gėda civili-kuotam žmogui! Siuo metu, kai jo sugebėjimai daryti blogi to-bulėja, mūsų brangiausia pa-guoda lieka Kalėdų naktis.

Nakties prasmė

Yra buvę žmonių, kurie klausė, kodėl Kristus gimė naktį. Gal diena su pilnu saulės žerė-jimu būtų tinkamesnė gimimui. To, kuris yra pasaulio švie-

Po nakties sparnais

TĖV. LEONARDAS ANDRIEKUS, O.F.M.

sa. Gal ir taip. Bet naktis turi savo gilių prasmę, ir ji labiau patiko Dievui, nužengiant į pa-saulį.

Nakties žvilgsnis yra paslap-tingesnis, kaip dienos. Dieną, nors ji būtų šviesiausia, mes nieko kito nematome, kaip sau-lę ir tuščią erdvę. Naktis yra turtinga atviromis saulėmis. Mi-liardai dangaus kūnų, nepalygi-namai didesnių už saulę, pri-pildo visą dangaus tuštumą, ir ji tampa pilnuma. Naktis mas-tančiam žmogui yra lyg dievišką angą, atverianti visatos pa-slaptis. Astronomai po nakties dangum pasijunta priblokšti ne-įspėjamų slėpinių, poetai su-jaudinti neišreiškiamų emocijų, šventieji pakelti dangiškon eks-tazėn. Tai ar šis turtingas pas-laptingumas netiko Kristaus ke-lionei į žemę?

Naktis yra baugesnė už die-ną. Diena su daugel darbų ramina, naktis kelia nerimą. Žvaigždžių kalba veikia širdį gi-liau, kaip debesų slinktis. Pri-temės dangus garsiau šaukia žmogų maldon, kaip saulėtas vi-duodienis. Vienuoliai bei atsisky-rėliai visuomet trumpino savo miegą ir ilgino budėjimus. Ma-tant Dievo kūrybos darbą žvaigždynuose, kyla baiminga pagarba Kūrėjui. Tai ar ta rim-ties, pagarbos ir ilgesio nuo-taika nėra prasminga Kristaus atėjimo palydovė?

Naktis labiau išreiškia viltį bei ramybę, kaip diena. Nors naktis būtų ir bežvaigždė, žmo-gus tikisi sulaukti aušros. Jis eina poilsio, kad atgaivintų jė-gas naujam darbui. Prieš poil-sį svarsto ateinančios dienos triušą. Miegą žmogus tartum

grįžta į Dievą. Pasaulis jo ne-begundo, aistros nebeengia—jis yra pilnai Dievo rankose. Daug teisių žmonių pasaulyje užmer-kia miegui akis su ta pačia ra-mybe, kaip ir mirčiai. Bet jie žino, jog tas užsnūdis reiškia atbudimą naujoj aušroj. Tai ar viltis bei ramybė nėra tinkamos žvaigždės Kristaus keliui nu-šviesti pas mus?

Mūsų nerimas

Sios ir panašios mintys bei jausmai gal atbus daugely šir-džių Kristaus gimimo šventėje, bet ką tu, mielas lietuvi, jausi po Kalėdų nakties sparnais? Mes linkime vieni kitiems ra-mybės. Tai būtina ir šventa. Tačiau kaip toji ramybė gali perimti mus, jeigu toks bausis nerimas aplink? Gal ne visi tai jaučiame, nors turėtume jausti.

Nerimą kelia lietuvių tauta mirties pavojuje. Mes vis tebeti-kime jos dvasiniu gyvastingu-mu ir miklumu išnirti iš mir-ties spastų. Mes vis vaizduoja-mės ją laisvą pasaulio tautų še-moj. Tai mūsų kultūrinio triu-so prasmė ir akstinas. Bet kas gali užmerkti akis žiauriai tik-rovei? Mūsų siaubui užtenka to vieno fakto, kad mažytė Lietu-va jau nebeturi ribų, kurios sau-gotų ją nuo svetimų tautų ant-plūdžio. Nūnai nebekalbama apie masines keliones svetur. Naikinimo metodai pakeisti — iš svetur atkeliauja Lietuvos žemės masės. Ar įmanoma išpė-ti, kiek svetimo elemento bus rytoj, po metų ar po dešimtme-čio? Kaip galima šviesiai kal-bėti apie tautinės kultūros iš-saugojimą bei ugdymą tokiose aplinkybėse?

Nerimą kelia ir dvasinė lie-tuvių tautos dalis. Krikščionybė, atėjusi vėlai sunkiu bei kruvinu keliu, įvedė Lietuvą į Europos kultūrinių tautų šeimą pilnateisium nariu. Krikščionybės poveiky pakilo apšvieta, su-klestėjo menas, religinis gyve-nimas įgijo savitą atspalvį ir ta-po tautinės kultūros neatskiria-ma dalis. Bet staiga visa tai pra-dėta niekinti. Ta paniekos ban-ga nekilo iš pačios tautos. Ji at-siveržė iš Rytų komunistinio siautulio pavidalu. Pirmiausia užkliudyta, aišku, religija bei jos paminklai. Užtenka pažvelg-ti į Vilnių, kad širdis apsipiltų krauju. Komunistai išprofana-vo net 28 bažnyčias — žymius kultūrinius paminklus. Į tą skai-čių įeina ir pati Vilniaus kated-ra, visų Lietuvos bažnyčių mo-tina. Iš jos išgabenta vieninte-lio tautos šventojo, Kazimiero, palaikai. Koks tai žiaurumas!

(nukelta į 12 psl.)

(nukelta į 12 psl.)

Nazarete dar ir dabar tebėra tas pats šulinys, kur Marija nešdavo vandenį savo šeimai. Ir dabar žmonės vandenį neša tuo pačiu papro-čiu, kaip ir seniau. Šulinys vadinamas šv. Marijos vardu.

Kristaus Gimimo šventėje
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Rt. Rev. Msgr. J. BALKŪNAS, klebonas
Kun. P. BULOVAS
Kun. J. PAKALNIŠKIS
Kun. P. LEKEŠIS, emeritus

V. J. ATSIMAINYMO PARAPIJA
Maspeth, N. Y.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų sulaukus
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Kun. JONAS J. SCHARNUS,
Kun. P. TOTORAİTIS
Rt. Rev. Msgr. I. KERMELIS
klebonas emeritus

SV. TREJYBES PARAPIJA
Newark, N. J.

Nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdom
ir linki daug laimės Naujuose Metuose

Rt. Rev. Msgr. M. G. KEMEŽIS
Kun. J. PRAGULBICKAS
Kun. A. MATULIS

Elizabeth, N. J.

Kristaus Gimimo šventėje nuoširdžiai sveikina

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS
kunigai

Rt. Rev. Msgr. JONAS A. KUČINGIS
Kun. ALGIRDAS OLSAUSKAS
Los Angeles, Calif.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų
linkių visiems parapijiečiams

Rt. Rev. Msgr. VITAS J. MARTUSEVIČIUS
SV. JURGIO PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

SV. PETRO
lietuvių parapijos kunigai nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius
ir rėmėjus linkėdami linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. ANTANAS BALTRUSHUNAS,
Kun. ALBINAS JANIŪNAS
Kun. JUOZAS SVIRSKAS

So. Boston, Mass.

Linkime savo mieliems parapijiečiams
linksmų Kalėdų švenčių!

Kun. PETRAS SHAKALIS, klebonas
Kun. JONAS BERNATONIS

SV. PRANCISKAUS ASYZIEČIO PARAPIJA
Lawrence, Mass.

Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams
ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. V. SVIRNELIS, klebonas
Kun. P. ŽEMEIKIS

Bayonne, N. J.

Austrijoje, prie Salzburgo, Wagrain kaimelyje susirenka žmonės iš visos apylinkės per Kalėdas ir pagerbia kun. Joseph Mohr, kuris sukūrė garsiąją Kalėdų giesmę "Tyli naktis, šventa naktis". Joseph Mohr šiame kaime mirė 1848 m.

TYLI NAKTIS, ŠVENTA NAKTIS

(atkelta iš 9 psl.)

Jos paprasta grožybė

Laisvojo pasaulio šalyse — Europoje, Amerikoje, Australijoje — lietuvių mažamečiai vaikai priėmė puošnias Kalėdų eglutės jausmingai šią giesmę sugieda ar padėkluoja.

Kalėdų švenčių išvakarėse laikas nuo laiko išgirsti šią dainą melodiją per radiją bei televiziją.

Kas yra tas paslaptingas "kažkas", kuris padarė šią giesmę tokią mielą, kad ji laimėjo "pirmą vietą" tarp visų kalėdinių giesmių? Ar tai nėra jos paprasta grožybė, kuri "užu širdies verčia?"

Lopšinė Kūdikiai Kristai

Štai "Tylios nakties" tikroji istorija. 1818, kelios dienos prieš Kūčias, Austrijoje, netoli Salzburgo, tas jaunas, šio rašinio pradžioje minėtas kunigas Joseph Mohr ką tik Alpių kalnuose, nerturtingoje šeimoje buvo pakrikštijęs naują gimį kūdikį. Jam grįžtant į savo Sv. Mikalojaus, Obendorfo, bažnytkaimį, sniegu nuklotas ir su šalės slėnis atrodė kaip milžiniška Kalėdų eglutė su tūkstančiais siūbuojančių žvakelių...

Pro nakties tamsumą spindėjo žvaigždės, o mėnulis sidabrinio sniegą. Viešpatavo ramybė, tik sniegas girgždėjo po kunigo Mohr kojomis. Gamtos grožybė ir ateinančių Kalėdų nuotaika jį įkvėpė rašyti.

"Tylioji naktis, šventoji naktis! Visi miega, tik vientulystėje budi Jauki, švenčiausioji Pora... Mielas Kūdikis garbanotuosė plaukuose Miega dangiškoj ramybėj..."

Grįžęs klebonijon, kun. Mohr sukūrė šešias eilutes, o rytojaus dieną nuskubėjo į gretimą Arnsdorfo kaimą, kur gyveno jo draugas jau minėtas Franz Gruber, to kaimo mokytojas ir vargonininkas.

"Žinai, Pranai, bėda, mūsų bažnyčioj sugedo vargonai, ir nespėjim pataisyti... Ar negalėtum parašyti kokios kompozicijos šiom keliom kalėdinėm eilutėm? Taip mes turėtume nepaprastą muzikinę dovanėlę Kūdikėliui Jėzui ir taip atsilygintume mūsų tyliam vargonam."

Gruber peržiūrėjo eilutes, paėmė gitarą ir... susikristalizavo gražiausia melodija.

Giesmė be vargonų

Bažnyčioje prieš Bernelių mišias kaimiečiai ir miestiečiai tikėjosi, kad vargonai jau bus pataisyti, todėl galės išgirsti džiugių akordų. Vietoj to, pasigirsta malonūs, švelnūs naujos "giesmės iš dangaus" tonai... Kompozitorius giedodavo bosu, o poetas kunigas — tenoru, pritardamas gitarą.

Greit giesmę išgirdo klebonas Kaltenhuber, paskui jį pasiekė Salzburgą...

Vargonų duplekles pragrauzė... pelė

Po švenčių atėjus vargonų meistras Karl Mauracher užtik,

kad vargonų duplekles pragrauzė pelė ir todėl nebuvo galima jais groti.

Vargonininkas Gruber jau grojo savo naują giesmę su taisytomis vargonais. Meistras susidomėjo ir išdėmėjo tą melodiją, prieš išvykdamas į savo gimtąjį kaimą Tirolyje, iš čia — į Šveicariją ir į kitas Vokietijos šalis.

Nei Gruber, nei Mohr negalėjo nujausti, kad jie vieną gražiausių krikščionių giesmių iškėlė iš lopšio. Jie taip pat negalėjo žinoti, kad keturi vaikai jų giesmę greit išneš į platus pasaulį.

"Kvartetėtas"

Keturi tiroliečio batsiuvio Strasser vaikai iš Zell kaimo Tirolyje tą giesmę išmoko iš Mauracher. Paskui šis "kvartetėtas" iškeliavo į Leipzigo mugę giedoti (1832). Jo tėvai ten keliaudavo prekiauti odų dirbiniais. Visi žavėjosi ta giesme. "Kvartetėtas" buvo pakviestas į koncertų salę, kur jo klausėsi Saksonijos karaliaus. Po to giesmė pasiekė Berlyną, kur ji tariamai buvo priskirta didžiajam Joseph Haydn.

"Autorius nežinomas"

"Tyli naktis" nesulaikomai plito visoje Europoje. Giesmynuose pažymėjo: "Autorius nežinomas."

Imperatorius Fridrikas Vilhelmas 1854 paskyrė Ludwig Erk ištirti tos giesmės kilmę. Perkeliavęs Vokietijos ir Austrijos šalis, teiravęsis pas kaimiečius ir bažnyčios choruose, Erk nieko nesužinojo, išskyrus, kad ši mėgstama giesmė visur yra žinoma.

Kun. Joseph Mohr kapą prižiūri žymus austrų poetas Henrich Waggerl, kuris gyvena tame pačiame Wagrain miestelyje, kur buvo parašyta garsioji giesmė.

Juodgalvė sniegena

Kartą Erk viename Vienos viešbutyje nugirdo kažką švilpaujant "Tylios nakties" melodiją. Tas "kažkas" buvo viešbučio savininko mylimas paukštelis — juodgalvė sniegena. Sužinojo, kad jis anksčiau priklausė Šv. Petro abatijos vienam choro berniukui. Erk nuskubėjo vienuolyno mokyklon ir ten rado berniuką, kuris vadinosi Felix Gruber — kompozitoriaus sūnus. Anas vaikinukas išmokė tą paukštį savo tėvo "dangiškąją giesmę".

Po kiek laiko Erk, nuodugnai pasikalbėjęs su kompozitorium ir ištyręs reikalą, imperatoriui pasiuntė originalų tekstą ir autoriaus tapatybę. Po I-o pasaulinio karo "našlaitė giesmė" pamilo ir įsisavino — adoptavo visas krikščioniškas pasaulis. Ji pasiliko iki šiai dienai kaip originalus Kalėdų ženklas.

Prisimenamos 1818 Kalėdos

Kun. J. Mohr mirė 1848 ir buvo palaidotas Wagrerein kaime, prie Salzburgo; gi kompozitorius F. Gruber — 1863. Sv. Mikalojaus bažnytelė dėl pavojingo ir blogo jos stovio buvo nugriauta. F. Gruber parapijos bažnyčia Hallein II-o pasaulinio karo metu buvo subombarduota. Tačiau kiekvieną Kūčių vakarą anų — 1818 Kalėdų džiaugsmas ir žavumas ten prie Gruber kapo — yra atnaujinamas.

Giesmę kūrė nuolankios širdys

Dievo apvaizda pagelbėjo sukurti tą nuostabią giesmę. Dangaus žvaigždės, sniegas ir nakties ramybė, kun. Mohr įkvėpė parašyti žodžius. Pelė sugadino vargonus, kad negrotų ir tokiu būdu sudarė ypatingas priežastis giesmės istorijai. Dargi išmokyta juodgalvė sniegena imperatoriaus, tyrinėtoją nuvedė pas giesmės kompozitorių. Tačiau vienas iš svarbiausių "Tylios nakties" veiksmų buvo pats Kūdikėlis Kristus ir nuolankaus, nežymaus bažnytkaimio kunigėlio bei skurdaus mokytojo širdys.

O kaip Lietuvoj?

"Tylios nakties" giesmės istorija spaudoje yra perteikiama įvairiais literatūrinių ir meninių temų variantais.

Lietuvą ši visuotinė krikščionių giesmė yra pasiekusi greičiausiai su Kalėdų eglute ir jų papročiais apie 1908 metus. Tačiau apie tai galėtų pasisakyti mūsų muzikai.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius

Kun. JUOZAS ALEKSIŪNAS, klebonas
Kun. VLADAS BUDRECKAS
Kun. ANTANAS RAČKAUSKAS
Kun. NORBERTAS PAKALNIS
klebonas emeritus

APREIŠKIMO PARAPIJA
Brooklyn, N. Y.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems parapijiečiams ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. PETRAUSKAS, klebonas
Kun. VYTAUTAS PIKTURNA

ANGELŲ KARALIENES PARAPIJA
Brooklyn, N. Y.

Nuoširdžiai sveikinu visus parapijiečius,
sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų

Kun. BRUNO KRUZAS

SV. JURGIO PARAPIJA
Brooklyn, N. Y.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. JURGIS GURINSKAS, klebonas
Kun. ANTANAS KARDAS

VILNIAUS AUŠROS VARTŲ PARAPIJA
New York, N. Y.

Giedraus Kalėdų džiaugsmo linkime
visiems parapijiečiams

Kun. KĘSTUTIS R. BALČYS, klebonas
Kun. A. GRIGAITIS
Kun. JUOZAS RAŠTUTIS, emeritus

SV. KAZIMIERO PARAPIJA
Amsterdam, N. Y.

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkių visiems parapijiečiams

Kun. PRANAS VALIUKEVIČIUS
klebonas

SV. JURGIO PARAPIJA
Rochester, N. Y.

Kalėdų švenčių sulaukus Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. J. KINTA, klebonas
Kun. V. DABUŠIS

Paterson, N. J.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkių visiems parapijiečiams

Kun. V. KARALEVIČIUS
klebonas

SV. ONOS PARAPIJA
Jersey City, N. J.

PUSIAUKELE

Ar todėl, kad netikėtai pasni-
go, matau Kalėdas? — Jos yra
pamatomos — taip, kaip vis-
kas, kas yra labai laukiama, —
ir kas gali būti laukiama taip,
kaip Kalėdos.

Bet, kad jos atkeliautų, rei-
kia sniego. Užtatai nuo lapkri-
čio pabaigos — nuo to apgaulin-
go vardo mėnesio, nes kas gi
kitas belaukia lapus, tikrai užkie-
tęs ažuolas, ir vienas kitas me-
dis sode — taigi, nuo jo galo —
kiekvienas akių pravėrimas ryt-
metį — yra ieškojimas.

Jau dega šviesa krosnyje kai
pabundi, bet už lango aušros
negali įžiūrėti — ji tikrai va-
dinasi aušra, bet yra pilka kaip
milas, kaip nusitepus ežiukas —
ir dėlto dar greičiau pastebi-
jeigu yra kas nors kitaip. Nėra
kitaip — ši rytą dar nežinau, ir
diena, viduryje jos, ar toje da-
lyje, kiek jos lieka po pietų —
stovi ir žiūri pro langą. Ar dar
ne?

Ir sutemus įstumi kaklą ir no-
sį į stiklą — ir jis yra toks tam-
sus, jog gali įsmukti — nežino-
damos kur, ir žiburi, kuris gu-
lasi ant kiemo tako, prie šuli-
nio, — neužkloja niekas — jis
yra vienintelis šviesus naktįje —
lempa, ar žvakė, ar skala.
Dar ne šitą vakarą.

Ir vieną kartą pamatai: tai
gali būti kai atsimerkia rytmetį,
arba, staiga, bet kuriuo metu
dienoje, arba — sutemus vėl
išaušta. Manai — vistiek kada,
gal net naktįje — matai, kad
sninga. Ir žinai, kad Kalėdos iš-
kelė roges, ir pasikinkė žirgus
— ir keliauja į mūsų pusę.

Bet ir to neužtenka. Neuž-
tenka sniego — nors jo pri-
kristų pusnys tokios, jog visos
tvoros būtų dingusios, ir tokios,
kad obelys dejuoja nepanešda-
mos, ir jeigu kaip nors nubris-
tum iki Laukimo Kalvos — ma-
tytum laukus ir miškus tokios
pat spalvos — nieko kito, kaip
sniegas — neužtenka to.

Ir nė to, kad kelias būtų gerai
suvažinėtas — ne kad viena
provėža, aiški ir gili, ir mėgini
ja žengti ir gražiai krenti no-
simi į kelio vidurį — ir gali at-
skirti kiekvieną arklio posna-
gos dėjumą ir suskaičiuoti pasagų
uknolių atspaudą — ir jei kar-
tais išsirauna arklio karčių
plaukas, ar uodegos ašutas —
jis guli sniege, kaip labai plo-
na medžio vytelė — viską gali
matyti, toks skaičius ir aiškus
sniegas — neužtenka.

Kalėdų nesulauksi, jeigu nei-
si pasitikti jų — ne, ne tik prie
lango, ir nė prie vartų, nei prie
karklių — reikia praeiti ketve-
rius vartus — pasitinkant.

Aš visada išgyvenu baimę ir
nepasitikėjimą — prieš kiekvie-
nus Rarotus: o jeigu, o jeigu
jie užmirš, ką pažadėjo iš vaka-
ro, ir neprikels, ir nesiveš? Jeigu
jiems atrodys, kad buvo per-
šalta — vaikas, tas vienintelis
vaikas! O, jiems niekuomet neat-
rodo, kad jiems patiem kentų
speigas ar pusnys — visokie ke-
liai yra pravažinėjami — bet
vaikas! O aš žinau, kad jeigu
nors vienu Rarotų nematysiu —
Kalėdos gali neateiti.

Užtatai nereikia žadinimo ryt-
metį, ir jeigu nepramiegosiu,
labai įdomu, kaip kitaip jie ga-
li mane palikti namie?

Ir kokie įdomūs sutvėrimai iš-
eina iš trobos. Tokie, kurie
namie yra mama ir močiutė, ir
dabar yra kupetos kailinių, ske-
petų ir rūpų — aš staiga at-
simenu tuos gilius kaliošus, iki
pusės blauzdų rūpų. Aš ne-
matau savęs, bet esu toks linų
stukas, kuriam nereikia eiti —
mane įneša į roges ir padeda
tarp abiejų moterų — ir už-
sega iš abiejų jų šonų šunų
aptiesalą — ir pirmoje sėdynė-
je sėdasi tėvelis ir senelis. Vi-
sada du vyrai važiuoja į Raro-
tus. Kartais reikia išlipti pasi-
žiūrėti kelio — su žibintuvu —
kartais vienas, ar abu, nulei-
džia iš rogių po kraštine koja-
jeigu buvo, pakrypę perdaug.
Man patiktų griūti — man pa-
tikytų — bet jiems ne — ir at-
simenu — nebuvo nieko links-
mo, kai vėliau — o, keletos me-
tų buvo praėję — gražioji ku-
melė, vieną šventadienio papie-
tę atlėkė namo viena — tuš-
čiom rogėm, labai linksma —
net šunenos ir šieno pagalvės
nuo sėdynės nebuvo rogėse. Ir
kaip skubiai vyrai išvažiavo at-
gal, o mama su močiute trepsė-
jo, viduryje Barkelių ir miško
ruožo, kelyje. Ji buvo kartais
piktai linksma, dailioji kumelė
— ji pasižiūrėdavo kas važiuo-
ja — ir be to, ji išsigąsdavo
visko, taip ji pametė važiuoto-
jas.

Bet aš vistiek norėjau ap-
virsti — man juk nereiktų kel-
tis, aš negalėčiau — jeigu jie
pamestų mane — aš miegočiau
kailiniuose kaip ir važiuodama.
Dabar buvo galima miegoti —
jie nevis manęs atgal, o kaili-
nių plaukai šildo, ir rogės, tary-
tum supa — ir kartas nuo kar-
to pamatai jų nugaras — senelio
ar tėvo, ir kartais matai
žvaigždes, ir karta's žiburi la-
bai toli — kelyje ar trobose.
Žmonės taipgi važiuoja ar ren-
giasi. — Ir keliauji pasitikti Kalė-
dų.

Niekur, niekur, niekur — sa-
kau, niekur — nebus tokių Ra-
rotų, kaip mano Bažnyčioje —
aš pažįstu kiekvieną medinį ar
gipsinį angelą ir visus šventuo-
sius, ir niekas gražiau negieda,
kaip nuo mūsų viškų — argi
galėtų būti kitaip, juk Elenos ir
Stefos tėvas yra vargonininkas.
Ir po švitėjimo altoriuje, po
giedojimų ir maldų mes būsime
pas juos ir gersime arbatą —
ir vėl bus užvilkti, ten palikti,
didieji kailiniai — kaip miškas,
kaip eglės ilgais plaukais — ir
važiuosime namo jau dalimi pri-
artėję prie Kalėdų.

Kol vieną tokį rytmetį Raro-
tos pasikeis į Bernelio Mišias
ir Kalėdos bus čia.

ATEJO

Ir giedojimas! Gražios buvo
Valandos Rarotuose — bet da-
bar — tikrai pasiklausyk, da-
bar! Ir pirmą kartą, kai buvo
pragysta: — Muškim būgnais,
trimituokim! — visi, manau, tik-
rai visi, net močiutė ir mama,
— net jos, — atsisuko į viškas.
Ir tai bus pirmasis kartas, kai
pažinau grožio baisumą — kai
nuo muzikos, nuo giedojimo
pasišaušia oda — nueina šiur-
pas — tada. Nereiktų stebėtis
— juk gieda vyrai iš Lazdinin-
kų, ir Daubėnų — ir kas gi
juos išmokino, kas kitas, jeigu
ne vargonininkas — o kas yra
jis, jeigu ne mano draugų tė-
vas? Nieko nuostabaus. Tačiau
teisybė yra ta, kad tą rytą nė
Lazdininkų giedorių, nė vargo-
ninko nebuvo, ir ne nuo viškų
jie giedojo — tai iš dangaus.
Taip atrodė. Dabar noriu tikė-
ti, kad vargonininkas Aleksand-
ras turi savo chorą, po Dievo

mas būti alkanam, ir valgymas
yra toks tingus ir ilgas, su kal-
bomis, su aptarimais: ir kaip
giedojo, ir koks pamokslas —
ir ką matė iš žmonių — nors
niekas nesidaro pirmą Kalėdų
Dieną — net arbatos nege-
riam pas vargonininkus — na-
mo, namo, namo!

Ir paskui ateina, kaip ir po
Velykų nakties, kad pavalgę ei-
na pailsėti — užmigti, po
ankstybo kėlimosi, pailsėti,
kaip dera šventėse — pailsėti,
kaip po pasaulio sukūrimo
Viešpats davė pavyzdį. Tikrai
lieku aš.

Dabar žinau, kad esu pasi-
likusi chaoso dalis, kuri ne-
rimsta — o gal esu sargas —
o gal tikrai vaikas, kuris daro,
kaip jam patinka — aš neinu
miegoti. O, yra dar paslaptis:
aš jau tada bijojau pramiegoti
dienos dalį — jeigu kada pri-
sicina užsnūsti — pabudus ver-
kiu, negalėdama atgailėti — pra-
leisto laiko! — Laiko, kurio
tiek nedaug tebuvo mačius.

Bet aš nežinojau tada pras-
mės, aš nesitikėjau — mah bu-
vo įdomu, kad nemiegu, ir tru-
putį baisu, kad esu viena ne-
mieganti: ar aš galėsiu juos pa-
budinti, jeigu reikės? Tačiau
nebuvo ko bijoti — aš galiu
vaikščioti be baimės pro visas
duris, dar nėra tamsu, galiu pe-
eiti tuščią trobą pakeliui į ki-
tą, ir viskas matosi pro visus
langus ir visur regiu savo arti-
muosius — tai nereikia nieko,
kad jie miega — jie yra. Iš tik-
rųjų, tai ne aš saugau — tai
vistiek esu jų saugoma.

Ir galiu pasižiūrėti iš kiekvie-
no lango: ir iš močiutės, iš
senelio alkieriaus matau sodą
pilną paukščių pėdų — ir kar-
tais — kaip nuostabu — pėde-
lių, dėtų išilgai, beveik vienoj
eilėj kartais suskersuotų — ar
bėgo zuikis, ar šunės, ar katės?
Ir kartais, apsnigtame medyje
— matai kažką tamsuojant —
ir atrodo, kad ten pasiliko
kriaušė ar obuolys — ir jie pro
sniegą šaukia: — Gelbėk!

Ir pritupi ant suolo šeim-
nos troboje, ir matai šulinio už-
snigtą dangtį — su plyšiu —
tarytum būtų įlūžęs — ir žinai,
kad tai ten pasikelia, kaip du-
rys atsidaro — ir ūmai norė-
tum bėgti ir įsemti vandens tik-
tai tam, kad atkeltum dangtį,
bet nedarai to, nes nėra leista
— ir nesi sukilėlis.

Stasys Yla

BE MANĖS NEUŽGIMKI!

Žiburėliai dangaus,
neužmerkkit akių, —
Trys Karaliai keliaus
iš toliausių kraštų.

Kaip karaliai ir mes,
pasilgę šviesos,
dar nežinom, kas ves
lig Betliejaus angos.

Vėjas pusto kelius,
žygy tolsta namai,
piemėnėliai, kur jūs —
Kūdikėlio žvalgai?

O sniegulių tiek daug —
krinta skrieja aplink,
Kūdikėli dangaus,
be manės neužgimk!

Nebėra aviečių stiebų ant
akmens tvoros, nėra daržė, už-
duralyje nieko — teauga snie-
gas, ir labai toli atsitoline, Ma-
žučio trobos — ir dar toliau
kitame šone — Barasos, ir mū-
rai, balti mūrai — ten, kur tu-
ri būti medžiai — girios. Ir ima-
tai Skersio koplytelė — ir il-
giesi nueiti ten, stačiai per lan-
kas. Ir klūpai ant suolo, tro-
boj.

Ir neini į gerąjį alkierių —
ko? Niekas ten nemiega — aš
nemėgstu tuščių trobų, be to,
aš jau žiūrėjau į sodą iš močiū-
tės pusės — tačiau galiu su-
stoti geroj troboj: būtų
bergždžia žiūrėti pro tą langą,
prie kurio pastatytas trijų aukš-
tų suolelis; tematai vazonus,
visokių gėlių lapus, ir virš jų
baltų užuolaidų gėles — ir —
daugiau nieko. Bet kodėl susto-
ti prie kito lango? Aš matysiu
kiemą ir dar daugiau iš mūsų
trobėlės — nes ir šioji geroji
nemiegama — aš nemėgstu jų
be žmonių.

Ir taip esu namie. Trobelė-
je abiejose lovose miega: ma-
no mama, mano tėvas — ir aš
vaikštau kaip tas, kuris turi
gauruotas letenėles ir lengvas
kojas — negirdimai. Aš ap-
vaikštau visus tris langus ir
matau klėtį, matau šarminę obe-
lį — matau daržų vietas, ma-
tau žardieną — matau viską,
kas kasdieną gyvena — trobe-
siai ir medžiai — ir visur yra
baltuma — ir tyla — ir ima
liūdėjimas — kodėl, kodėl. Ir
ima ilgesys — ko? Koks? Ir ga-
lėtum net verkėti — ir galėtum
net šaukti. Ir nežinai priežas-
ties — nei klausinėji jos. Nes
ne todėl, kad jie miega, ir ne
todėl, kad noriu žaisti — nei
todėl, kad neturiu brolių nei se-
serų. Gal dėl to, kad išviso esu,
ir kad yra gražu — ir kad atė-
jo Kalėdos.

O Kalėdos, Kalėdos! Ar dar
sninga ten — tėviškėje? ar už-
tenka sniego užkloti visą pra-
lietą kraują? Ar netirpsta snie-
gas vos iškritęs — juk ašaros
yra karštos. Kur yra arkliai ir
rogės, važiuojantiems pasitikti
— kur yra žvaigždės ir viltis?
Nes negana sniego — negana
nieko — nes negali būti lauki-
mo be vilties ir vilties be lau-
kimo.

O be Advento Kalėdos ne-
ateitų.

KALĖDINĖ LOPŠINĖ

Liūlia, Jėzau, liūlia,
mažas kūdikėli,
šią naktelę gimęs,
šią naktelę tylią,
liūlia — liūlia — liū!

Liūlia, Jėzau, liūlia
vargo prakartėlėj
šią naktelę gimęs,
šią naktelę tylią,
liūlia — liūlia — liū!

Liūlia, Jėzau, liūlia,
lyg balta sniegulė,
šią naktelę gimęs,
šią naktelę tylią,
liūlia — liūlia — liū!

SOPULINGOS DIEVO MOTINOS PARAPIJOS

Kearny, N. J.

Kunigai sveikina ir linki linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų

Kun. DOMININKAS POCIUS
klebonas
Kun. R. TAMOŠIŪNAS
Kun. A. ŽEMEIKIS

Kalėdų švenčių proga sveikinu mielus parapijiečius, linkėdamas visiem Dievo palaimos bei globos.

Kun. JURGIS VILČIAUSKAS
klebonas

SV. JUOZAPO PARAPIJA
Waterbury, Connecticut

SVČ. TREJYBES PARAPIJOS KUNIGAI
maloniai sveikina visus parapijiečius
Kalėdų šventėse

Kun. JUOZAS J. MATUTIS
klebonas

Hartford, Connecticut

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS
klebonas ir vikaras nuoširdžiai sveikina mielus parapijiečius, sulaukus linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkėdami visiem Dievo palaimos bei globos.

Kun. JUOZAS BUCEVIČIUS
Kun. ADOLFAS VAINAUSKAS

Nashua, New Haven

Mieliems parapijiečiams gražiausi linkėjimai —
Džiugų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. VACLOVAS MARTINKUS
klebonas

SV. KAZIMIERO PARAPIJA
Providence, Rhode Island

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
nuoširdžiai linki

Kun. PAULUS P. SABULIS
klebonas

SV. ANTANO PARAPIJA
Ansonia, Conn.

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki ir sveikina

Kun. CLARENCE A. BATUTIS
klebonas

SV. KAZIMIERO PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Sveikindamas savo parapijiečius linkiu linksmų
Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JURGIS D. DEGUTIS
klebonas

SV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Garbė Dievui aukštybėse

Lietuviškai: Garbė Dievui
aukštybėse, o žemėje ramybė
geros valios žmonėms!

Vokiškai: Ehre sei Gott in
der Hoehe und Friede den
Menschen aut Erden, die ei-
nes guten Willens sind.

Lotyniškai: Gloria in excel-
sis Deo et in terra pax homini-
bus bonae voluntatis.

Angliškai: Glory to God in
the highest and peace on earth
among men of good will.

Olandiškai: Eere aan God in
den Kooge en op aarde vrede
aan de menschen van goeden
wil.

Prancūziškai: Gloire a Dieu
au plus haut des cieux et paix
sur la terre aux hommes de
bonne volonte.

Itališkai: Gloria a Dio nel
piu alto dei cieli e pace in terra
agli uomini di buona volonta.

Graikiškai: Doxa en hypsis-
tois Theo kai epi gas eirane
en anthropois eudokias.

Hebrajiškai: Hakavod bame-
romim lelohim u vaarev scha-
lom leansche rason tov.

Ispaniškai: Gloria en las al-
turas a Dios y en la tierra paz
a los hombres de buena volun-
tad.

Turkiškai: En yucelerde Al-
laha izzet ve yer yuzunde razi
oldugu adamlara selam.

Esperanto: Gloro estu al Dio
en la supraj o kaj paco sur ter-
ro al la homoj de bona volo.

Latviškai: Gods Dievam aug-
stiba un miers virs zemes cilve-
kiem, kam labs prats.

Sv. Kalėdų ir Naujų Metų sulaukus
nuoširdžiai sveikinu visus parapijiečius, choristus, vargonininką,
seseles mokytojas, vaikučius, draugus ir prietelius.

Kun. JUOZAS GIRDIS, klebonas

SV. VINCENTO PARAPIJA
Esplen, Pennsylvania

Maloniai sveikinu visus parapijiečius
Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
linkėdamas geriausio pasisekimo ir Dievo globos

Kun. WALTER KARAVECKAS, klebonas

SV. KAZIMIERO PARAPIJA
Pittsburgh, Pennsylvania

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų sulaukus
nuoširdžiai sveikinu visus parapijiečius

Kun. Juozas K. PETRAUSKAS
klebonas
Kun. M. VEMBRÉ
Kun. G. L. WOLKOVICH

Brockton, Massachusetts

Nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius, seseles mokytojas,
chorą su jo vedėju, visus parapijos rėmėjus ir linkiu visiems
džiugų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Kun. SIMONAS V. SAULĖNAS
klebonas
Kun. JONAS KLIMAS

NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJA
Cambridge, Massachusetts

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems parapijiečiams

Kun. JONAS C. JUTKEVIČIUS
klebonas
Kun. JONAS BAKANAS
SV. KAZIMIERO PARAPIJA
Worcester, Massachusetts

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems parapijiečiams

SV. JURGIO PARAPIJOS
kunigai

Kun. ALBERTAS ARBAČINSKAS, klebonas
Kun. A. JANUSONIS

Norwood, Massachusetts

SV. JUOZAPO PARAPIJOS KLEBONAS

linki visiems parapijiečiams

linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JONAS D. ŽUROMSKIS
klebonas

Lowell, Massachusetts

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems parapijiečiams

Kun. ADOLFAS E. GRADECKAS, klebonas

SV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
New Britain, Conn.

PO NAKTIES SPARNAIS

(atkelta iš 9 psl.)

Koks įžaidimas kiekvieno lietu-
vio pasaulyje! Šis kriminalas tu-
rėtų būti keliamas visuose mū-
sų suvažiavimuose ir atsklei-
džiamas kitom pasaulio tautom.
Reiktų ieškoti naujų kelių,
kad bent Vilniaus katedrai ko
greičiausiai būtų grįžinta pagar-
ba.

Pagaliau nerimą žadina taip
pat laisvo pasaulio lietuvių var-
gai. Kasmet vis sunkiau susi-
kalbėti visuomeniniams ir kultū-
riniais klausimais. Per didelė
laisvė sau ir per mažą pagarba
kitam labai apsunkino kolekty-
vinę veiklą. Baimė kelia ir jau-
nimo linkimas svetimybių pu-
sėn bei jo prasmegimas kita-
tausių masėje. Vyresnioji kar-

ta dar tiki, kad priaugantieji pil-
nai perims visas darbo naštas,
nors tasai tikėjimas jau svy-
ruoja.

Slenkant metams, vis labiau
svyruoja ir pats lietuvių
pastatas emigracijoje. Nepri-
tekčiai pastebimi visur. Vė-
lesnioji karta, nežinodama kaip
besutvirtinti to mūsų dvasinio
pastato struktūrą, ėmė ieškoti
kelių net lietuviškai vyskupijai
kurti svetur. Tai aukštų polė-
kių, bet nepatyrusių šioje sri-
ty žmonių planai. Jų vykdymo
galimybės lieka miglotos. Daug
konkrečiau būtų prašyti Šven-
tajį Tėvą, kad paskirtų lietuvių
apostališką delegatą — vizitato-
rių su arkivyskupo titulu. Jo mi-
sija turėtų apimti visus pasau-

lio lietuvių, įjungiant ir pačią
tėvynę, kiek aplinkybės leidžia.
Jis, veikdamas specialiu Švento-
jo Tėvo įgaliojimu, turėtų
tvirtą autoritetą ir galėtų su-
stiprinti bei organizuoti savo
brolius, pakrikusius visoje žė-
mėje.

★

Bet štai jau Kalėdų nakties
šventa ramybė! Gal tokią va-
landą reikalinga užslopinti ne-
rimą? Jokių būdu! Tas nerimas
dėl savo tautos egzistencijos
yra šventas ir gyvybinis. Be jo
mes atrodytume kaip išsekusios
upės.

Po žvaigždėtai Kalėdų nak-
ties sparnais visi privalome nuo-
lankiai aukoti savo nerimą Vieš-
pačiui, maldaudami jo pagalbos.
Brangesnės kalėdinės aukos
Dievui mes neturime.

KAIP GARBINSIM GIMUSĮ DIEVĄ

(atkelta iš 9 psl.)

Kodėl šiedu momentai — gi-
mimas ir atgimimas — buvo
išskirti Dievo plane? Kodėl gi-
mimu nebuvo atliktas ir atpir-
kimas? Jei atpirkimui reikėjo
pažinimo arba tos paruošos, kad
būtų supastas Dievo Sūnaus
atėjimo tikslas, kam dar reikė-
jo gimti kūdikiu? Ar Dievas ne-
galėjo siųsti Atpirkėjo angelo
pavidalu, kaip siuntė Gabrielį
ir Rapolą subrendusiais vy-
rais, kurie kalbėjo ir da-
rė stebuklus? Kadangi
turime reikalo su pa-
slaptimi, tai nėra į tai atsaky-
mo. Bet galvokime paprasčiau.
Jei Dievas norėjo, kad jo Sū-
nus pirma gimtų kūdikiu ir vė-
liau atgimdytų žmoniją, tai abu
momentai yra svarbūs, abu turi
ryšį, kaip meilė ir pažinimas.

Pranašai rengė dirvą priimti
Mesijo asmeniui, bet ne moks-
lui, ne jo tiesai. Lengviau pri-
imti asmenį, juo domėtis ir ža-
vėtis. Asmeniniu sąlyčiu naudo-
josi ir Kristus — keliaudamas,
susitikdamas su masėmis, lan-
kydamas atskiras šeimas, daly-
vaudamas net pokyliuose, bend-
raudamas su visais, neišskiriant
muitininkų ir paleistuvių. Daug
ką patraukė savo atlidumu ir
gerais, stebuklingais darbais.
Bet kai tas Asmuo sako "aš tam
gimiau ir atėjau pasaulin, kad
liudyčiau tiesai" (Jo. 18,37), ta-
da prasideda polemika su raš-
to žinovais, fariziejais, sadu-
kiejais. Tada iškyla klausimas,
kaip Pilotui, o kas yra tiesa ir
kas esi tu pats? Pilotas nesu-
laukė atsakymo, nes vargiai bu-
vo pasirengęs jį priimti, bet jis
bandė gelbėti Kristų iš žydų.
Tiek meilės Kristaus asmeniui
ir jis, romėnas, vis dėlto paro-
dė.

Meilės kelias yra greitesnis, o
pažinimo žymiai sunkesnis. Mei-
lė greičiau suveda į porą ir žmo-
nes, bet pati viena, būdama tik
natūrali, jų neišlaiko. Meilė, ku-
rios tiek daug buvo pirminėje
krikščionybėje, veikė tautas ir
gentis, o ypač paprastuosius
taip stipriai, kad krikščionybė
labai greit užraugė plačiasias
mases. Bet kai krikščionių gal-
vos pradėjo atsiverti gilesniam
pažinimui, kai mintytojai ėmė
žvalgytis tiesos labirintuose, ta-
da prasidėjo krikščionijos skel-
dėjimas. Intuityvinė, broliškoji
meilė lyg ir pasistumdavo į ant-
rąjį planą ir iškilo aištinga
banga kristalizuoti tiesą, mintį.
Išsismaginta taip stipriai viską
racionalizuoti ir žaisti spekulia-
cijomis, kad vėl rodos buvo už-
miršta, jog Dievo tiesa yra ne
tik žodis, mintis, bet ir meilė,
gyvybė.

Ar reikėjo taip komplikuoti
Kristaus tiesą, kai pats Kristus
kalbėjo žmonėms tokia papras-
tu būdu? Ar žmonių dauguma
nėra tie paprastieji, kuriems
vaizdas ir palyginimas sukelia

nemažiau minčių, negu sausus
sąvokos? Apsižiūrėjus, pradėta
grįžti į paprastumą ir kartu ieš-
koti pusiausvyros tarp minties
ir meilės.

Imkim liturgiją, kuri išreiškia
ne tik meilės paslaptį, bet ir
žodžio — tiesos turinį. Rytiš-
kose liturgijose su žodžiu ne-
buvo problemos, nes ten visa-
da vartota savosios kalbos. Tuo
tarpu lotyniškosios liturgijos
kalba, pradžioje visiems supran-
tama, vėliau darėsi dvarų ir uni-
versitetų kalba. Tada liaudžiai
liko tik kuždėti savąja kalba
žinomas privačias maldas; liko
tik intuityvinis kelias pajauti
Dievo paslaptis aukoje ir sak-
ramentuose. Tas kelias buvo
mistiškas, savotiškai žavus, as-
meniškai net gi patrauklus, bet
buvo paralyžuotas gyvojo žo-
džio mąstymas ir pažinimas. Da-
bar po liturgijos reformų, gra-
žinus gimtąją kalbą, kai kam
gal gaila anos mistikos ir to
privataus maldingumo, bet už
tai labiau turėtų atsiverti pa-
žinimas.

Gimimas neatskiriamas nuo
prisikėlimo — atgimimo, nuo
atsinaujinimo, kuris graikų kal-
boje reiškia **susiderinimą**. Ir
krikščionybė, kartą gimusi iš
Kristaus, turi vienu ar kitu bū-
du save atnaujinti, atgimti, susi-
derinti per naują su Kristumi
bei Kristuje. Šito reikia ir žmo-
gui krikščioniui, ir krikščioniš-
kajai visuomenei, ir krikščioniš-
koms tautom. Tas atgimimas,
atrodo, neįmanomas su viena
meile arba su vienu pažinimu.
Reikia abiejų ir reikia jų susi-
derinimo. Vargas mums, jei nei
vieno neturim. Vargas, jei ir tu-
rim, bet tik natūralinėse ribo-
se. Kaip gi tad "ateis valanda,
kai tikri garbintojai garbins Tė-
vą dvasia ir tiesa" (Jo. 4. 23)?

Metai žmogų tik sendina, darbai gi įamžina...

Prel. Jonas A. Kučingis; Sv. Kazimiero lietuvių parapijos, Los Angeles, Calif., klebonas, gruodžio 23 švenčia savo 60-įjį gimtadienį.

Prel. Jono A. Kučingio 60-ties metų amžiaus sukačiai

Gimė spalvingoj žemaičių žemėje, nuošaliame, Graumenos upeliuko skardžiuose prisiglaudusiame šnypščių kaime, vos ketvertas kilometrų nuo Švėkšnos, ano turtingo Zemaitijos arodo, davusio Lietuvai didelį būrį judrių ir kūrybingų asmenų. Kalendorius rodė 1908 gruodžio 23. Tėveliai, Steponas ir Barbora Kučingiai, netikėjo, kad gležnutis kūdikis būtų skirtas žemei. Toks jis buvo silpnas, kad kitą dieną, per Kūčias, naujagimį paruošė dangui, pakrikštydami Jono Krikštytojo vardu Švėkšnos bažnyčioje.

Atrėdė, kad Jonuko gyvenimo kelionė bus trumpa ir baigsis gležnomis kūdikio dienomis. Tačiau prabėgo savaitės, mėnesiai ir metai. Kūdikis tapo berniuku ir vis stiprėjančiu ramsčiu gausiai šeimai išlaikyti. Dangus antrą kartą susidomėjo Jonuku. Užpuolė jį sunki liga. Kartu su pirmąja komunija Jonukui suteikiamas ir ligonių patepimas. Tačiau... Dideliam visų džiaugsmui, jaunutis ligonis pagijo ir ėmė lyg erelis galynėtis po viršukalnių. Pradžioje po spalvingas Zemaitijos kalvas, vėliau gi ir po Alpių viršūnes bei tolimuosius Amerikos vakarus, anapus Kordiljerų.

★

1927, baigęs Švėkšnos progimnaziją, Jonas išvyko į Italiją pas saleziečius Torino mieste testi mokslo. Mokyti sekėsi, nes buvo gabus, darbštus ir judriai smalsus. Puikiai įsisavino italų kalbą ir turėjo progos pamilti Alpes.

Už poros metų Jonas vėl tėvynėje. Telšių kunigų seminarijoje studijuoja filosofiją bei teologiją ir ruošiasi kunigystei. Sausos vadovėlių žinios jam nepakankamos. Daug širdies ir dėmesio skyrė sociologijai bei jaunimo auklėjimo klausimams. Anot kurso draugų, tapo šių sričių orakulu. Seminarijos studijas baigė cum laude ir 1937 birželio 6 priėmė kunigystės šventimus iš Telšių vyskupo Justino Staugaičio. Kunigas nuo tada iki šiandien, nuo Telšių, palei tylųjį Mastį, iki Los Angeles, palei neramųjį Pacifiką.

Kun. Jonas Kučingis skiriamas vikaru ir progimnazijos kapelionu į Šilalę. Be abejo, vyskupas Staugaitis, jauną kunigą tokiai atsakingai vietai skirdamas, turėjo mintyje jo pedagoginius gabumus ir pasiruošimą mokykliniam darbui. Kunigo gyvenime pirmoji vieta, lyg miniatiūroje, atspindi visą jo būsimą darbuotę. Kun. Jonas atvyko Šilalėn su širdimi ant rankų. Trumpu laiku jis puikiai pažįstamas ir savo gimnazistams ir savo parapičiams. Širdies kalbai, mat, vertėjo nereikia. Gimnazistai ypač didžiavosi kapelionu pasitikėjimu jais. "Darykite

visa, ką norite", mėgdavo jis kartoti, "tik žiūrėkite, Dievo neužgauskite..." Tai ir buvo jauno kapeliono raktas į jaunus širdis, jaunų žmonių džiaugsmus, aimanus, jaunus siekius bei lūžius. Iš tikrųjų, nebuvo tos bėdos, kurioje gimnazistas nebūtų skubėjęs pas kapelioną. Dažnas ligonis prašė, kad jam kunigėlį kapelioną parvežtų. Nenuostabu, nes buvo vieša paslaptis, kad jis ne tik ramybę širdžiai bei taiką su Dievu atveždavo, bet ir pinigų vaistams bei vaisiams palikdavo.

Pamilo jį jauni ir seni. Jis gi buvo lygiai namie krepšinio aikštėje (jį pats pavasarininkam ir įtaisė), lygiai klasėje, turgaus triukšme ketvirtadieniais, prie ligonio lovos ir prie duobės kapinėse. Visur ir visada arti Dievo ir arti žmogaus. Kai 1938 turėjo išvykti Italijon, į Sacro Cuore universitetą Milane, studijų gilinti, buvo palydėtas gausių ašarų ir pilno autobuso gėlių.

Milane tęsė sociologijos ir pedagogikos studijas. Gavęs mokslo baigimo diplomą, 1939 grįžo Lietuvon. Ši kartą jo laukė sunkesnis paskyrimas, — Telšių kariuomenės igulus ir amatų mokyklos kapelionu.

Telšiuose bedirbdamas, suorganizavo neturtingiems mokiniams bendrą butą, priglaudęs apie 50 mokinių. Sėkmingą veiklą nutraukė sovietų okupacija. Iš kapeliono pareigų tuoj pat atleidžiamas. Po kelerų mėnesių vikaravo Varnių ir Kražių parapijose. Gi 1940 rudenį, bolševikams areštavus Šilalės kleboną, kun. Jonas siunčiamas administruoti aną didžiulę 10,000 tikinčiųjų parapiją. Dar visai jaunas kunigas, tik treji metai po šventimų...

Sielovados darbo sąlygos buvo nepaprastai sunkios. Dirbta visomis išgalėmis. Parapičiai ir buvusieji gimnazistai gerėjo si bei didžiavosi savo klebono drąsa, išradinumu ir pasiaukojimu. Milicija jį areštavo keturis kartus. Teko jam išgyventi grubius tardymus. Nežiūrint to, kun. Jonas vedė savaitines tikybos pamokas jaunimui bažnyčioje.

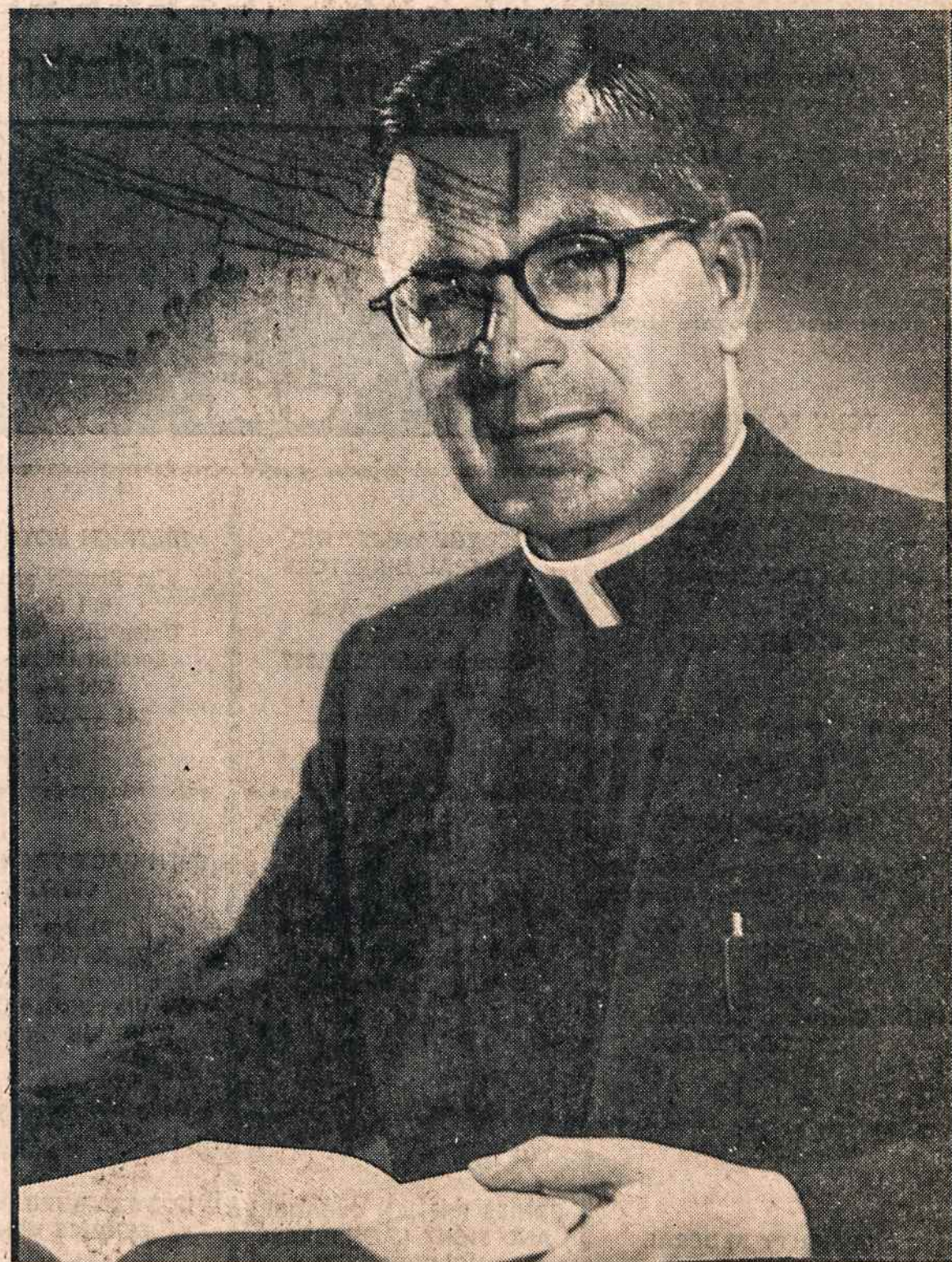
Vokiečiams 1941 vasarą užėmus Lietuvą, iš kalėjimo grįžo Šilalės klebonas. Kun. Jonui vėl teko keltis. Į Telšius kapelionu. Darbas nelengvas nė vokiečių okupacijos metais. Okupacinė valdžia darė daug sunkumų. Gimnazistams trūko ir maisto ir butų. Nepaisydamas sunkumų bei pavojingų aplinkybių, kapelionas suorganizavo savo gimnazistams valgyklą. Porą šimtų gimnazistų būdavo aprūpinami maistu, įgalinami tęsti mokslą. Naciams neduodant popieriaus religinio turinio knygoms spausdinti, kun. Jonas 1942 (su 1939 metų data!) slapta išleido giesmyną Telšių vyskupijai (30,000 egzempliorių).

★

1944, bolševikams antrąsyk atėjant į Lietuvą, kun. Jonas Kučingis pasitraukė į Vakarus. Kaip ir daugelis, jis manė, kad karas greit baigsis ir bus galima netrukus grįžti prie darbo tėvynėje. Niekas tuomet nemanė, kad tas laukimas tęstųsi 24 metus! Vokietijoje Rotemburgo vyskupas kun. Joną paskyrė Nasgenstadto parapijos (Svabijoje) valdytoju ir nacių evakuotų seselių kapelionu. Jo rūpesčio dėka virš 100 lietuvių gavo darbą ir užėgą pas vietos ūkininkus.

★

Kun. Jonas Kučingis Ameriką pasiekė 1946 liepos 27. Tai įvyko buvusio Švėkšnos klebono prel. Julius Maciejausko pastangų dėka. Amerikoje jam teko pažinti tik dvi parapijas: Sv. Andriejaus, Philadelphia, Pa., ir Sv. Kazimiero, Los Ange-

Prelatas Jonas A. Kučingis

les, Calif. Pirmojoje išbuvo porą mėnesių. Prel. Maciejauskas primygtinai jį ragino skubėti į tolimuosius vakarus. Pasiekęs Los Angeles, skiriamas vikaru pas savo seną bičiulį. Deja, neligai teko dirbti kartu su prelatu. Prelatas jau kuris laikas sirguliavo. Jam visai pasiligojus, 1947 balandžio 11, kun. Jonas buvo paskirtas Los Angeles Sv. Kazimiero bažnyčios administratoriumi ir visos Los Angeles arkivyskupijos lietuvių klebonu. Iš savo pirmatako paveldėjo seną vienuolikos kambarių namą (2511 Third Ave.), po kurio stogu buvo ir bažnytelė, talpinanti apie 70 žmonių.

Jaunasis klebonas šį kartą buvo lyg besparnis erelis: be kalbos, be patirties, be pinigų. Viena jam buvo aišku, — iš čia reikia keltis. Namukas pardavdamas ukrainiečiam katalikam. Nuperkami presbiterionų maldos namai laikinai bažnyčiai su šalia esančiu nameliuku klebonijai (2704 St. George St.). Tai buvo 1948 metai.

Kun. Jonas turi būti geras šachmatininkas, nes pramato iš anksto bent penkisėjimus. Kūrė ir statė ne tik šiai dienai, bet ir rytojui — ateičiai. Metai po metų parapijos pastatai augo ir gražėjo.

1951 lapkričio 4 pašventinama nauja, lietuviško stiliaus bažnyčia, kuri talpina 500 žmonių. Gi 1959 parapijos pastatai pilnai užbaigiami: pastatoma nauja pradžios mokykla, kurioje dabar mokosi 327 vaikučiai, pilnai įrengiama klebonija ir salė.

Kun. Jono Kučingio dėka Sv. Kazimiero parapija tapo ne vien mirksinčiu žiburiu Hollywoodo šviesų jūroje, bet savitu ir gerai apšviestu miesteliu ant kalno visiem plačiosios Kalifornijos lietuviams. Sv. Kazimieras tapo ašimi, ant kurios sukasi visas religinis ir didžiama tautinio bei kultūrinio lietuvių gyvenimo Vakaruose. Anas besparnis erelis vis dėlto užsiaugino sparnus!

★

Kai 1948 būriai tremtinių ėmė ieškoti "amerikos" šiame plačiame krašte, kun. Jonas skubėjo jiems į talką. Sudarė virš 300 darbo ir buto garantijų. Parapijos pastatai, — klebonija, salė, net ir garažas, — tapo pirmuoju lizdu daugeliui. Iš čia buvo ieškoma darbo ir buto.

Nuo 1949 prie parapijos sėkmingai veikia jo įkurta lituanistinė mokykla. Įsteigtos įvairios organizacijos. Nuo 1952 kun. J. Kučingio triūsų ir prakaitu

leidžiamas dvisavaitinis parapijos laikraštis "Lietuvių Žinios", jungias išblaškytus lietuvius. Laikraštį skaito daugiau negu 1,100 šeimų. Gi nuo 1954 jo sumanymu kasmet organizuojama Kalifornijos Lietuvių Diena. Šventė sutraukia iki 2,000 dalyvių, jų tarpe daug žymių amerikiečių.

Sventasis Tėvas Paulius VI 1965 vasario 11, Los Angeles kardinolui James McIntyre prašant, rado reikalingą kun. Jono Kučingio turtingą kunigišką ir lietuvišką veiklą atžymėti pakeliant jį į prelatus.

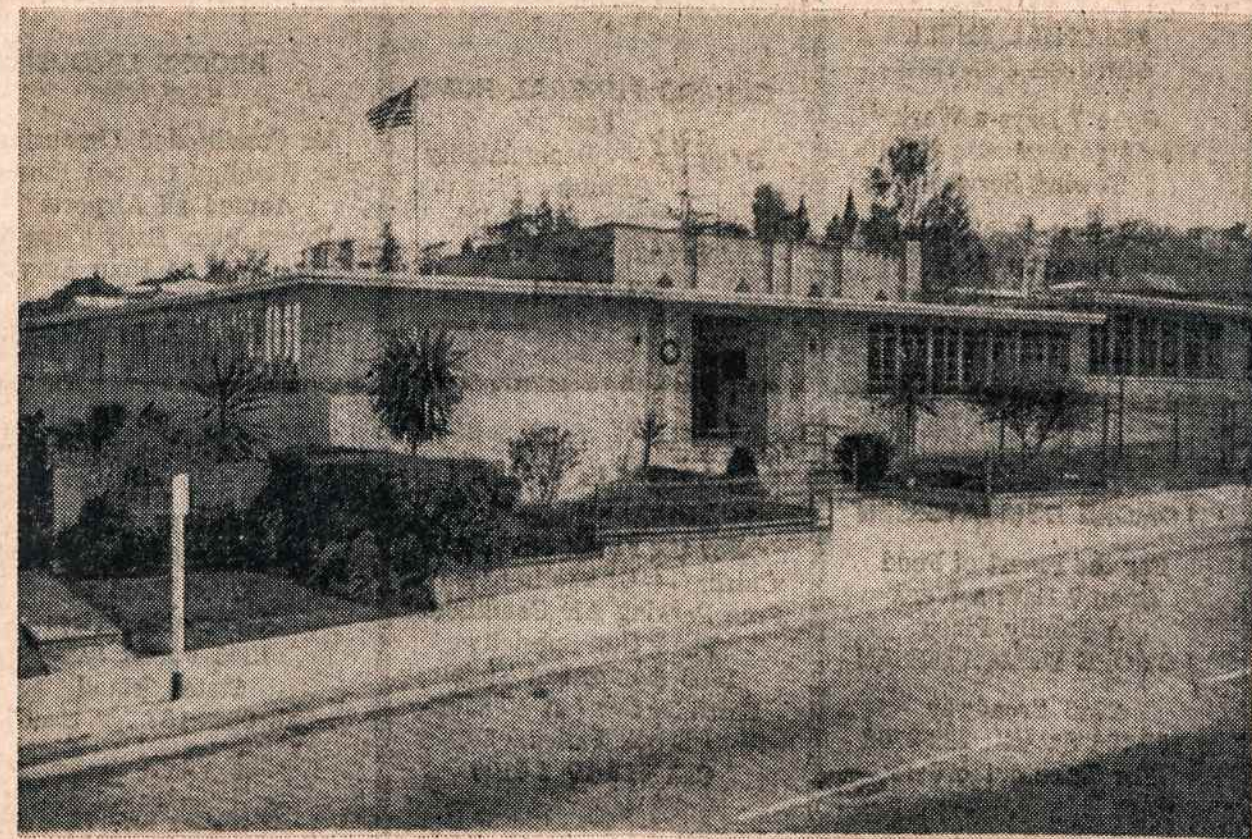
★

Prel. Jonas A. Kučingis, minėdamas savo 60-ties metų amžiaus sukačių, Dievo ir žmogaus tarnybai atiduotus metus galėtų taip paskirstyti: 7 metai Lietuvai, 1 metai Vokietijai, gi 22 metai savo paties išugdytai Los Angeles lietuvių parapijai, po kurios sparnu gyvenimo prasmės ieško ir randa apie 5,000 parapičių. Tačiau žmogaus gyvenime ne vien metai mus verčia susimąstyti. Tai, kas per tuos metus padaryta, kur kas labiau patraukia mūsų dėmesį. Metai žmogų sendina, darbai gi įamžina. Tegul gerasis Dievulis lydi Jubiliatą savo palaima!

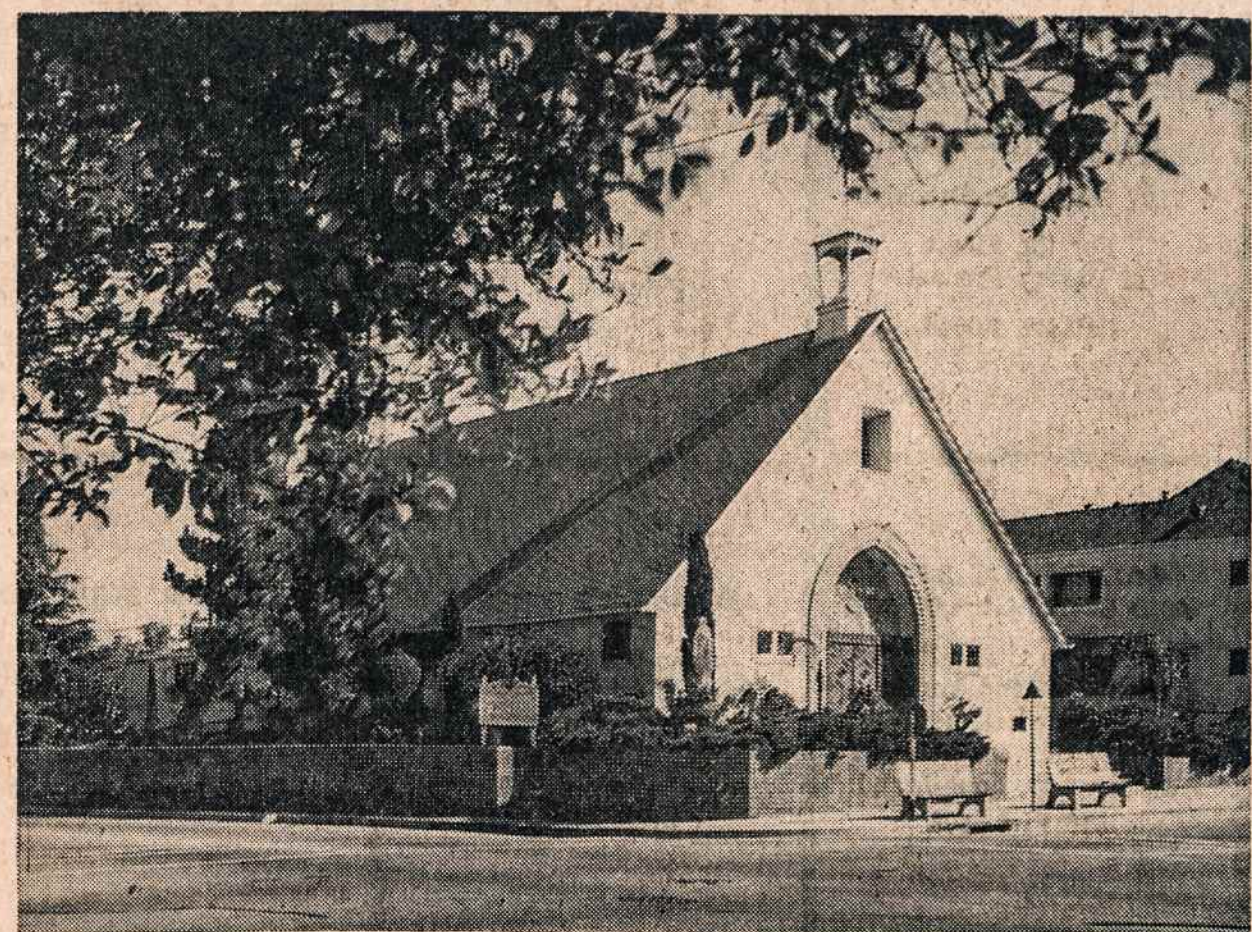
T.R.

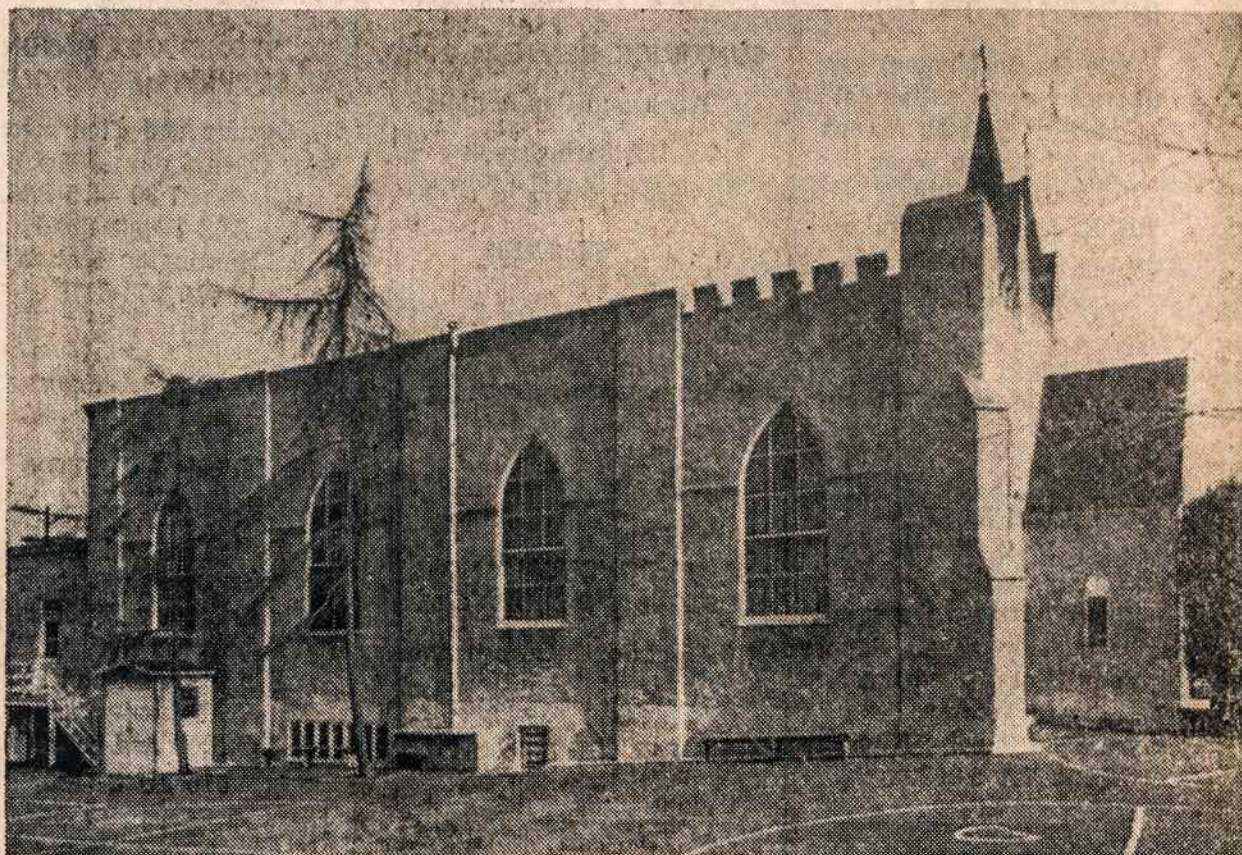
Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Los Angeles, Calif., steigėjas prel. J. Maciejauskas su 1946 m. atvykusiais kunigais. Iš k. į d.: kun. Jonas Tamulis, prel. J. Maciejauskas, kun. Jonas A. Kučingis.

Los Angeles, Calif., šv. Kazimiero lietuvių parapijos pradžios mokykla

Los Angeles, Calif., šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčia

Los Angeles, Calif., šv. Kazimiero lietuvių parapijos salė

**MEDFORD AUTO
WRECKERS**

Peconic Ave. — Medford, L.I.
Opened 6 Days a Week
The Key to Our Success is you
Our Satisfied Customers

516 AT 9-1772

**TONY SCHAEGLER'S
DRUM STUDIO**

Private Instruction in Rock
and Roll, Jazz, Drum Set
Technique, Finger Technique
and Latin Reading

513 4th Ave East Northport
516 AN 6-2085

FABRIC DISCOUNT

One of L. I. Largest Selections
of Latest Styles Dress-Drapery
Slipcover Upholstery
Unbelievable Savings

150 School Street
Glen Cove L.I. 11542
516 OR 1-6010

**SECURITY FEDERAL
SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION**

136 Bay St.
304 Richmond Ave.
Port Richmond Staten Island
273-5300

KENNEDY CONCRETE, INC.

1969 South East Ave.
Vineland, N.J.
609 692-8650

**BEAU SEJOUR
COUNTRY DINING**

French Cuisine
All Dishes Prepared to order
Ideal for That
Special Occasion
Stewart and Central Ave.
Bethpage, L.I.
516 WE 1-0091

INN OF THE RED MILL

(De Roode Moolen)
American and Continental
Cuisine with a Dutch Accent
Open 7 Days a Week
Music Nightly
206 E. Jericho Turnpike
Huntington Station, L.I.
516 271-1333

**JADE EAST
L.I. Most Elegant
Chinese Cuisine**

Open 7 Days a Week
Luncheon Dinner and Supper
Your Host Wayne Lee
and Tommy
Seaford 3930 Sunrise Highway
516 TA 6-3030

Merry Christmas**GEORGE WERST INC.
FUNERAL DIRECTORS**

71-41 Cooper Ave.
Corner 72 St.
Glendale L.I.N.Y. 11227
Vandyke 1-8777
George J. Werst —
Robert G. Werst

**VAL-STREAM
VOLKSWAGON INC.**

56 WEST MERRICK Road
Valley Stream, L.I.
516 — LO 1-0500

**ERNIES FRENCH CLEANERS
AND SHIRT LAUNDERERS
INCORPORATED**

684 Fulton St.
Brooklyn, N. Y.
Household Drapers,
Blankets, Rugs, Chair covers
same day shirt service
CALL JA 2-3717

**RIVERDALE
AUTO BODY SHOP**

Collision Work a Specialty
100 % guarantee on
Parts and Labor
Free Estimates Given
310 W 240th Street
543-7636

**CORAL INN
WESTERN STEAK HOUSE**

Long Island's Fabulous
Restaurant
Dancing Nightly
Ask for our Deluxe Package
Wedding Brochure and
Our Complete Dinner Package
Plan Brochure
Valley Stream Sunrise Hwy.
Call 516 825-8254

SUNTRUCK RENTING CORP.

Truck and Car Rentals
129 34th Street
BROOKLYN, N.Y.
Call ST 8-7189

**MCDONOUGH AND
STELLATO REALTORS**

6 West South Orange Ave.
South Orange
Call 201 763-3426

DIETRICH MOTORS INC.

Car Rentals and Sales
801 Sip St.
Union City, New Jersey
Located behind Sears
and Robuck
201 — UN 7-7863

**BETH PAGE TRANSMISSION
CENTER**

870 Broadway
HICKSVILLE, L. I.
The Key to Our Success is
You are satisfied Customers
Call 516 OR 1-5210

**BOB'S SUBURBAN SHELL
SERVICE CENTER**

Open 7 Days a Week
We do General Auto Repairs
251 Ureeland Ave.
Paterson N.J.
Call 201 684-9672

GARDEN CHOP HOUSE

Where Nice People
Meet Nice People
9 Nassau Blvd.
Garden City
South Long Island
Call 516 IV 1-5200

**BILELLO TILE
CONTRACTOR**

Ceramic Tile — Walls and
Floors — Marble Imported
Mosaics — Slate
Residential and Commercial
All Work Guaranteed
957 Little East Neck Road
North Babylon
516 MO 9-1444

**G. LAMBERTA INC.
STONE AND MASON
SUPPLIES FOR HOME**

Owners and Contractors
Open 6 days a Week
7:30 — 5 P.M.
162 Depot Road
Huntington Station
516 271-6679

**RETH'S CUSTOM
CABINETS INC.**

Designers and Builders
of Quality Custom
Cabinetry Kitchens
Vanities and Built in Units
For Bedroom and Dens
Lake Ronkonkoma
228 Carroll and Union Ave.
516 JU 8-3480

Wishing all my customers
a Happy New Year.

We are closed on Xmas day
Open New Years.

TRETOLA'S
At the 5 Points, Union, N.J.

**DANKO AND DEVITO
SERVICE STATION**

Open 7 Days A Week
We do General Auto Repairs
82-06 Astoria Boulevard
Jackson Hgts
Tel. Mr. Joseph Danko

PARK TERRACE

Private Car Service
For Wedding Parties
Hospitals and Airports

93 East Fourth Street
Brooklyn, N.Y.
UL 3-7010

**FRANK'S AUTOMOTIVE
SERVICE**

We Try a Little Harder
1495 Inwood Ave.
Bronx, New York
TR 8-4250

SALIENT AUTO SALVAGE

1400 Blondell Ave.
Bronx, New York
Foreign Car Junkers and
Late Model Wrecks Wanted
Used Foreign Car Parts Sold
Call: 822-9157
Ask for Mr. Bill Schroeder

LEEMARK LANES

A Family Place
Free Bowling Instructions
Call: SH 5-3200
Leo Celano and
Harry Bellman

**ALCAMO MARBLE
WORKS, INC.,
Since 1911**

220 E. 24th Street,
New York City
Bet. 2nd and 3rd Aves.
Telephone LE 2-0258

**MARIO DE MILAN
BEAUTY SALON**

116-61 Queens Blvd.
Forest Hills, Queens
Late Nite Thurs. and Fridays
BO 1-6363

**GEORGE'S
SEAFOOD AND STEAK
HOUSE**

1980 Flatbush Ave.
Brooklyn, N.Y.
ES 7-7674

**RESINA AUTOMATIC
MACHINERY COMPANY**

572 Smith Street
Brooklyn, New York
Call: TR 5-6020

**BROTHER PRIVACY CAR
SERVICE**

24 hour Service for Parties
Weddings, Airports and
Hospitals
784 Saratoga Avenue
Brooklyn, N. Y.
EV 5-9716 or DI 2-8483
Manager Mr. James McHill

**SANTOS AGENCY
HOMES RENTALS**

Commercial and Industrial
Land can easily be yours
Appraisals Mortgages and
Refinancing Easily Obtained
105 West Hoffman Ave.
Lindenhurst, Long Island
Call 516 — TU 4-0596
Ask for Mr. Harvey Schomburg

**COLONIAL SHELL
SERVICE CENTER**

Open 7 Days a Week
We do general auto repairs
Towing Service
304 East 18th Street
Paterson, N.J.
201 525-9859

LOMORE DELICATESSEN

For the Finest of Food
Open 7 Days a Week
A Family Place
LOMORE DELICATESSEN
2746 Broadway
105-106 St. Call 222-3702
For Take out orders

HAMILTON BAKERY

7207 18th Ave. Brooklyn
For the Finest
of Bakery Products
Call BE 2-8044

**GARDEN CITY BOWL
AND COCKTAIL LOUNGE**

Catering to Office Parties
Complete and Varied
Luncheon and Dinner Menu
987 Stewart Ave.
Garden City, Long Island
516 PI 7-8805

BOND BAKERS

248 Waverley Ave.
Newark, N.J.
201 BI 3-0400

ALBERT DE VITO
B.S. and M.A. Degree
Teacher — Author
Composer-Arranger
PIANO — Organ—Accordion
Popular Classical
For Beginners
Advanced and Professional
361 Pinoak Lane
(near Ellison Ave)
Call 516 ED 3-3236

SUMPTIN DIF'RUNT
Open Daily 12:30 to 6:30
Sat. 10 A.M. to 6 P.M.
Jewelry Unusual Clothing
Novelty Buttons
128 Rockaway Ave.
Valley Stream, L.I.
516 872-3767

ST. ALPHONSUS CHURCH

308 West Broadway
NEW YORK CITY
WA 5-9226
Father Joseph Whalen

**JAMES A. HARKIN
AND SONS INC.**

Route 9
Sayville, N.J.
201 PA 1-5110

CANCRO FUNERAL HOME

For
Integrity — Dependability
Ethics
3710 White Plains Rd.
Bronx, New York
KI 7-6464

**BORRELLI'S ITALIAN
RESTAURANT**

For the Finest of Italian
Cuisine — Orders to take out
Free Parking Air Conditioned
Pizza Our Specialty
1580 Hempstead Tpke.
East Meadow (off Meadow-
brook Parkway)
Call 516 IV 3-0190

**SOUTH AMERICAN
AUTO BODY AND
FENDER WORKS**

165 Park Ave.
Paterson, N. J.
Tel.: (201) 278-7971

FRANK'S DINER

Open 6 Days a Week
Good Food at
Reasonable Prices.
445 Straight Street
Paterson, N.J.
Call 201 525-9470

**EDMOND FUNERAL
HOME INC.**

476 — 73 St. Brooklyn, N.Y.
SK 5-4646

**STYLE MASTER
COIFFURES**

High Fashion Styling
Expert Coloring, Tinting,
Custom Permanents,
Wig Service
Open 6 Days, Fri. 9 AM-9 PM
North Massapequa, L. I.
1099-A North Broadway
(516) MY 4-4222

ADJUSTABLE BRACKET CO.

Original Manufacturer of
Adjustable Scaffold Brackets
201 E. 23 St.
Paterson, N.J.
(201) 279-1331

JOHN PATRICK

Boulevard Boutique
Custom Made Originals
329 Oakland Ave.
West Brighton, Staten Island
727-5522

SPIELMAN'S RESTAURANT

1097 First Ave.
NEW YORK CITY
TE 8-9814

**BROOKS LIMOUSINE
SERVICE**

Air Conditioned Limousines
For Wedding Church Runners
rented all Airports
Proms Piers Daily Trips to
Manhattan 24 Hour Service
17 Birchwood Lane
Hicksville, L.I. 516 822-3887

**MASTER PIZZA
RESTAURANT**

Good Food at
Reasonable Prices
1376 Forest Ave.
Staten Island
Call 981-3137 Mr. Scotti

**MEATERIA — FOR THE
FINEST OF MEATS**

141 North Main Street
Portchester, N.Y.
Tel.: (914) WE 9-9752
We Deliver

HAEKER'S PASTRY SHOP

18 E. 200th Street
Bronx, New York
For the Finest
Telef. SE 3-7895

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkių visiems parapijiečiams, Darbininko skaitytojams
ir geradariams bei pažįstamiems

Rt. Rev. Msgr. P. M. JURAS, P.A.
klebonas emeritus
Putnam, Conn.

Sirdingai sveikiname visus parapijiečius, geradarius bei draugus,
sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų

T. BARNABAS MIKALAUSKAS, OFM

St. Catharines, Ontario
Canada

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS AMŽINOJO ROŽANČIAUS DRAUGIJA

nuosirdžiai sveikina Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga parapijos
kleboną kun. A. Petrauską ir kun. Vyt. Piktūrą, draugijos narės,
tėvus Pranciškonus, Darbininko redakciją ir administraciją, visus
parapijiečius bei draugus, linkėdama visiems gausios Dievo palaimos.

ONA SIJEVICIENĖ, Pirmininkė

Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkime visiems savo draugams bei pažįstamiems

WALTER - PULCHERIJA TURULIAI

Hollis, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

MARYTĖ SHALINS ŠALINSKIENĖ

84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Tel. VI 7-4490

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

E. & G. WTKUS PHARMACY

DRUGS - PRESCRIPTIONS - COSMETICS

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
389-2544

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

SIDABRINIO VARPO KĖPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms
visoki medauninkai, šližikai ir miltos aguonos;

Vestuvėms ir pokyliams tortai

441 Graham Ave. (bet. Richardson & Frost St.) Brooklyn, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

LINKSMŲ ŠVENČIŲ

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

Graborius Balsamuotojas Moderniška Kopyčia
423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!

MATTHEW P. BALLAS

LAIDOJIMO NAMAI

ALBERT J. BALTON, Licensed Manager

660 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.
STagg 2-5043

Linksmų Švenčių!

JUOZAS GARSZVA

GRABORIUS - BALZAMUOTOJAS

231 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.
EVergreen 8-9770

JUOKAI JUOKAI

Persistengė

Viena mergaitė katalikė la-
bai įsimylėjo jauną žydą. Jos
motina buvo labai nelaiminga
ir, kitos išeities nematydama, į-
prašė dukrelę įkalbėti savo su-
žadėtinį, kad jis pereitų į ka-
talikus. Mergaitė pavyko įkal-
bėti ir jaunuolis sutiko. Po il-
gesnio laiko atvyksta dukrelė
pas motinėle visa ašaromis pa-
plūdusi.

— Kas atsitiko, brangioji?
Ko verki? — susirūpino moti-
na.

— Mama norėjai, kad Dovy-
dą padaryčiau kataliku, — kuk-
čiodama atsakė mergaitė. — Jis
paklausė ir pasidarė kataliku.

— Tai aš jau seniau žino-
jau, dukrele. Bet ką jis dabar
padarė?

— Ką jis padarė? Jis tiek su-
katalikėjo, kad įstojo į kunigų
seminariją...

Baigti rūpesčiai

Dukrelė, nešina šukių glėbiu,
ateina pas motiną ir linksmiai
praneša:

— Mamytė, tu vis bijodavai,
kad nesudaužčiau tavo bran-
gios vazos. Dabar tavo rūpes-
tis jau pasibaigė — vaza su-
dužo.

Patvarumas

Moteriškė, pakliuvusi į teis-
mą ir užklausta, kiek turinti
metų, atsakė: 35. Teisėjas jai
priminė:

— Kai čia pasirodei prieš po-
rą metų, irgi sakeisi turinti 35
metus.

— Jūsų prakilnybė, aš ne iš
tokių, kurios vieną kartą vie-
naip pasako, o kitą kartą kitaip,
— atsakė moteris.

Nuomonė apie save

Kartą ėjo šnekėdami trys vy-
rai.

— Ei, kvailai, — šuktelėjo
praeivis už nugaros.
Visi kaip vienas atsigrėžė.

Aukštas meninis lygis

Redaktorius:
— Mielas poete, svarbiausia,
kad jūsų eilėraščių suprastų
skaitytojai.

Literatas:
— O jeigu eilėraščiai aukšto
meninio lygio?

Kūrėjo nesėkmės

Redaktorius:
— Eilėraščius jau rašote de-
šimt metų, o išspausdint dar ne-
pavyko. Ar ne geriau užsiimti
proza?

Literatas:
— Proza? Su proza vargau
dvidešimt metų.

Seimyninė padėtis

Garsi artistė padavė prašy-
mą užsienio pasiui gauti. Užpil-
dant klausimų lapą, pastebėtas
ir toks klausimas: ar pasio pra-
šytoja yra išteklėjusi?

Kiek pagalvojusi artistė į-
rašė atsakymą:
— Kartais.

Arklio kojos

— Sakyk, Juozuk, kiek kojų
turi arklys?

— Kai stovi — keturias, o kai
bėga — negali suskaičiuoti.

Matematika

Sesutė:
— Padėsiu tau paruošt pamo-
kas. Jei turėčiau penkis apel-
sinus ir tau duotiau du, kiek
man liktų?

Brolukas:
— Nežinau, mūsų mokytoja
uždavinius sprendžia su riešu-
tais.

Monarchija ir respublika

Vienos Paryžiaus mokyklos
mokiniai turėjo išaiškinti skir-
tumą tarp monarchijos ir res-
publikos. Vienas mokinių išaiš-
kino:

— Monarchijos viršuje stovi
karalius, o respublikos — ge-
nerolas.

Mainai

— Mielas bičiuli, juk tu dir-
bi teatre. Gal prie progos ga-
lėtum man parūpinti porą ne-
mokamų bilietų.

— Labai gerai. O juk tu dir-
bi banke. Tai gal man parūpin-
tum keletą nors ir naudotų
banknotų.

Geografija

— Pasakyk, Danute, kur
yra Lietuva?

— Tėvelio kambaryje kabo
ant sienos.

Išminčiaus paguoda

Prieš apie pustrėčio tūkstan-
čio metų graikų išminčius Epi-
kuras yra pasakęs: "Tai, kas
yra laikoma pačia baisiausia
blogybe, mirtis, mums yra nie-
kis, nes kol mes egzistuojam,
nėra mirties, o kai ji ateina,
mes jau nebeegzistuojam".

Žilimo priežastis

Motina: — Kiekvieną kartą,
kai tu esi bloga, man pražyla
naujas plaukas.

Duktė: — O, mamyt, tai tu bu-
vai labai bloga, nes tik pažiūrėk
į močiutę. Kaip ji pražilus...

Egzaminai

— Kaip pasisekė sūnui istori-
jos egzaminai?

— Nelabai gerai. Bet tai ne
jo kaltė. Jie klausė tokių daly-
kų, kurie atsitiko dar prieš jo
gimimą, — bando teisinti moti-
na.

Viskas veltui

— Kodėl tu nepersikeli į ge-
resnį butą?

— Aš ir už šį urvą nepajė-
giu užsimokėti.

— Kadangi tu nemoki nuo-
mos vienaip ar kitaip, tai ko-
dėl už tą pačią kainą neimti ko
nors geresnio?

Dvi biografijos

Gyveno sau girtuoklis ir, ži-
noma, numirė.

Kitas žmogus visai negėrė,
bet taip pat mirė. Jie neapleido
šio pasaulio vienu ir tuo pačiu
laiku.

Tas, kurs negėrė, mirė anks-
čiau. Girtuoklis jį suvažinėjo
automobiliu.

Tarp golfininkų

Du vyrukai lošia golfą. Vien-
as jų išsiėmė naują kamu-
liuką, padėjo ir tvoj. Kamu-
liukas nuskrido į ežerą. Jis pa-
ėmė antrą, kurį numušė per
tvorą, trečią į krūmus.

— Kodėl tokiem kirčiam var-
toji naujus kamuoliukus? — pa-
klause antrasis. — Tokiem
kirčiam pakaktų pavartotų.

— Kad pavartotų aš neturiu,
— pasiaiškino pirmasis.

Kas kaltas?

— Onute, kaip tu galėjai tiek
daug klaidų padaryti, uždavi-
nius sprendama?

— Visai lengvai, panele mo-
kytoja. Tėtis man padėjo.

Vaistų reikia, tik ne stiprių

Plikagalvis užėjo į vaistinę ir
paprastė vaistų plaukam užau-
ginti.

— Ar norite didelį butelį ar
mažą? — užklause vaistinin-
kas.

— Mažą, — staiga atsakė pli-
kis. — Man nepatinka šių die-
nų berniukų pusiau apdengta
nugara.

Blaivybė

— Meskit gėręs. Blaiviai gy-
vendamas savo amžių pratešite
bent dešimtimi metų.

— Bet, pone daktare, ar jau
ne per vėlu mesti?

— Mesti gerti niekuomet nė-
ra per vėlu.

— Gera žinia. Tai aš dar pa-
gersiu dešimt metų.

Paguoda

Generolas Pierre Daumesnil
(1777-1832), žymus Napoleono
karžygys, neteko kojos mūšyje
prie Wagram. Kada jo tarnas
pamatė savo poną laikantį ran-
koje savo virš kelio nutrauktą
koją, jis ėmė verkti.

— Neverk, kvaili, bet džiau-
kis, — subarė jį generolas. —
Nuo šiol rytais tau reikės
blizginti tik vieną batą.

Kas aukštesnis?

Sykj Napoleonas norėjo iš
lentynos pasiimti knygą, bet
negalėjo pasiekti. Tuomet pri-
šoko jaunas karininkas sakyda-
mas:

— Jūsų imperatoriškoji dide-
nybė, leiskite man patarnauti,
nes aš už jus aukštesnis.

— Prašau, — leido Napoleo-
nas. — Tačiau nepamirškite,
kad aukštesnis esu aš, o tams-
ta esi tik ilgesnis.

Vis tie įstatymai

— Atleiskite, panele, bet šia-
me ežere maudytis negalima.

— Tai kodėl to nepasakėte
anksčiau, kol aš dar nebuvau
nusirengusi?

— Nusirengti čia įstatymas
nedraudžia.

Pritrūko kantrybės

— Petruk, kiek kartų aš sa-
čiau tau kad nesikištum, kai su-
augę žmonės kalba. Palauk,
kol jie nustos.

— Aš stengiausi, mama, bet
jie niekad nenustoja...

Vestuvinės nuotraukos

Ketverių metų mergaitė žiūri
į tėvelių vestuvinius paveikslus.
Paskui sako:

— Mamyt, aš tuomet, matyt,
buvau namie palikusi, kad ma-
nės tenai nematyt.

Ateities spėjimai

— Iki 35 metų amžiaus teks
pakęsti įvairių trūkumų ir
skausmų, bet paskui bus leng-
viau, — buria ateitį čigonė.

— O kas nutiks sulaukus 35
metų?

— O, tada jau būsite apsi-
pratę...

Kristaus Gimimo Šventėje

maloniai sveikinu radijo valandos klausytojus,
rėmėjus, bičiulius, draugus ir bendradarbius

JOKUBAS J. STUKAS

MOTERŲ VIENYBĖS

valdyba ir narės sveikina rėmėjus ir draugus Šv. Kalėdų
proga ir linki visiems sėkmingų Naujų Metų.

Daug giedrios nuotaikos, džiaugsmo ir laimės Kalėdų Švenčių
ir Naujųjų Metų proga mieliesiems savo pacientams, drau-
gams ir pažįstamiems linki

DR. JUOZAS B. DIČPINIGAITIS

KUPINŲ DŽIAUGSMO KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ MIELIESIEMS
SAVO PACIENTAMS IR PAŽĪSTAMIEMS
LINKI

Kunigunda Žymantienė, M.D.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

D. KLINGA

TAX CONSULTANT — INTERPRETER

337 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 4-1232

Daug džiaugsmo Kalėdose ir laimės Naujuose Metuose
linki

A. KAUNO MAISTO KRAUTUVĖ

Priimame užsakymus vestuvėms ir kitokiems parengimams
52 Hudson Avenue Brooklyn, N. Y.
Tel. UL 8-7821

Linksmų Šv. Kalėdų

linki savo nariams ir sporto bičiuliams

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

1332 Halsey Street Brooklyn, N. Y. 11227
Tel.: HY 7-9756

Linksmų Šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

BALTIC PAINTING & DECORATING CO.

VLADAS VASIKAUSKAS
JONAS BACIANSKAS

102-34 91st Avenue Tel. VI 7-1286
Richmond Hill, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Carpenter

A. V. CABINETMAKER CO.

Custom Built Woodwork - Bookcases - Kitchen Cabinets

Formica Sinktops — Alterations

AUGUST VILENISKIS Virginia 7-5760
119-20 Jamaica Avenue Richmond Hill, N. Y.

MOTERŲ SĄJUNGOS 29-sios KUOPOS VALDYBA
ir narės sveikina Apriškimo parapijos globėją kleboną kun.
J. Aleksioną, dvasios vadą A. Račkauską bei kitus kunigus,
tėvus Pranciškonus, visas sąjungietes Šv. Kalėdų proga ir
linki visiems sėkmingų Naujų Metų!

Saukiame į darbą
visus seses, brolius,
iki iš tėvynės
išvykim maskolius!

LAISVĖS ŽIBURYS

Kalėdų švenčių proga sveikina visus New Yorko apylinkių
lietuvių, ypatingai Lietuvių Radio Klubu narius,
"Laisvės Žiburo" rėmėjus ir klausytojus.

Laisvės Žiburas — jauniausia laisvojo pasaulio lietuvių radio progra-
ma — perduodama lietuvių ir anglų kalbomis kiekvieną sekmadienį
nuo 9 iki 10 val. ryto per WHEI 105.9 FM bangą. • Adresas: 62-15
69 Place, Middle Village, N.Y. 11379.

Vedėja: ROMAS KEZYS, TW 4-1288

Pasirėngę eiti į kaukių balių

Kitiems laimės trokšdamas, pats laimingas tapau

ŠVIESUSIS VAIŽGANTO ASMUO

Ateinančiais metais sueina 100 metų, kaip gimė kan. Juozas Tumas-Vaižgantas, žymus lietuvių tautos žadintojas, žymus rašytojas, plataus masto visuomenininkas, buvęs bene pats populiariausias žmogus Lietuvoje. Populiariu jį padarė jo asmenybė. Buvo jis visiem atviras, tiesus ir meilus. Čia griaudėjo, čia glostė ir stengėsi parodyti tą gerą žmogaus pradą. Jį ir vadino deimantių ieškotoju.

Gimęs 1869 rugsėjo 20 (senoju stiliumi rugsėjo 8) Maileišių k., Svėdasų valsčiuje, Rokiškio apskrityje, baigęs Žemaičių kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1893 lapkričio 28, išėjęs kunigauti, įsijungė į lietuvišką visuomeninę veiklą. Drįso jis kovoti ir prieš lenkišką dvasią, kuri buvo įsigalėjusi tuo meto inteligentijoje,

drįso kovoti ir prieš rusiškąją spaudą. Visą savo gyvenimą pašventė tai jaunajai Lietuvai.

Kaip nepatikimas kunigas, litvomanas, buvo kilnojamas iš vietos į vietą, bet tai jo nepalaužė. Jis dar toliau triūsė Lietuvai.

Po 1905 metų, gavus daugiau laisvių, jis įsijungė į politinę veiklą, dalyvavo įvairiuose seimuose, reikalaujamas nepriklausomybės Lietuvai. Jei neužteko gyvo žodžio, jis rašė, redagavo laikraščius, žurnalus.

Atstaičius Lietuvos nepriklausomybę, jis vėl judėjo, veikė daugely organizacijų. Ėjo visur, kur kas jo šaukėsi. Visiem padėjo, kad tik toji Lietuva būtų gražesnė. Vienos sukakties proga jis ir pasakė šį garsųjį posakį: Kitiems laimės trokšdamas, pats laimingas tapau. Mirė Kaune, 1933 balandžio 29.

100 metų
nuo Tumo - Vaižganto gimimo
1869. IX. 20 - 1969. IX. 20

Kan. Juozas Tumas-Vaižgantas, J. Zikaro bareljefas

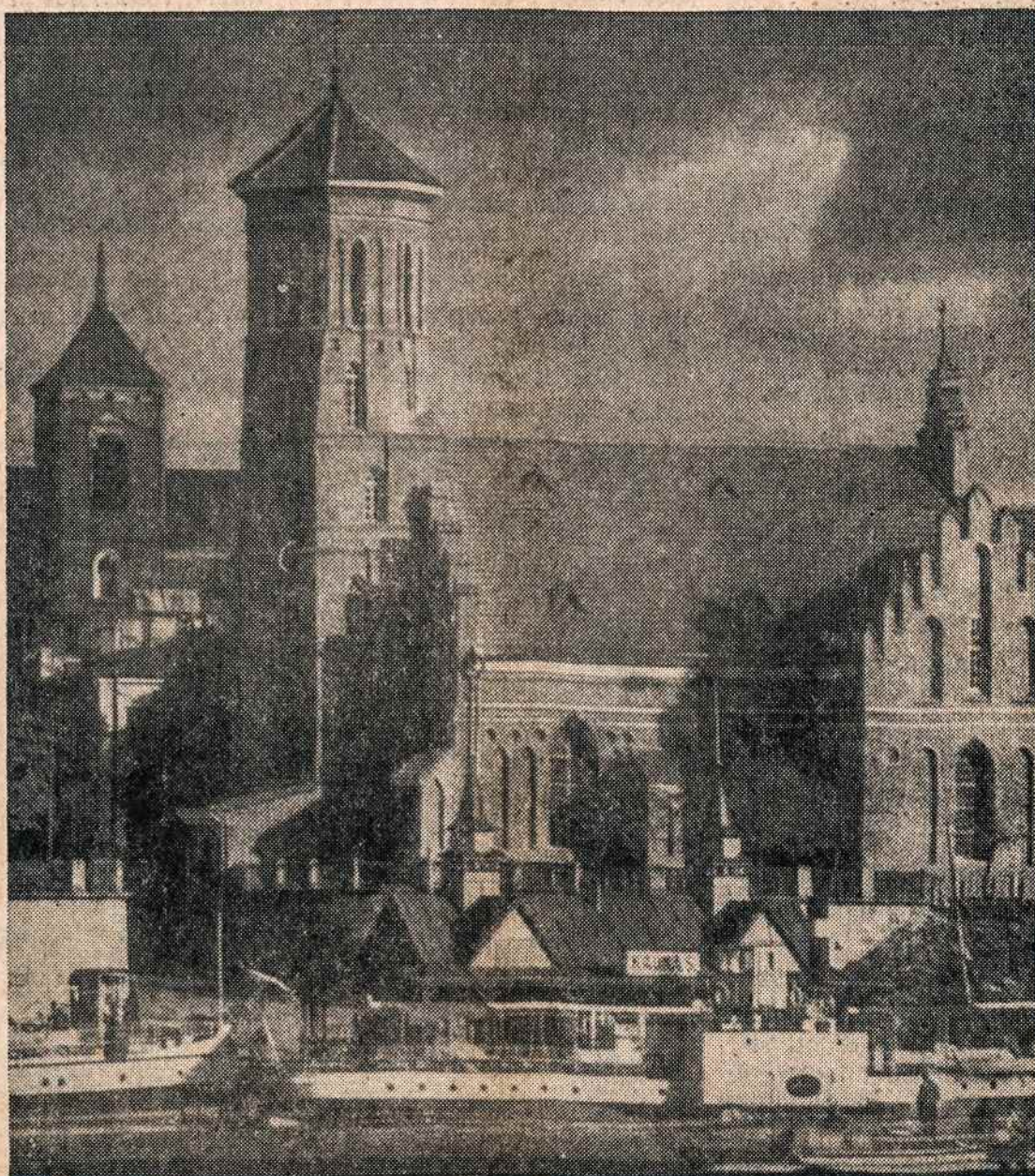

Kan. dr. Juozas Tumas-Vaižgantas

Kan. Juozas Tumas Vaižgantas ir jo autografas

Dail. A. Varno saržas iš knygos "Ant politikos iaktų"

Vytauto Didžiojo bažnyčia Kaune, kur jos rektoriumi buvo Vaižgantas

JO LITERATŪRINIS PALIKIMAS

Vaižgantas, dar kunigų seminarijoje būdamas, pradėjo rašyti. Pirma vertė, o paskui, jau redaguodamas "Tėvynės Sargą", pats kūrė.

Per savo gyvenimą jis sukūrė labai daug. Tai produktiniausias anos epochos rašytojas, kuris palietė ir pavaizdavo savo gyventus laikus ir siekė net baudžiavos metus. Ilgą laiką jis buvo redaktorius, publicista, rašytu žodžių kovojęs už Lietuvos idealus. Ir šią publicistiką jis rašė vaižgantiškai — tuo pačiu spalvingu stiliumi. Kartais savo idėjas paversdamas alegorijomis.

Išaugęs Aukštaitijos gražioje gamtoje, jis su didele meile pavaizdavo tą gamtą, žmogaus mistinį ryšį su gamta, su žeme. Žmogus yra lyg kokia gamtos dalelė, kuri kartu gyvena ir meldžiasi, ir dirba, ir miršta. Toje gamtoje, senuose pilikal-

niuose — slypi tautos žodis, kurį nori surasti jaunieji karta.

Populiariausias jo epopėjinis "Pragiedrulių" romanas, kuriame pavaizdavo tautinį atgimimą. Į šį tautinį atgimimą įjungė ne tik lietuvių, bet ir sulenkėjusius bajorus, net ir žydus.

"Dėdės ir dėdienės" yra jo kūrybos viršūnė, kur daugiausia literatūrinio grožio. Apysakoje vaizduoja dar baudžiavos laikus, kaip Mykoliukas atsiskoko savo asmeninės laimės dėl savo brolio vaikų ir pasidaro tyliuoju kaimo smuikininku.

Dėl savo didelio žodžingumo ir didelio dinamizmo jis kartais nebuvo mėgiamas, net sunkiai paskaitomas. Bet kas susigyveno su jo stiliaus savybėmis, tas jo kūryboje surado labai gražius, mistinio grožio kupinus pasaulius.

Vaižgantas su savo šuneliu Kauku

J. Tumas-Vaižgantas (d.) perduoda Vilties redagavimą savo įpėdiniui kun. F. Kemėšiui.